

N° 5 MAI 2014 hind 2.50 €

muusika

“Jazzkaar” 25

Mõtisklusi
Klassikatähtedest

Omaloomingust
muusikakoolis

**Tallinn
Music
Weeki**
järelkaja

**Krista
Sildoja**

atsakood
barokist—rokini

6. mai kell 19.00
Kadrioru loss
Kammermuusika kontsert
Esinevad kammeransamblid

8. mai kell 12.30
Tallinna Jaani kirik
"Löunamuusika"
Esinevad rütmimuusika laulu eriala
õpilased

21. mai kell 17.30
Keskraamatukogu saal
Klaveri eriala õpilaste kontsert
Esinevad Julia Gavrijušenkova ja
Dmitri Kurs

22. mai kell 12.30
Tallinna Jaani kirik
"Löunamuusika"
Klaveri eriala õpilaste kontsert
Esinevad Madli Marje Sink ja Kersti
Leppik

22. mai kell 17.00
Eesti Arhitektuurimuseum
"Muuseumimuusika"
Esinevad keelpilli eriala õpilased

5/2014

Maikuu Muusikas tuleb juttu nähtusest, mis loodetavasti avab ühe tulevase pikema sellise rea. Need on lood Eestimaa imelistest ja pealtnäha peaaegu võimatutest asjadest. Seekord on Muusika kaanel pärimusmuusik Krista Sildoja ja kõneks tema Mooste rahvamuusikakool. Kuid muidugi mitte ainult – tegu on üldse väga sisuka, mõtlemapaneva ja loodetavasti ka kaasa aitava ning optimismi süstiva lugemisega iga ala muusikule ja muusikahuvilisele.

Veel ka üks uus tehniline asi. Muusika kõik ilmunud numbrid alates 2002. aastast on nüüd kättesaadavad Rahvusraamatukogu digitaalarhiivis Digar, samuti ajakirja koduleheküljel ajakirimuusika.ee.

Ia Rimmel

Peatoimetaja **Ia Rimmel** ia@ema.edu.ee
Toimetaja **Virge Joamets** virgejoamets@gmail.com
Toimetaja **Joosep Sang** joosep@ema.edu.ee
Reklaam **Herje Tamm** herje@ema.edu.ee
Kujundaja **Ande Kaalep** ande.kaalep@gmail.com
Keeletoimetaja **Kulla Sisask**

Rahastaja EV Kultuuriministeerium
Ajakirja ilmumist toetab Eesti Kultuurkapital
Väljaandja SA Kultuurileht
Voorimehe 9, 10146 Tallinn

Toimetuse kolleegjum: Eesti Muusikanõukogu juhatus
Toimetus: Voorimehe 9, Tallinn 10146
Toimetuse telefon **6 833 107**
Kodulehekülj: **www.ajakirimuusika.ee**
Trükitud **Pajo trükikojas**
Pärnu mnt. 58, Sindi linn, 86703 Pärnumaa
ISSN 1406-9466
© Eesti Muusikanõukogu

Tellimine: AS Express Post
Peterburi tee 34-5,
Tallinn 11415
Tel 617 7717, www.tellimine.ee
Tellimisindeks 00679
E-arve püsimumbriga **1,60** eurot number
Aastatellimus **23** eurot

**Muusikaõpetajatele ja
-õpilastele aastatellimuse
soodushind 19 eurot.**

Soodushind kehtib ka pensionil
olevatele muusikaõpetajatele.

Tellimine: ia@ema.edu.ee,

Online-tellimus: **www.fingler.com**.

FOTO RAIVO SILDOJA

KAVA

- 2** Liina Vainumetsa. Teed viivad Moostesse. Intervjuu Krista Sildojaga
- 10** Nele-Eva Steinfeld, Ivo Heinloo. Muusikauudiseid maailmast
- 14** Ia Rimmel, Joosep Sang, Anton Andres, Lauri Leis. Tallinn Music Week: roosa energiapomm kevadtalvisel muusikamaastikul
- 19** Riine Pajusaar. Omaloomingut otsides
- 22** "Jazzkaar" 25 värvilist aastat
- 26** Margus Haav. Uperpallitav lugu sirgjoonelise mehest. Rakvere teatri lavastusest "Uno Bossa ehk Uno Loobi seitse elu"
- 28** Anu Schaper. Eesti Balti muusika Berliini filharmoonias
- 29** Kadri Rood. Õpetlik ja meelelahutuslik "Klassikatähed"
- 31** Muusikauudiseid Eestist
- 38** Heliplaatide tutvustus
- 40** Jazzisessioon nr 4

muusika

FOTO RAIVO SILDOJA

Teed viivad Moostesse

Intervjuu Krista Sildojaga

LIINA VAINUMETSA
Klassikaraadio toimetaja

Moostesse on Tartust umbes kolmekümneminutiline auto sõit. Pärast Ahjat tuleb tähelepanelikuks muutuda ja õiges kohas vasakule mõisa alleele keerata. Eemal ootab järv suve. Tee kaardub alevikumajadest mööda ja otse mõisa õuele. Mõisa peamaja ees on lapsi, see on nende kool.

Tuleb edasi sõita ja vasakule keerata, seal on palju suuri kõrvalhooneid. Rahvamuusikakool on otse vana viinavabriku vastas. Vabrik on vist põhjuseks, miks Mooste mõis omal ajal kasvas suureks ja uhkeks nagu linn. Ja selles justkui müütilises linnas keset lagedaid põlde käib õige kihav kultuurielu.

Mooste rahvamuusikakoolis valitseb pühapäevatunne ja perenaine, direktor ja õpetaja Krista Sildoja pakub kohvi. Mind huvitab väga, kuidas Krista tegevuskoorma all ära ei väsi, kuidas ta jaksab igal hommikul tõusta...

Kuidas Mooste rahvamuusikakoolil praegu läheb?

Meie koolil läheb sisulises mõttes väga edukalt. See, milleks kool sai loodud, õppekava, mille ma sellele koolile kirjutasin ja mille poole püüelda, on ideaalne ja ilus. Liigume samm-sammult selle suunas. Kuid majanduslikus mõttes võiks olla alati paremini. Väga suureks abiks on Mooste vald, aga kuna mul endal on nii direktori kui ka õpetaja amet, siis projektijuhtimise või kooli majandusliku juhtimisega ei jõua ma enam piisavalt tegelda. Tegelikult peaksin hommikust õhtuni kirjutama eri fondidesse taotlusi ja projekte, mida MTÜna erakooli pidades on õnneks võimalik teha, aga mul ei ole selleks mahti. Ei ole ka raha, et võtta palgale inimene, kes sellega hommikust õhtuni tegeleks. Kui saaks juurde inimese, kes kirjutaks taotlusi ja teeks seda tööd südamega, siis saaksime majanduslikust madalseisust ka üle. Praegu võib öelda, et me tuleme toime. Aga kindlasti võiks paremaid pille muretseda, õpetajaid juurde võtta, neile väärikat palka maksta. Majandusliku madalseisukompenseerib hea sisu, mis annab energiat.

Kuidas kool alguse sai?

Kaks aastat tagasi jaanuaris olid siinsed ärgitajad Ülo Needo ja Ülle Põdekrat saanud mind nõusse, et kirjutan rahvamuusikakoolile õppekava. Aga olid saanud mind nõusse sinnamaani, et ma kirjutan õppekava ja leian siia inimese, kes tuleb muusikaõpetajaks. Mitu kuud kirjutasin entusiastlikult enda seest kõik välja, mida olin elus kogenud – olen õpetamisega kaua tegelnud. Õppekava sai haridusministeeriumi kinnituse, saime koolitusloa. Ja siis ei olnud muud plaanis, kui et avada sügisel kool. Avamispeo ajaks olin ma ikkagi võtnud vastu otsuse, et ma tulen ise siia, kuna kirjutatud õppekava tundus nii armas ja nii oluline. Otsustasimegi perega, et tuleme üheks aastaks Pärnumaalt Põlvamaale, lükkame selle asja käima.

7. septembril oli avamine. Suurem ehitustolm oli kokku pühitud, mööbel sees, riiulitel veel midagi ei olnud... Maja täius rahvaga, ma ei saa siamaani aru, kust kõik tulid. Oli kolleege Tallinnast rahvuslikust folkloorinõukogust, Viljandist, oli ümberkaudset rahvast ja ma ei tea, kes kõik veel, oma paarsada inimest. Hiljem olen piltidelt vaadanud, et oli väga tähtsaid külalisi, aga siis ma neid veel ei tundnud. Avamiseks oli tellitud suur tort. Sellest jäi ilmselgelt väheks. Õnneks töid kallid külalised veel kaks suurt torti. Suvi läbi olin küll võtnud vastu avaldusi, aga see ei olnud väga tormiline. Avamisel tekkinud huviliste rida oli lõputu. Avaldusi tuli ligi 50, kõige noorem õppida soovija oli nelja-aastane, kõige vanem 78-aastane. Kõik see oli ennemuulmatu! Korraga sain aru, et järelikult on seda kooli vaja. Alustasime kahe õpetajaga – mina ja minu abikaasa [Raivo Sildoja – *Toim.*].

Kui palju on õpilasi ja õpetajaid praegu?

Nimekirjas on 61 õpilast, igas vanuses ja igas kooliastmes. Enamuse tööst teen ära mina, poole kohaga töötab oma pillitöökoja kõrvalt abikaasa ja kolmandaks käib lõõtsaõpetaja. Eelmisel aastal oli selleks Toomas Ojasaar, kes nüüd on sõjaväeteenistuses. Sellest õppeaastast on meil Mooste mees, juba aastaid lõõtsa mänginud Kalev Kreegipuu. Paraku töötab Kalev Tallinnas, nii et nokk kinni, saba lahti. Lõõts on pill, mida mina ja Raivo küll ei suuda ära õppida, et õpetama hakata, lisaks seitsmele-kaheksale pillile, mida me õpetame.

Mis need teised pillid on?

Populaarsed pillid peale lõõtsa on veel viiul ja kitarr. Siis on kannel – väikekannel ja erinevad rahvakandle tüübid; mandoliin, plokkflööt – väikestele lastele väga sobiv pill; akordion – imeliselt populaarne keskealiste ja vanemate naiste hulgas. Akordion on minu salaarmastus lapsest saadik, kuna minu isa on mänginud eluaeg akordioni, olnud rahvapillimees, mänginud pulmades ja pidudel. Elu on sundinud mindki seda pilli õppima ja mängima, nii et nüüd ma õpetan seda, ja just omasugustele naistele.

Mooste rahvamuusikakooli avamine 2012. aastal.

KRISTA SILDOJA – pärimusmuusik, pedagoog, kultuurikorraldaja ja etnomusikoloog.

- Lõpetanud Viljandi Kultuurikolledži 1999 (rahvamuusika), EMA 2004 (muusikateadus, MA).
- Mänginud ansamblites: duo Raivo Sildojaga, Wirbel, Vägilased. Juhendanud paljusid ansambleid ning teinud koostööd erinevate muusikutega. Esinenud nii Eestis kui ka mitmel pool maailmas.
- Töötanud mitmes õppeasutuses, sh 1998–2004 TÜ Viljandi Kultuuriakadeemias, 2005–2011 Islandil Ísafjörðuri muusikakoolis. Al 2011 EMTA pärimusmuusika eriala õppejõud.
- Al 2005 Rahvusliku Folkloorinõukogu juhatuse liige.
- Al 2012 Mooste rahvamuusikakooli direktor ja õpetaja.
- Koostanud eesti vanema viiulimuusika veebikogumiku, kirjutanud pärimusmuusikaalaseid artikleid (EMBL, Sirp, Muusika), koostanud raamatu "Äratismäng uinuvale rahvamuusikale. August Pulsti mälestusi" (ETMM 2014).
- Pälvinud oma mitmekülgse tegevuse eest mitmeid auhindu, sh Presidendi Kultuurirahastu noore kultuuriinimese preemia (2002), Eesti Kultuurkapitali aastapreemia (2013).

Kui paljud kooli õpilastest on täiskasvanud?

Täiskasvanuid on umbes kolmandik. Pidevalt tuleb mõni juurde, mõni jääb jälle ära, sest töökohustuse või mõne muu tegevuse tõttu pole aega. Täiskasvanuid ühendab iga teisipäeva õhtul toimuv pilliklubi. Saame siin ruumis kokku, võtame ringi ja lihtsalt mängime oma lõbuks. See ühendab meid. Ja kui kellelgi jääb sellest väheks, tuleb ta ka pillitundi. See kõik on hästi armas.

Kui kaugelt siia rahvast käib?

Täiskasvanutest on kõige kaugemalt tulijad Otepäält ja Kanepist. Siis on Põlvast, Põlva vallast, Rāpinast, Võrust, Tartust ja mingi väike hulk on ka siitsamast Moostest. Aga lapsed on enamik meie vallast. Naabervaldade lapsed meil õppida ei saa, sest need vallad ei soostu maksma laste eest pearaha.

Millest eelarve koosneb?

Mooste vald maksab koolile laste pearaha. Kooli pidamiseks vajaminevast rahast on see üks kolmandik. Lapsevanemad maksavad omaosaluse. Täiskasvanutel on tunnitasu. Need on tulud. Ja kulud on palgafond. Praktiliselt midagi ei jää üle, et saaks näiteks mööblit või pille juurde osta. Aga meie väga suur õnn on, et Mooste vald hoiab maja ülal, kannab küttekulud. Lisavahendeid kooli ülalpidamiseks kogume lastevanemate välja mõeldud ja läbi viidud sündmuste korraldamisega. Meil tegutsevad järjepidevalt näiteks ehete valmistamise õpituba ning filmi- ja mõtlusklubi.

Selle kooli puhul on kõige olulisem, et see on oma – ise tehtud, ise juhitud, vastavalt oma ideaalidele. Teeme tööd hommikust õhtuni, me ei loe töötunde. Elame ju samas ma-

jas, mis tähendab, et me oleme kogu aeg olemas. Ainult nii saab maakohas tööd teha. Ega vanal ilusal ajal see teistmoodi ei olnud, õpetaja elas ka ju tavaliselt koolimajas ja oli kogu aeg külarahvale, kogukonnale olemas. Kui ma teeksin tööd kellast kellani ja keeraksin pärast tunde enda järel ukse lukku, siis see kool kaua ei kehtaks.

Inimeste entusiasmi teha palju ära, aga ühel hetkel nad väsivad. Tuleb olla tark, end pidevalt laadida ja mitte sa-japrotsendiliselt ära anda kogukonna heaks. Siin on omad ni-pid. Vahel tunnen küll väsimuse märke, aga siis saan jälle üle, sest õpetamine annab mulle palju tagasi.

Palun tutvusta oma kooli õppekava põhilisi ideid.

Ideaal on kujundada inimene, kes saab elus hakkama. Kooli lõpetaja peaks tundma hästi muusikateooriat, oskama vilunult noodist mängida, aga mitte mingil juhul piirama end ühe stiili reeglitega. Ta peab olema nagu koorelahutaja ja igast õpitud stiilist leidma midagi endale, musitseerima vabalt ja ise looma. Meil on rahvamuusikakool. See tähendab, et me ei tegele ainult pärimusmuusikaga, vaid sellega, mida on tänapäeva inimesel siin ja praegu vaja ja mis talle korda läheb. Kõike seda ma nimetan rahvamuusikaks, hästi laias mõttes. Minu kooli lõpetaja peab olema võimeline minema ka muusikat edasi õppima, mingit kindlat stiili näiteks. Pillimäng jääb pillimänguks, laste puhul latti alla lasta ei tohi.

Julguse asuda oma kooli rajamise teele sain ma Islandil elades ja muusikaõpetajana töötades. Seal väikses mägikülas õpetasime kõiki pille, olenemata sellest, kas me ise seda pilli mängisime või mitte. Eesti muusikaõpetajale tundub see kindlasti utoopiline. Praktika näitab, et see on võimalik. Väikses maakohas on universaalne, mitmekülgsete oskustega õpetaja ainuvõimalik lahendus. Õpilase arengut jälgides vaatad, et A ja B oleksid paigas, põhitöö teeb ikkagi inimene ise, kui teda muusika huvitab.

Algõpetus peab olema väga tugev. Selles osas olen ennast ise palju harinud, varunud hulga meetodikaõpikuid. Ja ei tohi häbeneneda küsida kolleegidelt. Mul on palju kolleege, kes on ühe pilli tippspetsialistid. Kohe küsin, kui vaja on!

Oi kui raske oli Islandil nuppakordioni õpetama hakata! Olin üks tund õpilasest ees, kui nii sobib öelda. Mul pilli küll ei olnud, aga teadsin täpselt, mida talle õpetama pean. Lõpuks sain nuppakordioni ise ka selgeks, süsteemi vähemalt.

Kui algul oli plaan jääda aastaks, siis kuidas praegu paistab?

Ilmselt kui ei oleks meie väikest Mihklit, oleksime võibolla kiiremini alla andnud. Kuna Mihkel läks siin kooli, siis ei saa lihtsalt käia külast külla või linnast linna ja otsida elamispaika või töökohta. Ja meile hakkab siin järjest enam meeldima.

Olengi oma elu siin Moostes sättinud nii, et ma ei peaks kuhugi sõitma. Kui ma käin väljas, siis ainult jala või rattaga. Auto on varuvariant. Me käime üliharva Põlvas või Tartus.

Ainsad sõidud on meie koju Pärnumaale, kus elavad meie gümnasistist poeg Uku ja minu vanemad.

Uku on meiega eluaeg igal pool kaasas käinud, mänginud pille ja laulnud, nii nagu nüüd teeb Mihkel. Kümme esimest eluaastat saime Ukule pühenduda kui üksiklapsel, Mihkel on nagu "duubel kaks", kümneaastase vahega.

Kus teie Pärnumaa kodu täpsemalt on?

Vändra külje all Kose külas. Seal olen ma sündinud ja kasvanud. 2001. aastal läksime Raivo ja Ukuga sinna Viljandist, ehitasime maja ümber kahele perele sobivaks – minu vanematele ja meile. Ka Islandi aastail olime suviti alati seal. Minu arust on see parim eluvorm, kui elab mitu põlvkonda koos. Tundsin sellest Islandil puudust ja tunnen ka siin. See võib ühel hetkel saada otsustavaks, et ma tahan jälle koju minna, kuigi seal mul tööd ei ole. Oma kooli ma sinna rajada ilmselt ei suudaks. Rahvamuusikakooli rajamine Lõuna-Eestis oli väga ladus, nähes seda huvi ja tahet ja energiat. Pärnumaal kahjuks sellist huvi ei ole, Pärnumaa on tõmbetuulte meelevaldas, eriti Vändra. Vändrat tõmbavad nii Pärnu, Viljandi, Türi ja Paide kui Tallinn. Vändral ei tundu olevat tugevat oma identiteeti. Kultuurisündmusi käiakse tarbimas linnades. Lõuna-Eestis käib elu täiesti teisiti. Kõik tehakse ära kohapeal. On omad külateatrid, klubid, ringid, filmiõhtud, teeme kõike isekeskis, ei pea kuhugi sõitma. Kui mõelda, kas kuskil Eestis veel on selliseid kohti? Kihnus on pärimuskool, sealgi on hiiglama hea keskkond selle jaoks.

Milline on sinu päev Moostes?

Kooli tegemisel peab hästi palju endast andma, seepärast peab kuskilt hästi palju juurde saama. Minu nipiks on korralikult magada ja õnneks mul unepuudust ei ole. Magada ma pean pimedal ajal saama vähemalt kümme tundi ööpäevas, parem isegi kaksteist.

Ja muidugi sportimine. Perekonna lemmiksport on olnud kepikõnd. Seda saame järjest vähem koos teha, sest meie graafikud Raivoga on nii erinevad.

Kepikõnniga harjusime Islandil, kõndisime igal hommikul, iga ilmaga vähemalt kaheksa kilomeetrit, et saada värske õhu annus ja omavahel suhelda, kõik eelseisvad asjad läbi arutada. Talvel oli seal ikka väga kohutav ilm, tugev tuul ja tuisk. Eriti hea trenn oli minna vastutuult. Meie lemmik oli kuuekilomeetrine ring ümber mäe, tõus-laskumine-tõus-laskumine. Enesetunde oli see väga hea. Värskes õhus teki- vad erilised ideed, mis ei tule kunagi köögilaua või kohvikannu taga! Sealt on hästi palju meie tegemisi alguse saanud.

Mulle väga meeldib olla pidevalt tegevuses. Mulle meeldib paberitöö, kirjutada, lugeda, teha pillitunde. Olen leidnud siin kogukonnas veel tegemisi, kus ma lihtsalt pean käima, näiteks segakooris. Ja minu moto on: laupäeval ja pühapäeval ei tee palgatööd. Sellegi õppisin Islandil ära, seal oli tabu puhkepäeval töötada. Islandi ühiskond õpetas väga hindama ennast, oma tervist ja heaolu. Puhkepäevad tööpäevade vahel aitavad inimesel vastu pidada. See on hästi oluline.

Vändra muusikakooli õpilasena 1980ndatel aastatel.

Tahaks kuulda mõnda olulist lapsepõlvemälestust.

Meie põlvkond 40+ oleme näinud aega, kui elati p ä r i s e l t. Ja kuidas see p ä r i s e l t muutus v õ l t s i k s. Meie ajal oli ju nii, et ema-isa olid kogu aeg tööl. Elasime korteris, lastel olid oma tööd, mida pidime tegema. Kella viieks, kui ema töölt tuli, pidi meil olema puud toodud ja pliidi all tuli. Range värk. Väga õige. Kogu aeg oli midagi teha. Poeskäik oli meie asi. Kortermajades elada on lastel vist päris põnev, kuna seal on palju lapsi.

Kõige olulisem lapsepõlvemälestus on aga minu vanavanemad.

Lapsepõlvest mäletan kõiki talutöid. Piim ei olnud mitte külmkapis, vaid lasti pangega kaevu. Kaerakile hapnemas. Torisev talupoeglik vanaisa, kes mängis muuseumi viiulit ja kelle nimi oli samuti Raivo. Kõik need lambad, keda kasvatati, kõik need salaja pööningul käimised, mis olid rangelt keelatud, aga kui vanaema-vanaisa tegid lõunauinakut, siis lapselapsed läksid ikka ja jäid peaaegu alati vahele.

Mis seal pööningul oli?

Oi, seal oli meeletult huvitavaid asju. Vanad raamatud, albumid, riided, vanad tööriistad, isegi üks katkine tšello oli. Jube põnev!

Meid oli seitse lapselast. Kõiki korraga ei lastud vanavanematele kukile, aga kahe-kolmekesi olime seal nädalate viisi.

Meie põlvkond 40+ oleme näinud aega, kui elati p ä r i s e l t. Ja kuidas see p ä r i s e l t muutus v õ l t s i k s.

See oli nii tore! Kõrvalhoone, ait, aidas kõik need asjad ja... Metsikult huvitav. Ja kuidas me õega tegime seal spordivõistlusi lambaaias ja... Tõkkejooksu ja... Jäneseid söötsime... See, mida lapsepõlves, eriti vanavanemate juures koged, on lihtsalt nii ilus.

Kuna pärast vanavanemate surma ei olnud keegi valmis sinna minema, siis nüüd on see koht müüdud. Aga ma näen seda paika unes. Ja vanaema-vanaisa näen unes.

Need isapoolsed vanavanemad olid muusikainimesed. Vanaema oli väga hea laulja, talu- ja kolhoositööde kõrvalt laulis kooris ja ansamblis. Vanaisa mängis viiulit ja oli ka küla pillimees. Seal on kogu meie pere saanud muusikapisiku, enamik mängib pilli või laulab. Minu isa mängis lapsest saati akordionit, mandoliini, tšellot, kõike kuulmise järgi, kodus, mingit muusikakooli siis ei olnud. Kui ma nüüd viiulimuusikauurijana tagasi vaatan, siis vanaisa polnud talupoeglik ja vana muusika mängija, vaid ikkagi moodne mees, mängis juba moodsamaid palu, "Papijoni polkat" ja seda laadi muusikat. Mul on vanaisa noodimapid ja viiul alles. Aga ta jõudis paraku enne siit ilmast lahkuda, kui mind see asi huvitama hakkas.

Tänu Vändra keskkooli ajalooõpetajale pidime keskkoolis tegema peresisest koduloo uurimist. Ja mina eeskujuliku õpilasena küsitlesin nii vanaema kui vanaisa. Kumbki kirjutas mulle vihikutäie oma elulugu. See on materjal, mida ma enam kusagilt ei saaks.

Kui olid väike, kelleks tahtsid saada?

Emaga mind viiulit õppima, kuna talle väga meeldis Fibichi "Poeem" viiulil ja ta lootis, et ma selle tulevikus ära õpin. Minuga ei olnud kunagi muusikakoolis probleeme. Olin musterõpilane, keda kunagi ei pidanud sundima, erinevalt minu õest, kes alatasa midagi korraldas, nii et emaga pidi Vändras liikudes muusikaõpetajaid vältima. Pärast kaheksandat klassi soovitas muusikakooli direktor tungivalt mul Otsa kooli edasi minna, aga olin maalaps ja teadsin, et ma ei ole valmis Tallinna minema. Ja sinna see plaan jäi. Lõpetasin keskkooli Vändras ja siis proovisin kaks aastat sisse saada

Pedagoogilisse Instituuti saksa filoloogiasse, kuna saksa keel oli mu suur lemmik. Esimesel aastal jäin nimekirjas üsna lõppu. Käisin siis Tallinnas keeltekoolis, harisin end ja tundsin end üsna kindlalt. Teisel katsel jäin esimesena joone alla.

Siis mõtlesin, et kui ma juba teist aastat sisse ei saa, kuigi hirmsasti tahan, järelikult pole minu ala. Tagantjärele tunnen, et tegelikult see oleks vägagi minu ala. Mind huvitavad keeled – ilus eesti keel, paljud võõrkeeled, kaasa arvatud islandi keel, mille ma Islandil omandasin.

Tol ebaõnnestunud eksamipäeval kohtasin juhuslikult oma täditütart, kes ütles: "Aga tule pisedasse muusikat õppima!" Ma ei olnud kunagi mõelnud, et muusika võiks olla minu tulevik. Asusin muusikat õppima natuke protestiks selle vastu, et ma ei saanud saksa keele erialale sisse. Lõpetasin selle kooli väga edukalt.

Tol ebaõnnestunud eksamipäeval kohtasin juhuslikult oma täditütart, kes ütles: "Aga tule pisedasse muusikat õppima!" Ma ei olnud kunagi mõelnud, et muusika võiks olla minu tulevik. Asusin muusikat õppima natuke protestiks selle vastu, et ma ei saanud saksa keele erialale sisse. Lõpetasin selle kooli väga edukalt.

Islandil, kus statistika järgi elavat maailma ühed kõige õnnelikumad inimesed ja kus on kõige kõrgem keskmine eluiga.
FOTOD ERAKOGUST

Värskes õhus tekivad erilised ideed, mis ei tule kunagi köögilaua või kohvikannu taga!

Seal sain tuttavaks Indrek Kalda ja Aarne Haasmaga, kes mõlemad mängisid Kukerpillides. Seal sai alguse minu tõsisem rahvamuusikahuvi. Muusikaõpetaja lisaerialaks valisin viiuli ja sain hakata Indreku tunnis käima, Aarne andis ansamblitundi. Need olid selle kooli kõige põnevamad tunnid. Fännasime oma tüdrukute kursusega ansamblitundi väga, käisime sageli esinemas.

Ühel tavalisel koolipäeval andis Indrek mulle numbri ja käskis Õie ja Ain Sarvele helistada. Ma ei saanud aru, miks ma peaks neile helistama, aga kui õpetaja palub, siis tuleb helistada... Võtsin julguse kokku, ütlesin: "Tere, mina olen Krista, pisipedast, viiuldaja. Indrek Kalda soovis, et ma teile helistaksin." Ma ei osanud aimata, mis juhtuma hakkab. Ja siis: "Oi kui tore, et sa helistasid! Meil on lastele folklooritundi vaja viiuldajat." Läksingi Vanalinna Muusikamajja lastele folklooritundi viiulit mängima. Seal sattusin edasi Leegajuse pillirühma. Mängisin Ainiga aastaid koos ning Ain ja Õie said minu eeskujudeks.

Ühel hetkel, kui pisipeda sai läbi, ütlesid Aarne, Indrek ning Ain üksteisest täiesti sõltumatult, et nüüd pead minema Viljandisse õppima, seal on avatud rahvamuusika eriala. Läksingi kuulekalt Viljandi kultuuriakadeemiasse. Kui sõbrannaga vanasse majja sisse astusime, tuli koridoris vastu kaks noormeest. Need olid juhtumisi Ando Kiviberg ja Raivo Sildoja. "Tere, tüdrukud! Kuhu osakonda te oma dokumendid viite?" küsiti meie käest. Mina: "Kas rahvamuusikasse või kooridirigeerimisse, me ei ole veel otsustanud." Nemad: "Te peate kindlasti rahvamuusikasse viima, viige rahvamuusikasse!" Viisimegi. Tulime eksamitele, Raivo ja Ando istusid ko-

misjonis. (Minuga koos astusid kooli näiteks Priit Moppel, Tarmo Tartu, Koidu Ahk; meil oli väga uhke kursus.) Kool algas septembris. Juba suviste eksamite aegu oli Raivo mulle silma heitnud. Saades minu eesti viiulimuusika õppejõuks, ei võtnud kaua aega meie tihedam sõprus ning juba 24. veebruaril me abiellusime. Uku sündis suvel. Uku jaoks ma puhkasin õppimisest, seepärast õppisin Viljandis kokku viis aastat. Pärast seda jäime Viljandisse, õpetasin seal päris pikka aega.

Pärast kooli lõpetamist sai selgeks, et vanade viiulilugude mängimisest mulle ei piisa. Praktiline käeline tegevus oli väga tugev, aga mõtlemiseks ei jätkunud tähelepanu. Minu diplomitöö juhendaja oli Vaike Sarv, kes tegi mulle ettepaneku tulla õppima muusikateaduse erialale Tallinnasse. Muusikateaduse magistriõppes alustasin põhimõtteliselt täiesti uue eriala omandamist, oli kohutavalt raske. Pidin muusikateaduse aineid õppima, mitte ainult kitsalt oma eriala etnomusikoloogiat. Tuli lugeda võõrkeelseid tekste, mida isegi emakeeles oleks olnud raske mõista.

Muusikateaduse lõputöö hakkas valmis saama, kaitsmine pidi tulema juuni alguses... Minu juhendaja suri päevapealt. Olin täielikult mustas augus. Ma lihtsalt ei mõistnud – kuidas inimene kaob päevapealt, terve inimene. Urve Lippus võttis juhendamise üle. Urve andis jõudu, et töö tuleb ära kaitsta. Minu magistratöö teema oli Põhja-Pärnumaa viiuldajate mägumaneer 20. sajandi algul. Kirjeldasin ja uurisin, kuidas Väandra ja Tori kihelkonnas mängiti viiulit sada aastat tagasi. Hästi põnev, aga fitness jäi puudu. Materjalid olid kokku kogutud ja kirjutatud, nüüd oleks tulnud tööd viimistleda, eria-

Kontsert "Äratismäng uinuvale rahvamuusikale" Moostes.

FOTO LIINA VAINUMETSA

laeksamiks valmistuda, see kõik jäi olemata... Suures masenduses olles kaitsesin oma töö ära, mõeldes ainult Vaike peale, pisar kurgus.

Samal ajal õpetasin ka Viljandi kultuuriakadeemias. Mõni päev pärast kaitsmist öeldi mulle Viljandist, et alates järgmisest õppeaastast minu- ga lepingut ei tehta. Ma olin just saanud magistriskraadi omanikuks. Olin tegelikult õppinud selleks, et õpetada kõrgkoolis.

Peagi sõitsite perega Islandile elama ja tööle...

Töötasin veel aasta kirjandusmuuseumis etnomusikoloogina, et teha väljaanne oma magistritööst. Kuna ma Tartusse elama ei läinud ja tegin seda tööd oma kodus, siis mul ei olnud kollektiivi, kellega vahetult oma mõtteid jagada ja kellelt tuge saada ja asi ei toiminud. Nii saabus otsus Eestist lahkuda. Just siis tuligi pakkumine sõber Olavi Kõrrelt, et kas me ei tahaks tema asemele Islandile tööle minna. Olin eelnevalt Olavile märku andnud, et selline variant meile väga meeldiks. Mul oli suur huvi näha ja kogeda üht teist kultuuri seestpoolt. Mu soov sai teoks.

Islandil on palju eesti muusikaõpetajaid. Olime seal viis ja pool aastat ja tulime tagasi tegelikult suure südamevaluga. Meile seal väga sobis ja meeldis.

Mainisid Facebookis, et sul on sarnaseid kogemusi, nagu üks kiirabiartst kirjeldas oma tundeid uuel töökohal Soomes.

Kõige ehmavam kogemus Islandil oli, et inimesed ei olegi silmakirjalikud või halvad. Kõik olid kuidagi head! Mulle väga meeldis nende koosolekukultuur. Istusime muusikakooli õpetajatega iga nädal ümber laua, sain aru, et käib tuline probleemide arutelu, aga keegi ei vihasta kellegi peale ega ütlen midagi pahasti. Mis viga sõbralik olla, kui kõigil on koht ühiskonnas ja iga tegevuse jaoks on raha! Keegi ei kiskle min-

gite väikeste rahasummade pärast.

Algul, kui keegi plaanis minuga näiteks kokkusaamist, et arutada mingeid küsimusi, olin harjunud vaistlikult küüru tõmbuma, arvates, et olen midagi valesti teinud ja saan noomida. Nii see ei olnud aga kunagi. Kõik olid sõbralikud ja abivalmis. Isegi koerad on Islandil head! Sellist headuse geeni on kogu see saareriik täis! Statistika järgi elavad Islandil maailma ühed kõige õnnelikumad inimesed ja seal on kõige kõrgem keskmine eluiga.

Vahe on töökultuuris ja selles, et osatakse hinnata vaba aega ja tervist. Töö ei ole jänes. Kui ikka ilm on kehv, siis ei pea tööle minema. Aga mina, eestlane, läbi tuisu ja tormi, ikka koosolekule! Mitte keegi teine ei tule, ainult eestlane on kohal.

Kliima on seal tervistav, ei ole ei palav ega külm. Ookeaniõhk on ülipuhas. Mäetipust näed nii kaugelt kui silm seletab. Kõik see ravib.

Aga mis siis ikkagi Eestisse tagasi tõi?

Kuna olin Islandil ka organist ja koorijuht, siis sageli mängisin matustel. See pani mind pidevalt mõtlema igavikulisel teemal, kas ma tahaksin, et mind maetaks siia kivisesse pinda. Keskkond oli ilus ja inimesed head, harjusime ära isegi Islandi tuulega. Siiski, kogu aeg painas mind mõte: "Kas ma tahaksin?" Vastus oli: "Ei."

Ja muidugi igatsus eestikeelse kultuurikeskkonna järele. Et raadiost ja telekast kasvõi vilksamisi

tuleks eesti keelt. Kui nii kaua ära oled, siis tekib nostalgia Eesti suhtes ja kõik tundub võimalik. Me tulime tagasi selleks, et tulla lähemale vanematele, hakata põldu pidama ja lambaid kasvatama. Pool aastat tundus kõik ilus, et me oleme tagasi, saame tööd ja meil on nii põnev. Sõprade kutsed, et tulge, teid on siia vaja, teid oodatakse, olid lihtsalt sõnad. Esimesel talvel tabas meid kurvameelsus. Tööturul oli asi väga täbar. Raivo sai kuidagi hakkama, kuigi ka temal oli väga raske pilli-ehitusturule tagasi tulla, sest vahepeal oli palju uusi meistreid peale kasvanud. Minu ainus töö oli muusikaakadeemia pärimusmuusikaosakonnas ja ma pidin sõitma iga nädal Tallinna. See oli nii raske, painav koorem tuli jälle selga. Kuni tekkis võimalus midagi oma luua ja paikseks jääda.

Milles seisneb Mooste fenomen? Kuidas siin saavad sellised asjad sündida?

See kõik on tänu ühele isikule, see on Mooste vallavanem Ülo Neeo, kes ei ütlen "ei" mitte millelegi. Kuna ta on rahvamuusikahuviline, ütles ta meile sageli, et tulge Moostesse ja tehke oma kool. Kui sul on utoopilised ideed ja sa sinna poole liigud, siis midagi neist ideedest realiseerub. Ülo käib mõtte välja, leiab mõttekaaslasi ja siia inimesi. Loomulikult on iga asja rajamine raske, aga kui püüda, siis on paljugi võimalik.

Moostes on eriline paigavaim. Islandi aastail tegime siin kursusi. Tundsin siia jõudes alati, et siin on hea olla. Ma ei tea, miks, ma ei oska seda seletada.

Mõisa on tulnud väikeettevõtjaid, lastega noori peresid ja nii on tekkinud erinevate erialade sünergia: rahvusvaheline kunstikeskus, mitmed töökoad, kõik kuidagi mõnusasti üheskoos tegutsemas. Ülo on leidnud igasse mõisa taastatavasse majja inimese, kes tahab siin oma asja ajada. Mitte nii, et tule ja tee midagi, me maksame. Ei, hoopis: tule ja tee, otsi ise endale võimalusi tegutsemiseks. Ja tullaksegi. Paljud tahavad ise midagi üles ehitada ja olla iseenda peremehed.

Millisena näed rahvapärase viulimängu tulevikku Eestis?

Loodan, et inimesed soovivad ka edaspidi mängida viiulit lihtsalt oma lõbuks. Ei pea tingimata lavale jõudma. Nähes oma täiskasvanud õpilasi, olen rõõmus, et nad mängivad just nimelt oma lõbuks ja ei kipu esinema. Ma pelgan kaldumist äärmusse, et on olemas mingi müstiline pärimusmuusika, mis toimib ainult laval. Seda ei tahaks. Pärimusmuusika eri tahud peaksid olema kõik võrdväärselt olemas, sealhulgas kodune musitseerimine. Vähemalt siin kandis levib see idee jõudsalt, et viiul on jõukohane pill ka koduses muusikategemises.

Mis on senistest tegemistest sulle kõige hingelähedasem?

Mulle endale on kõige olulisemad rahvamuusikakooli käivitamine, August Pulsti mälestuste raamat "Äratusmäng uinuvale rahvamuusikale" ja eesti viiuli veebikogumik eestiviul.rahvamuusika.ee.

Kui paljud pühenduvad põhjalikult ühele alale, siis mulle meeldib tegutseda mitmel rindel. Loominimesed ei armasta eriti paberitööd, mina armastan. Mulle meeldib muusika transkribeerimine, seadmine, komponeerimine. Ma pole selline, kellele tulevad ideed lennult, vaid ma istun maha, kesken-
dun ja teen. Mulle meeldib korraldamine, muidu ma ei juhataks kooli. Meeldib pilli mängida, tunnen paljusid muusikastiile ja olen omandanud tugeva muusikateoreetilise põhja. Ja muidugi õpetamine, mis on kõige suurem nauding.

Mulle meeldib ennast nendest väikestest osadest kokku panna. Aga pelgalt tegevmuusikuna mina ei elaks ära, ma ei tahaks, ei suudaks, see ei ole üldse minu moodi. Olen pigem pedagoog.

Milliseid arenguid sooviksid näha oma valdkonna hariduses laiemalt?

Mind väga huvitab etnomusikoloogia kui teadusharu, selle seis Eestis. Kuigi ma ise ei asunud sellel erialal tööle, on see jäänud minu hobiks ja ma jälgin, mis toimub. Praegune seis teeb haiget. Ma lootsin veel kümme aastat tagasi, et kuskil otustajate seas tajutakse vajadust luua praktilise pärimusmuusika õppe kõrvale ka etnomusikoloogia suund. Pärimusmuusikat on küll tore mängida, aga kui sellest ei kirjutata, seda ei mõtestata, ei analüüsita, ei uurita, siis puudub esitataval taustsüsteem. Ja see kostab järjest enam välja, et tausta ei tunta. Viljandis on rahvamuusika eriala kaksikümne aastat toimnud, loogiline samm siit edasi oleks olnud mõelda ka etnomusikoloogia eriala peale. Regilaulu ja selle tekste uuritakse meil piisavalt, aga pillimuusika on ju täiesti uurimata. Igor Tõnurist on rääkinud pillidest ja nende kasutamisest rahvatraditsioonis, aga rahvapilli m u u s i k a s t e i räägi ju mitte keegi. Tundub, et olen üks väheseid, keda see teema puudutab.

Raivo ja Krista Sildoja Viljandi Pärimusmuusika festivalil 2009. aastal.
FOTO MATS ÕUN

RAIVO SILDOJA:

Kuidas teie ühised plaanid sünnivad? Kes otsustab? Kui pikalt te arutasite, kui läksite Islandile või tulite siia Moostesse?

Eks Krista ole rohkem algataja. Suured otsused võtavad ikka pikemat arutusaega, kuigi Islandile minekuks oli mõtlemisaega nädal. Toona oli suhteliselt lihtne otsustada. Olime minekuvõimalust otsinud juba pikemat aega ja muud tegemised olid selleks ajaks otsa saanud, üsna lihtne oli "jah" öelda. Moostesse tulles oli mõnes mõttes jällegi sundseis. Olime Islandilt juba aasta aega tagasi, Pärnumaal ei olnud eriti valikuid. Olime Moostes käinud ja teadsime, mis siin on. Kuigi minule isiklikult tundus utoopiline teha erakool, et kust see raha kõik tuleb... Aga siinamaani oleme hakkama saanud. Kerge ei ole, aga ma ei kahetse, et me selle otsuse tegime.

Kas teil on vahel suuri erimeelsusi ka?

Me vaidleme vahel päris kõvasti. Kristal on tihtipeale väga lennukad plaanid ja mina olen kahe jalaga maa peal, võtan kõiki asju võibolla liiga talupojamõistusega. Kui minu tahtmine peale jääks, siis jääksid paljud asjad vist tegemata.

Mida pead Krista juures kõige paremateks omadusteks?

Kõik omadused on inimesel vajalikud... Võibolla optimism. Mina paljudesse asjadesse enam nii hoobilt ja pimesi ei usu. Krista on jätkuvalt kõva optimist ja arvab, et ikka saab. Tavaliselt vist ongi nii, et esimese hooga olen uuele asjale vastu, aga hiljem tulen kaasa aitan, nii palju kui oskan ja suudan.

NELE-EVA STEINFELD
muusikaajakirjanik

Alisa Weilerstein ja Daniel Barenboim.
DAVIDNICE.BLOGSPOT.COM

BBC Music Magazine'i auhinna

BBC Music Magazine jagas järjekordselt auhinda, žürii tegi valiku rohkem kui 1500 plaadi hulgast. Aasta parima salvestuse auhinna pälvis ameerika tšellist Alisa Weilerstein. Decca plaadimärgi all ilmunud plaadil on Elgari ja Carteri tšellokontsertide kontsertsalvestus Berliini Riigikapelliga Daniel Barenboimi juhatusel (see oli ühtlasi Barenboimile esimene kord salvestada Elgari tšellokontserti pärast Jacqueline du Préga tehtud legendaarseid lindistusi). Ooperiauhinna võitis Britteni "Peter Grimes", mis toodi lavale Aldeburghi rannas möödunud suvel helilooja 100. sünniaastapäeva puhul. Koori auhinna sai Paul McCreechi juhatusel Inglismaa ja Poola muusikutega salvestatud Britteni "Sõjareekviem". Nominentide hulgas oli ka eestlastele hiljuti Grammy auhinna toonud plaat "Adam's Lament". Instrumentaalmuusika auhinna pälvis barokkviiuldaja Rachel Podger ja vokaalmuusika preemia sai tenor Jonas

Kaufmann. Riccardo Chailly teenis orkestrimuusika preemia Gewandhausi orkestriga salvestatud Johannes Brahmsi sümfooniade eest. Uustulnuka auhinna sai pianist Igor Leviti plaat Beethoveni hiliste klaverisonaatidega. Esiettekande auhinna pälvis George Benjamini ooper "Written on Skin".

Roger Wright loobub BBC "Promsi" festivali ja Raadio 3 juhtimisest

BBC Raadio 3 juht ja "Promsi" festivali direktor Roger Wright teatas, et loobub nimetatud ametitest, kuna asub tööle heategevusliku muusikaettevõtte Aldeburgh Music juhina. Aldeburgh Music korraldab iga-aastast Aldeburghi muusikafestivali (selle rajasid 1948. aastal Benjamin Britten ja laulja Peter Pears ning tänavu suvel toimub see juba 67. korda); möödunud aasta novembris korraldati Britteni 100. sünniaastapäeva puhul ka heliloojale pühendatud festival.

Roger Wright on olnud viimastel

aastatel üks olulisemaid inimesi BBC Raadio 3 ja BBC orkestri arendamisel. Tema juhtimisel on BBCst saanud Ühendkuningriigi suurim nüüdismuusika tellija. BBC peadirektori Tony Halli sõnul oli Wrighti panus tohutu ning tänu sellele on iga-aastane "Promsi" festival muutunud järjest kõrgetasemelisemaks. Aldeburgh Musicu nõukogu esimees oli Roger Wrighti liitumisest põnevil ning leidis, et Wright tunneb ja mõistab nende tegevuse olulisust nii üleriigilisel kui ka rahvusvahelisel tasemel ning loodetavasti annavad tema kogemused ja oskused Aldeburgh Musicule uue mõõtme.

USAs ei tohi pillid sisaldada elevantiluu

Ameerika Ühendriikidesse sõites võib muusikutel, kelle instrumentide valmistamisel on kasutatud elevantiluu, tekkida probleeme. 25. veebruarist kehtib seadus, mille järgi peab kõigi elevantiluu sisaldavate instrumentidega kaasas olema pass, mis annab pilli koostise kohta ülevaate. Passi tegemine ja registreerimine maksab 75 dollarit ja seda tuleb iga kolme aasta tagant uuendada. Tegelikult on elevantiluu kohta sertifikaate nõutud varemgi, aga nüüd on see muutunud rangemaks. Seaduse täpsustuses on öeldud, et kui muusikul on Aafrika elevanti luud sisaldav pill ja see on ostetud pärast 1976. aastat, ei tohi sellega USAsse siseneda mitte ühelgi tingimusel.

Uus seadus peaks aitama vähendada elevantiluu kaubitsemist. Elevantiluu on kasutatud peamiselt keelpilli-poognate valmistamisel.

Canberra sümfooniaorkester loosib välja Rodini skulptuuri

Anonüümseks jääda sooviv isik annetas Canberra sümfooniaorkestrile Auguste Rodini skulptuuri "Danaide". Annetaja lubas orkestril kingitusega teha, mida heaks arvatakse. Skulptuuri väärtus on

hinnanguliselt 165 000 dollarit, kuid loteriiga loodetakse selle eest saada 250 000 dollarit. Septembris korraldatakse eksklusiivne loterii, mille saab osaleda maksimaalselt 30 inimest, kes aga peavad olema eelnevalt teinud sissemaks noorte muusikute haridusega tegelevase Sir Richard Kingslandi nimelisse fondi. Loteriipileti hind tuleb väga kõrge, ent võitja saab skulptuuri endale siiski suhteliselt odavalt. Samas ülejäänud 29 teavad, et nende raha läheb muusikakultuuri toetuseks.

Probleemid San Diego ooperimajas

20. märtsil teatas San Diego ooperimaja juhatus, et pärast käesoleva hooaja lõpu suletakse kompanii majandusraskuste tõttu. Umbes 40 % ooperimajale vajaminevast rahast saadakse piletimüügist, ülejäänud on taganud annetajad. Ent mõne aasta eest, kui majanduskriis oli kõige suurem, loobus osa metseene ooperimaja toetamast ja viimastel aastatel on nii mõnigi sponsor kõrge vanuse tõttu siit ilmast lahkunud. Ka piletimüük on oluliselt vähenenud. Kuid 31. märtsil toimunud koosolekul võeti siiski vastu otsus püüda raha leida. Järgmiseks, 50. hooajaks vajatakse 10 miljonit dollarit. Viimaste uudiste kohaselt tegi ka üks ooperimaja juhataste liige teatrile miljoni dollari suuruse annetuse lootusega, et San Diego ooperiteater saaks uuesti jalad alla ning suudaks jätkata tulevikus tööd parema finantsmudeli järgi.

Laiemalt vaadates tundub, et Ameerikas puudub huvi hoida elus üsnagi kallist kunstivormi, mida ooper endast paraku kujutab. Sel hooajal suleti juba New Yorgi Linnaooper, ka Houstoni ooperimaja tõmbab otsi koomale.

Viini Riigiooperis majanduskriis

Viini Riigiooperi direktor Dominique Meyer andis hiljuti ülevaate teatri finantsolukorrast. Tema sõnul on seis halb ning kui rahastamine ei parane, võib järgmisel hooajal karta, et kulud on tuludest suuremad. Kui Viini Riigiooper peaks jääma kahjumisse, lubas Meyer oma ametist loobuda, sest teatri

ajaloo vältel pole kunagi miinusesse jäänud. Olukorra põhjustena tõi Meyer välja, et teatri toetussummad pole viimase 14 aasta jooksul tõusnud ning viimaste aastatega on kõik reservid ära kasutatud. Samas on Austria kultuuriminister Josef Ostermayer lubanud teha kõik võimaliku, et olukorda parandada. Meyerile on pakutud võimalust tõsta piletihindu, kuid see mõte pole praegusele direktorile meeltemööda, sest piletid on niigi kallid. Samuti on Viini Riigiooperi külastatavus rekordtasemel.

Ameerikas järjestati muusikakõrgkool

USA muusikaõppeasutusi võrdlev internetilehekülg michiganmusic.com pani sealseid tähtsamad koolid paremusjärjestusse. Koole saab võrrelda, lähtudes erialast ja olemas on ka üldine edetabel. Üldtabeli tipus troonib Juilliardi muusikakool, järgnevad Yale'i muusikakool, Curtise muusikainstituut, Michigani ülikool ja Berklee muusikakolledž. Siiski ütlevad paljud asjatundjad, et Juilliardis ollakse loorberitele puhkama jäänud ning teised koolid on kas möödunud või möödumas. Olukorra parandamiseks on Juilliardis viimasel ajal asutud õppejõudude ridu aktiivselt täiendama. Paremusjärjestuse kommentaarides on öeldud, et tegelikult on koolide esitosisin oma tasemelt niivõrd tasavägine, et ükskõik millisesse neist astudes on kõrgetasemeline muusikaharidus garanteeritud.

Naised ei sobi dirigendiks?

Märtsi lõpul esines Soome televisioonis 83-aastane dirigent Jorma Panula ning põhjustas oma arvamusega mitte ainult Soomes, vaid uudiste ja sotsiaalmeedia vahendusel üle maailma levinud meediakära. Panula avaldas arvamust, et naised ei sobi dirigentideks. Kuigi ta on nõustunud oma meistrkursustel naisi õpetama, siis suurt tulevikku ei saavat ühelgi naisdirigendil olla, sest naised on meestest bioloogiliselt erinevad ja see pidavat nende võimalusi piirama. Panula arvamus tõi palju negatiivset tagasisidet ka Panula endistelt õpilastelt. Näiteks Esa-Pekka Salonen ütles, et dirigeer-

rimine on oskus, millel pole bioloogiaga mingit pistmist. Susanna Mälkki omakorda meenutas ajalehele Helsingin Sanomat antud intervjuus, et mõni aasta tagasi, kui ta Panula juures õppis, oli maestro hoopis teistsugusel arvamusel.

Liikumised rahvusvahelisel muusikaturul

Jaapani muusikaturg on maailmas suuruselt teisel kohal ja möödunud aastal vähenes seal muusika tarbimine 16,7 %. Sealse languse tõttu vähenes muusikaturg kogu maailmas 3,9 %. Samal ajal oli Euroopas üle 13 aasta taas tõus ja USAs kasvas digitaalse muusika müük 3,4 %. Seega Jaapanit arvutustest välja jättes püsis ülemaailmne muusikaturg möödunud aastal stabiilsena. Jaapani turul on suur ja omapärane, sest jätkuvalt on seal peamiseks müügiartikliks füüsilised helikandjad ning puudub kasutajasõbralik võimalus muusikat digitaalselt osta. Seda peetaksegi Jaapani turu languse peamiseks põhjuseks.

Digitaalse muusika müük maailmas suurenes möödunud aastal 4,3 % ja selles nähakse juhtivat rolli tellimustel põhinevatel teenustel, nagu näiteks Spotify. Taolised teenused on möödunud aastal kasvatanud turuosa 50 % ulatuses. Euroopas kasvas digitaalse muusika müük 13,3 %. Selles kasvus ujub vastuoolu aga Hispaania, kus on suured probleemid muusikapiraatlusega. Siiski pole füüsilised helikandjad veel välja surnud, sest 2013. aastal moodustasid need kogu turuosast üle poole. Näiteks vinüülplaate müüdi Suurbritannias üle 50 % rohkem. Näib, et digitaalsed võimalused on mitmekülgsemad ja tänapäeval järjest enam levivad nutiseadmed ainult kindlustavad digitaalse muusika võidukäiku.

Gerard Mortier (1943–2014)

8. märtsil suri 70-aastaselt Salzburgi festivali kunagine juht ja läbi aegade mitut olulist Euroopa ooperimaja juhtinud visionäär Gerard Mortier. Mortier alustas oma karjääri Frankfurdi ooperiteatris, mis oli toona väga populaarne oma julgete lavastuste poolest. Hiljem tegutses Mortier ka Hamburgi ooperis. Mõnda

aega töötas ta Pariisi Ooperis ning pärast Herbert von Karajani surma sai temast Salzburgi festivali juht. Ta jätkas seal põhimõttel, et ooper on elujõuline kunst, mis pole sugugi mattunud muuseumitolmu alla. Lisaks Mozarti loomingule olid Mortier' juhitud Salzburgi festivalil kavas Ligeti, Messiaeni ja Saariaho ooperid. Mortier lahkus Salzburgi festivali juurest aastal 2001 ja siirdus Ruhri triennaali juhiks. 2004. aastast sai temast Pariisi Ooperi juht, ta laiendas repertuaari ning oli lavastajate valikul väga julge. Aastal 2007 sai ta New Yorgi Linnaooperi direktoriks ning tal oli palju plaane, ent kui kuulis, et eelarvet ka-handatakse poole võrra, lahkus ta ametist enne, kui jõudis hakata oma ideid ellu viima. Mortier' viimaseks töökohaks oli Madridi Teatro Real.

VARIA

Birgit Nilssoni preemia ja miljon dollarit pälvisid tänavu Viini Filharmoonikud. Nilssoni preemia sai esmakordselt aastal 2009 Plácido Domingo. Aastaid enne surma valis kuuluse rootsi sopran Birgit Nilsson (1918–2005) välja kümnekond muusikut ja kollektiivi, kellele soovis, et preemia pärast tema surma määratakse.

New Yorgi **Metropolitan Opera** korraldab igal aastal konkursi uute lauljate leidmiseks. Sel hooajal osales USA ja Kanada regioonides ette-laulmistel üle 1500 laulja. Osalejate hulgast valiti finaali üheksa 24–29-aastast lauljat. Viis parimat olid sopranid Amanda Woodbury ja Julie Adams, tenor Yi Li, bassbariton Ao Li ning bass Patrick Guetti. Igaüks neist pälvis 15 000 dollari suuruse auhinna.

Londonis toimus 21.–26. aprillini uus **a cappella koorikonkurss John Taveneri mälestuseks**, mille algatajad on Peter Phillips ja kollektiiv The Tallis Scholars. Konkursil osales ka Eesti koor Voces Musicales. Koorid pidid esitama valiku renessansiaegseid teoseid, samuti John Taveneri loomingut ja nüüdisteoseid Jonathan Harvey ja Howard Skemptoni sulest.

Ukraina Rahvusoooper tühistas 27. märtsil seal toimuma pidanud Deniss Matsujevi kontserdi, sest viimane on väljendanud toetust president Vladimir Putini tegevusele. Samal põhjusel kustutas Lvivi konservatoorium oma aprofessorite nimekirjast vioolamängija Juri Bašmeti.

Valeri Gergijev peaks 2015. aastal asuma Müncheni Filharmoonikute peadirigendi kohale. Paraku on Gergijev Vladimir Putini teada-tuntud toetaja. Praegu Müncheni linna valitsev koalitsioon teatas orkestri nõukogule, et nad jälgivad hoolega Gergijevi edasi kommentaare Putini Krimmi annekteerimise ja muude plaanide kohta.

Belgia suupillivirtuoos **Toots Thielemans**, kes on esinenud ka festivalil "Jazzkaar", jättis hiljuti Antwerpenis ära oma kontserdi. 91-aastane vanameister otsustas ühtlasi, et nüüd on aeg avalikest esinemistest loobuda.

New Yorgis **Harlemis varises kokku** klahvpillipood, mis oli piirkonnas üks parimaid. Kolm inimest sai õnnetuses surma ja 24 raskesti vigastada. Õnnetuse põhjustas gaasileke ja seejärel tekkinud plahvatus.

www.plmf.ee

KAMMERMUUSIKA RAEKOJAS

28.04 kell 19.00 Tallinna Raekoda
Irina Zahharenkova (klaver)
Kavas: Beethoven, Grieg
 Piletid 8€, 5€

MEISTRITE AKADEEMIA

05.05. kell 14.00 Narva Muusikakool
Irina Zahharenkova (klaver)
Kavas: Beethoven, Grieg
 Vaba sissepääs

05.05. kell 17.00 Sillamäe Muusikakool
Irina Zahharenkova (klaver)
Kavas: Beethoven, Grieg
 Vaba sissepääs

08.05. kell 19.00 Viljandi Sakala keskus
Virgo Veldi (saksofon)
Jaak Lutsoja (akordion)
Kavas: Bach, Millhaud, Decruck jt
 Piletid 7€, 5€, 3.50€

28.05. kell 18.00 Jõgeva Kultuurikeskus
Virgo Veldi (saksofon)
Jaak Lutsoja (akordion)
Ralf Taal (klaver)
Kavas: Millhaud, Decruck jt
 Piletid 7€, 5€, 3.50€

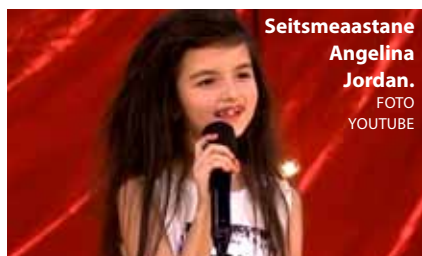
HINGEMUUSIKA

13.05. kell 15.00 Tallinna Rootsi-Mihkli kirik
EMTA dots Taimo Toomasti lauluklass
Egon Laanesoo, Edgar Tron, Maria Petrof, Varvara Reino, Xiaoqi Yang
Kavas: Gluck, Bach, Händel, Rimski-Korsakov, Saar
 Vaba sissepääs

15.05. kell 16.00 Tartu Tiigi Seltsimaja
Maria Listra (sopran)
Virgo Veldi (saksofon)
Piia Paemurru (klaver)
Kavas: Bach, Schubert, Bocca, Debussy jt
 Vaba sissepääs

15.05. kell 19.00 Otepää Palveränduri kirik
Maria Listra (sopran)
Virgo Veldi (saksofon)
Kavas: Bach, Schubert, Bocca, Debussy jt

Uus laps-sensatsioon YouTube'is

Internetis kogub kuulsust seitsmeaastane norra tüdruk, kes jäljendas Norra "superstaarisaates" perfektselt Billie Holidayd, esitades populaarset laulu "Gloomy Sunday". Neli aastat laulmist õppinud Angelina Jordan on ilmselgelt väga erilise loodusliku andega. Žürii hinnangul suutis imelaps kummalisel kombel suurepäraselt tabada tumeda varjundiga jazzistandardi olemust ja sisu. Videoklipi vaatajate hulk YouTube'is läheneb viiele miljonile.

Angelina Jordan on üks paljudest imelastest, kes on viimasel ajal talendishow'des osaledes maailmakuulsaks saanud. Hiljuti laulis ühes Hollandi samalaadses saates üheksa-aastane tütarlaps Puccini aariaid. On arvatud, et suurt rolli mängib siin just YouTube, kust on võimalik väga detailselt lemmikartistide esinemismaneere jälgida. Samuti on YouTube'is liikvel väga palju õppematerjali erinevates stiilides laulmise kohta.

Suri Frankie Knuckles

31. märtsil lahkus meie hulgast housemuusika legend, DJ ja produtsent, juba pikemat aega raskekujulist suhkruhaigust põdenud Frankie Knuckles. Ta sündis 1955. aastal New Yorgis, hilisem elu viis teda aga Chicagosse, kus temast kujunes 1980. aastatel house'i teerajaja. Housemuusika sai oma nime Chicago klubi Warehouse järgi, kus Knuckles resident-DJ'na plaate keerutas. 1997. aastal pälvis mees ka Grammy. Tema suuremate hittide hulka kuuluvad "Your Love" ning "Baby Wants to Ride" (mõlemad 1989).

Euroopa jazziedetabel aprillis

Euroopa jazziajakirju (Jazzthetik, Jazzism, Orkester Journalen, Giornali della Musica, Jazz Forum, Jazzwise jt) koondav

Europe Jazz Media koostab igal kuul jazziedetabeli, mille panevad kokku organisatsiooni liikmed ja mis ei põhine müüginumbritel. Eesmärgiks on tutvustada uut ja põnevat Euroopa jazzit, tehes seda võimalikult laiapõhjaliselt, nii geograafilises kui ka stiililises mõttes.

Aprillis pälvivad tähelepanu järgmised plaadid: Hans Lüdemann Trio Ivoire, "Timbuktu"; Joachim Kühn-Aleksei Kruglov, "Moscow"; Oddjob, "Live In Bremen"; Makiko Hirabayashi / Klavs Hovman / Marilyn Mazur, "Surely"; Benedicte Maurseth / Asne Valland Nordli, "Over Tones"; Dawn of Midi, "Dysnomia"; Takuya Kuroda, "Rising Son"; Obara International, "Live at Manggha"; John McLaughlin & The 4th Dimension, "The Boston Record" ja Dave Hamblett, "Light at Night".

Europe Jazz Media eesmärk on innustada piiriülest koostööd, mis ei lähtu

kommertshuvidest, vaid vajadusest laiendada jazziga seotud info levikut. Ühendus loodi 2011. aastal Tallinnas Euroopa jazzorganisatsioonide ühenduse Europe Jazz Network aastakonverentsil. EJMC edetabelis on korduvalt olnud esindatud ka Eesti jazzmuusikud.

Uus album Sonny Rollinsilt

Jazzi igiliikur, legendaarne USA saksofonist Sonny Rollins valmistub välja andma uut plaati "The Road Shows vol 3", mis on järg kahele samas sarjas ilmunud kontsertalbumile. Plaat sisaldab kontserdisalvestusi aastatest 2001–2012, mis on lindistatud Jaapanis, USAs ja Prantsusmaal. Koos Rollinsiga mängivad tema pika staažiga bändikaaslased Bob Cranshaw (bass) ja Clifton Anderson (tromboon), aga ka kitarrist Bobby Broom ja löökpillimängija Sammy Figueroa.

Tulevik täis muusikat

Tallinna Muusikakeskkooli kontserdid mais

2. mai kell 17.00 EMTA kammersaal Koorijuhtimise eriala lõpuksam-kontsert	15. mai kell 15.00 EMTA kammersaal Puhkpilli osakonna lõpuksam-kontsert	25. mai kell 17.00 EMTA orelisaal Esinevad Heili Vaus-Tamme ja Tiitu Ranna kammeransambli õpilased
7. mai kell 18.30 Mustpeade maja valge saal TMKK kooride kevadkontsert	16. mai kell 10.00 EMTA kammersaal Keelpilli osakonna lõpuksam-kontsert	31. mai kell 11.00 EMTA kammersaal Klaveri osakonna lõpuksam-kontsert
10. mai kell 12.00 Õpetajate maja kroonisaal Abiturientide kontsert	17. mai kell 17.00 EMTA orelisaal Esinevad Kersti Sumera klaveriõpilased	31. mai kell 18.00 Saaremaa linnuse saal TMKK lastekooriga kontsert
	25. mai kell 14.00 EMTA orelisaal Esinevad Marju Rootsi klaveriõpilased	

Tallinn Music Week

roosa energiapomm kevadtalvisel muusikamaastikul

27., 28. ja 29. märtsil mähkub Tallinn juba viendat aastat roosasse. Kõikjal on plakatid, TMW sümboolikaga pappkastid klotsidena üksteise otsas. Peakorter ja festivali ühe peasponsori Nordea hotelli ees seisab teise peasponsori Volvo roosades lintides auto. TMW olemasolu jõuab kõigi teadvusse.

Välisest kommertsiaalsest hoogsusest hoolimata on kahtlemata tegu nii sisult kui vormilt kvaliteetse üritusega, kus kõik on läbi mõeldud ja terviklik: muusikute valik, põnevad esinemiskohad, TMW maitsed erinevates restoranides, disain. Kõik on värske ning trenditeadlik ja on tunda, et säästueelarvega seda küll ei tehta. Väga nutikas on jageda kontserdid linna- ja festivalilavaks. Linnalava lühiesinemised Viru keskus, poeketes, galeriides annavad maitse suhu ning hiljem saab kõike põhjalikumalt nautida.

Kuulates võis veenduda, kui palju meil ikkagi on andeid! Mu enda läbi joostud helikeerisest näiteks **Argo Valsi** ansambli hüpnootiseeriv instrumentaal-mustrite maailm, mis oli suurepärase tervik taustavideoga; **Karl-Erik Taukar**, kes muutumatu sarmiga võib jalutada vana kooli džässist rocki, **Sibyl Vane**, **Carrot Lights** ja **Laura Remmel**. Ja siis meie folk. Ma mõistan, mida Helen Sildna eelmise numbril intervjuus ühe väliskülalise muljet tsiteerides ütles, et “see oli nagu mingi religioosne kogemus”. On üsna erakordne, mida Viljandi ja Lõuna-Eesti (muidugi ka koos teiste piirkondadega) on suutnud viimase kahekümne aastaga luua.

Klassikaartistide esitus oli seekord viidud Nokia kontserdimajja. Päril huvitav valik, koht on atraktiivne ja pidulik. Kuulda oli, et sealne akustika polnud mängijaile eriti mugav – kuid ega TMW klassika-*showcase*’i eesmärk olegi

kontserti anda, vaid esitleda, pakkuda n-ö gurmeesuutäit igast interpreedist. Paha mõte polnud ka kohavahetus teatud aja tagant, Nokia kontserdimaja suurest saalist fuajeesse ning heliloojate esitlusel Mustpeade maja valgest saalist Olavi saali. Nii säilis elevus ja mõte ei väsinud ära. Seekord tutvustasid end trompetist **Neeme Ots**, lauljatar **Arete Teemets**, kontrabassineiu **Siret Lust**, pianistid **Johan Randvere**, **Age Juurikas**, **Kristiina Rokaševitš**, vokaalansambel **Latvian Voices**, lastekoor **Ellerhein**, tšellist **Andreas Lend**, viuldajad **Anna-Liisa Bezrodny** ja **Peeter Margus**, kitarri-flöödi duo **Kristo Käo-Leonora Palu**, vioola-klaveri duo **Maria Nesterenko-Olga Kulikova** ning viiuliimprovisaator **Stepan Mezentsev** Venemaalt. Heliloojate *showcase*’il olid esindatud heliloojad **Marianna Liik**, **Mirjam Tally**, **René Eespere**, **Märt-Matis Lill**, **Mariliis Valkonen** ja iraani päritolu Eestis õppiv **Arash Yazdani**.

Pisut ka ühest TMW olulisest osast, konverentsist. Selle kokkupanek on kindlasti mõnevõrra keerulisem kui muusikalavade koostamine. On teemasid, mis kõnetavad ühte osa delegaatidest ja teist mitte, ettekandjatest on nii selliseid, kes on võimelised kujundlikult, selgelt ja kokkuvõtlikult rääkima, kui ka neid, kellelt kuuleb põhiliselt trefarettide või niisama ilukõnet. Üheks peakülaliseks oli kutsutud Vene tüdrukutebänd **Pussy Riot**, ilmselt tulipunktis olevate Ukraina-Vene sündmuste tõttu. Muidugi väga päevakajaline valik, kuigi muusikaga on neudel suhteliselt vähe tegemist. Arvamustest jäi kõlama lihtsa koeline mässumeel. Kuid see, mis mulle kohaliku kuulajana mõjus väheütlevalt, ei pruukinud seda sugugi olla välisvaatlejatele. Üritus ongi ju eelkõige tehtud suunaga neile. Elevust Pussy Riot teiki-

tas, Venemaalt oli kohale tulnud hulk meediakanaleid. Tore oli jälgida vestlust **Kerliga**, meeldis väga tema otsekohene ja kujundlik rääkimisviis, ning tal on kogemusi, mida jagada.

Konverentsil kuulis arutlusi teemadel, nagu panbalti muusikaturu võimalikkusest, raadio tulevikust, kuidas ehitada üles edukat digitaalset reklaamikampaaniat, Põhjamaade edulugudest (Island), plaadifirmade esindajate vestlus, Eesti Heliloojate Liidu ja Eesti muusika päevade vestlusring jm. Toimus kohtumine mänedžeridega – **Toomas Olljum**, **Virpi Immonen**, **Guna Zucika** (Präta Vētra mänedžer), **Līva Pētersone** (menubändi Instrumenti mänedžer), **Natalie Mets** (Eesti-Balti veebikeskonna The Baltic Scene looja), rahvusvahelise muusikamänedžeride foorumi (IMMF) aseesimees **Volker May** jt. Staarkülaliseks oli ka **Robert Levine**, maailma ühe suurima leviga muusikaajakirja Billboard tegevtoimetaja, toimetaja ka väljaannetes Wired ja New York ning populaarse raamatu “Free Ride” autor. Raamat räägib sellest, et internet on üllatava kiirusega kultuuritööstuse üle võtnud. Tehnoloogiafirmad on selleks paremini ette valmistatud.

Peatuksin pisut pikemalt ühel klassikateemalisel paneelil-vestlusringil, kus olid arutlusel klassikaartistide enese esitluse võimalused. Kõnelejateks olid **Carol Main** Šotimaalt kompaniist Live Music Now, kes tegeleb elava muusika viimisega inimesteni, kelleni see harvem jõuab, nagu esinemised vanadekodudes või puuetega noortele; **Andrew Doe**, muusika, meedia ja tehnoloogia konsultant, varem töötanud iTunes klassikasektsioonis ja Naxoses (tema vägagi huvitavate mõtetega saab tutvuda tema blogis properdiscord.com); rahvusvahelise artistide mänedžermendi

Üks konverentsi põnevaid külalisi, Robert Levine.
FOTO LINA VONSAVICIUTE

ühenduse (IAMA) juhatuse liige **Hannes de Vries** ning **Thomas Strücker**, Stuttgardi kammerorkestri määndžer.

Mida siis arvasid need eksperdid klassikaartisti enese tutvustamisest? Kõigepealt muidugi rõhutati, et tänapäeval peab muusik olema uuele avatud rohkem kui kunagi varem ning et tal peaks olema rohkesti erinevaid oskusi. Ei piisa ainult sellest, et õpid, teed palju tööd ja oled hea interpret. Peab olema avatud eri tüüpi repertuaarile ja igasugustele võimalustele. Vestlusringi kõnelejad muidugi nõustusid, et see kõik tekitab lisapinget, kuid parem on sellest teadlik olla ja sellega arvestada. Thomas Strücker aga lisas naljatades, et ega sellega ei saa ka liiga hoogu minna ja esitamist unustada. Peab ikkagi olema ka “mida müüa”, ehk peab olema väga hea interpret. Oma tegevust tuleb planeerida pikaajalise strateegiaga. Hannes de Vries rõhutas, kui oluline on tänapäeval sotsiaalsus ja hea suhtlemisoskus. Tema sõnul tuleb endale luua oma isiklik võrgustik, koos kõigi kontaktidega. Doe lisas, et sa pead endale hakkama publikut koguma, looma oma meeliliste, olema aktiivne Facebookis ja Twitteris. Ka määndžerid vaatavad, kui palju on sul meeldimisi Facebookis ja kui palju järgijaid Twitteris. Thomas Strücker rõhutas, et plaanid peavad olema realistlikud. Tänapäeval ei saa esitaja olla kõigetegija või universaalne, nagu varasematel aegadel. Tuleb leida oma nišš, näiteks oma helilooja, kelle teoseid esitada. Peaks olema palju nähtavat promomaterjali endast, esinemisi YouTube’is või veel parem – film endast! Andrew Doe lisas, et ka kodukaamera-

ga saab endast promofilmi teha. Hannes de Vries soovitas igal interpreedil mõelda, kes ta täpselt on interpreedina, süveneda oma olemusse ja siis püüda oma olemus, oma idee “tõlkida” pilti, imagosse, visiooni. Tuleb olla leidlik ja meelde jääda. Ta tõi näitena ühe klassikalise muusiku, tütarlapse, kes postitas YouTube’i video “Tule minu elutuppa musitseerima”, ning teise, kes sai tuntuks kui “pianist jalgrattaga”; sõitis rattaga ringi ning pani videoid üles YouTube’i. Andrew Doe lisas, et muusik peaks looma endast oma loo, stoori. Inimestele jäävad kõige paremini meelde lood, nagu see “jalgrattapianist”. Üks küsimus oli, kui palju loeb tänapäeval see, et muusikul on oma CD? Andrew Doe sõnul on plaate tänapäeval meele tutes kogustes ja ta alati küsib artistilt, miks ta selle plaadi tegi. Samas on plaat vajalik materjal esineja enesetutvustuses, samuti tuleb helinäiteid endast üles panna kõikidesse võimalikesse kohtadesse, *soundcloud*’i, *spotify*’sse. Hannes de Vries lisas, et plaat peaks olema osa muusiku kogu paketi, milleks on audiod, videod ja lugu. Thomas Strücker tõi positiivsena esile, et Eestis on väga palju näha stiilide segunemist, *crossover*’it ja üleminekuid klassika ja mitteklassika vahel. Saksamaal on need piirid veel küllaltki ranged, aga publikule sellised *crossover*-kontserdid väga meeldivad.

Konverentsi lahutamatuks osaks on ka president **Toomas Hendrik Ilvese** avakõne, kes on olnud festivali patroon ja toetaja algusest peale. Jäin seda kuulata ja pärast korduvalt üle lugedes mõttesse. See on väga hea, täpsete mõtete ja lihvitud väljendusega kõne.

President hindab innovatiivsust, armastab rock’n’rolli ja vabadust. “Minu jaoks on need kaks alati kokku kuulunud,” lausub ta. Ning veel – “viimase 60 aasta jooksul on aga sageli just rockmuusika vabaduse piire ühiskonnas proovile pannud – ka nendes ühiskondades, mis peavad end liberaalseteks demokraatiateks”. Mõistagi lähtume me muusikas kõik oma isiklikest, eri aegadel ja eri põhjustel välja kujunenud eelistustest. Võibolla tekitas minus seda kõnet kuulates mingi sisemise tõrke see, miks rõhutas president nii just rocki osatähtsust ühiskondlikes muutustes ja kujunemistes. Demokraatlikus ühiskonnas mõistagi ei eelistata üht stiili teistele, kõigil on võrdsed õigused. Kuid siiski – kas rockil oli tõepoolest ühiskondlikes muutustes nii suur osa, kas tema tähtsus oli nii suur Eesti ühiskondlikes murrangutes? Ma julgeksin selles siiski kahelda. Võibolla sooviksin ma näha veelgi enam kõigi muusikastiilide, sealhulgas ka klassika, võrdset kohtlemist. Mitte tingimata Tallinn Music Weekil, seal on sellega kõik korras, vaid kõikjal.

Ia Rimmel

Jaokaupa jazzi

“Jazzkaare” ja Eesti Jazzliidu kompileeritud *showcase* pakkus väliskülalistele ja kodupublikule kümne bändi ja ühe solisti etteasteid. Olgu need siin ka esinemise järjekorras loetletud: **Laura Rimmeli**, **Joel-Rasmus Rimmeli** ja **Kaspar Kalluste** laulu-klaveri-trummi-trio **Carrot Lights**, leedulase Liudas Mockunase pläriseva bass-saksofoni ümber koondunud **Heavy Beauty** (**Jaak Sooäär** kitarril, **Henno Kelp** bassil ja **Andrus Lillepea** trummidel), kammerlik kitarriduo **Ain Agan–Andre Maaker**, ekspressiivse soolosoostuga esinenud saksofonist **Maria Faust**, pianist **Kirke Karja** juhitud “väike big-bänd” **Pae Kollektiiv**, jazziga üsna kaudselt seotud Tartu grupp **Wilhelm**, naiselikku loome- ja mänguenergiat väljendav **Heliotroop** (muusika loojateks **Kirke Karja** ja bassist **Mingo Rajandi**, kesksseks lavakujukaks **Kadri Voorand**), ansambel **MiaMee** (lauljatar **Liina Saar**, kitarrist **Mart Soo**, klahvpillimängija **Taavi Kerikmäe** jt), balkani ja *klezmer*’i hoogu jazziga siduv **Abraham’s Café**, maailmakuulus soome

Klassikaskenel välistählepanu pälvlnud
tütarlasktekoor Ellerhein.
FOTO MERIKE BREMET

kitarrist **Raoul Björkenheim** ning noor *fusion*-bänd **Power Play**.

Alles see oli, kui NO99 teatrisaalis leidis aset teine pikk ja pidulik ülevaatekontsert. See oli 1. veebruaril toimunud ja Eesti Jazzliidu kümnendat aastapäeva tähistanud "Eesti jazziga gala". Selle rõhuasetus võis ju olla veidi teine, kuid sisuliselt täitis ka kodune jazzigala sama eesmärgi mis formaalselt eelkõige välismaistele agentidele, festivalikorraldajatele ja ajakirjanikele suunatud Tallinn Music Weeki *showcase* – pakkuda hooliga valitud ja meie jazziga eliiti esindavatele koosseisudele võimalust paarikümne minuti vältel näidata, mida nad suudavad ja oskavad. Tuleb mõnnda, et Jazzliidu gala oli kompaktsem, ühtlasema kvaliteediga ja pakkus paremat kuulamiskeskonda, kui paratamatult saalist saali saalimist ja suminat sisaldanud Tallinn Music Weeki "kahe korruse pidu". Teise erinevuse tingib see, et "Eesti jazziga gala" esinesid needki, kes *showcase*-festivali hüppelauda enam ei vaja, näiteks pianist Kristjan Randalu või omas nišis end ammu kehtestanud Weekend Guitar Trio.

Mis 28. märtsil eriti kõrva jäi? Kompromissitult rokkiv Heavy Beauty, mille *power-jazz*likule energiale löi kosutava kontrasti Ain Agana ja Andre Maakeri kitarride kahekõne. Ja kindlasti ka Pae Kollektiiv, uus puhang meie jazzis, mis on otsast lõpuni orkestri juhi ja muusika autori Kirke Karja nägu. Mis välisdegaadile kõrva jäi? Seda saame näha. Tallinn Music Week pole ainus võluvits,

mis suudab meie jazzile avada ukseid laia muusikailma. Muusikud on suhtleja rahvas ja rahvusvahelised kontaktid on kui märkamatu seeneniidistik, kust võrsuvaid söögiseeni saab näha ja nautida alles siis, kui aeg on selleks küps.

Joosep Sang

TMW: folk ja etno

Seda võib nimetada folgiks, etnoks või pärimusmuusikaks – igal nimetusel on oma varjund, aga kõik kodused kuulajad saavad aru, mida nende siltide all silmas peetakse. "Viljandi folgi" *showcase* esitles NO99 kahes saalis ja lõpuks ka baaris tosinat kooslust ja sooloesinejat, kes toetuvad oma loomingus eesti rahvamuusikale ja laiemalt võttes kodusele kamarale. Kui sarnane etnomuusikale keskenduv *showcase*-kontsert oleks toimunud Taanis või Hollandis, oleksime kindlasti näinud kirevat multikultikaava, kus oleks domineerinud Aafrika, Balkani maade või Oriendi muusikamustrid. Kuid klassikalises mõistes *world music* pole Eestis tugevaid juuri kasvatanud, eelkõige sel lihtsal põhjusel, et meil ei ela muusikuid, kes oleksid mujalt oma muusika siia kaasa toonud. Üksikud erandid üldpilti ei muuda. Ja see ehk polegi halb, sest agendid-ajakirjanikud tulid Tallinn Music Weekile uudistama ikka seda, mida väike, tundmatu ja eksootiline Eesti maailmale oma kultuuri vallas pakkuda suudab.

Klassikalise muusika maailmas on

Eesti ammu hästi tuntud, tänu siit pärit dirigentidele (kolm Järvit, Kaljuste jt), heliloojatele (Pärt, Tormis, Tüür) ja kollektiividele (ennekõike Eesti Filharmonia Kammerkoor). Popis-rockis on muutused alles toimumas, aga edulood on juba ette näidata (Kerli, Ewert & The Two Dragons, Metsatöll). Jazzis vallas on kõnekaks näiteks Kristjan Randalu ja liisa on loota. Millegipärast pole aga eesti etno veel kuigi kaugele jõudnud. Väliskontserte on antud, festivale väisatud, aga suuremaid võite ja vallutusi pole minu meelest isegi spetsiifilise skene raames olnud. Kui küsida Rootsi või Inglise maailmamuusikafännilt, mida ta teab eesti etnomuusikast, on kardetavasti vastuseks vaikus. Ehk andis NO-teatris toimunu uue tõuke, sest valik oli väga mitmekesine ja muusikalises mõttes rõõmustavalt heal tasemel.

Oli üksikesinejaid, kes said suurepäraselt solistina hakkama: **Maarja Nuut**, **Mari Kalkun**, **Epifolium** ja **Silver Sepp**. Nende asendamatu abimees on *looper*. Kõik meeldisid, ent neljast kaugelt kõige karismaatilisem oli Silver Sepp, kelle muusikas on päris pärimuse asemel tõesti rohkem "multikultit" ja autorilaulu. Vaba lavaline olemine, oskus publikut alates esimesest hetkest kaasata, multifunktsionaalsus (laulmine käsikäes oma leiutatud pillide mängimise ja elektroonika käitamisega), energia ja vaieldamatu isikupära löid väga mõjuva tervikmulje. Artistide ja delegaatide kohtumiseks püsti pandud telgi eesriie sahis Silver Sepa kontserdi järel alatasa. Loodan, et tema fenomen jõuab varsti laia ilma.

Oli duosid, kus toimus teineteist mõistev ja toetav kahekõne: Eesti-Norra viuliduo **Johanna-Adele Jüssi ja Jo Einar Jansen**, mehise väega akordioni ja trummide paar **Kulno Malva-Tõnis Kirsipu** ning **Tiit Kikase ja Cätlin Mägi Aparaat**. Esines üks trio, millele tasub tähelepanu pöörata ja tuult tiibadesse soovida. **Sandra Sillamaa Trad. Attack** (lisaks torupilli ja parmupilli mänginud ansamblijuhile veel **Jalmar Vabarna** kitarril ja **Tõnu Tubli** trummidel) seob kokku arhailise ja kaasaegse, arhiivivõtted ja elektroonilised vidinad. Noor publik vajab gruuvu ja adrenaliini ning seda ansambel ka pakub, õnneks väga musikaalselt ja juurtetruult moel.

Veel esinesid noorusliku energiaga Viljandi tudengite bänd **Ars Apta**, am-

mu tuttav **Paabel**, laulu- ja löötsagrupp **Rüüt** ning ansambel **Curly Strings**. Viimane oli taas üks neid bände, mis pani publiku kohe tantsima, juubeldama ja kaasa laulma, ehkki Curly Stringsile on rahvusvahelist edu võibolla raskem ennustada – võõras kõrv võis neid kuulda kui eestikeelset, heatasemelist, kohalikumaks kohendatud *bluegrass*-bändi. Aga ma ei saa ega tahagi endale selga tõmmata välismaise promootori või agendi kamuflaazi. Folgi *showcase*'i iseseisev väärtus seisnes juba selleski, et arvukas publik sai ühe õhtu jooksul aimu kuivõrd värske ja värviline on meie pärimusmuusika hetkeseis. Ka mina ei leidnud ligi viie tunni jooksul kuuldus midagi, mis poleks väärinud kohta meie etno esinduskontserdil.

Joosep Sang

Elektronide liigutajad Tallinn Music Weekil

Kuigi tänapäeval on elektrooniliste helide kasutamine suurema osa popmuusika žanrite puhul iseenesestmõistetav, elab sünteetiline muusika endiselt ka oma iseseisvat ja sõltumatumat elu. Selle ilmekaks illustreerimiseks oli Tallinn Music Weekil mitmeid *showcase*'e, kuhu olid koondatud tõu- ja stiilipuhtamad elektronide liigutajad. Seekordne TMW oli jälle väga rahvusvaheline ning see paistis silma ka elektroonikute valikus.

Rahvusvahelisust väiksemal skaalal ehk selektsiooni Eesti, Läti ja Leedu elektroonilise muusika produtsentidest esitles The Baltic Scene – edukalt toimiv platvorm, mille eesmärgiks on arendada mitmel viisil Balti riikide muusikaelu. Mõlemad aspektid on muusikutele olulised motivaatorid, kuulajatele on aga tähtis, et nii saab häid vihjeid ja soovitusi naabermaade väärt artistide kohta. Tallinn Music Weekil jagati neid nii restoranklubis Hetk kui ka Stalker Festivali õhtul Kultuurikatlas.

Läti elektroonikutest oli kindlasti üks kirevamaid **Kodek**, värvikas ka oma aktiivse lavalise käitumise poolest. Kahekümne aasta taguse *techno* ja *breakcore*'i *sound*'e ja visuaale kasutav Kodek juhindub ajastust, mil operatsioonisüsteem Windows 95 ootas oma võidukäiku ja tänavamoos särasid neonvärvid. Neon on nüüd tagasi ja Kodek oskab sellega oma *rave*-muusika

Sandra Sillamaa Trad. Attack esinemas kunstipoes Naiv. FOTO AKSELI VIRTANEN

aegadest pärit heli esteetikat uuele (ning äkki ka mitte ainult Läti) põlvkonnale külgetõmbavaks muuta. Leedulastest oli huvitav **Münpauzn**, kes näitas oma rahulikumat poolt nüüdisaegsete kõladega aeglasest tempolist ja sãmplipõhist biidi- ja bassimuusikat tehes. Vestluspaneelide sarja “TMW jutud” raames toimunud üritusel “Sãmplisprint” üllatas ta oma kiirusega (nii muusika enda kui ka muusika tegemise tempo poolest). Tegemist oli võistlusega, kus kolmel produtsendil tuli arvutitarkvara kasutades publiku silmade-kõrvade all kahekümne minuti jooksul kuuest etteantud sãmplist ehk helilõigust uus lugu teha. Oodatud tasemel esines (nii mõõduvõtul kui ka õiselt etteastel) leedulasega samas valdkonnas tegutsev **Sander Mõlder**, kelle käekirja iseloomustab oskuslik harmooniate ehitamine ja soulis inspireeritud sõbralik ja soe atmosfäär. Samasugustel muusikalistel radadel seikleb eesti noormees **Firejosé** astus seekord üles Kultuurikatla pööningukorrusel, kuid hispaaniapärase artistinimi kulub peagi ära ka Barcelonas toimival festivalil “Primavera Sound”, kuhu ta sõidab mai lõpul koos Sandriga Eestit esindama. Kultuurikatlas (mis oleks pidanud seal valitseva õhutemperatuuri tõttu küll Kultuurikülmiku nime kandma) lõi suurlinlikke muusikalisi passaaže **Faun Racket**. Selle liige **Andres Lõo** painutab urisevat bassiküllast elektroonikat melodramaatiliste ja paatoslike vokaalidega millekski riituse-

taoliseks. Faun Racketi ülesastumisi toetab sageli (seekord küll puudunud) võimas plinkiv valguspark, mis oleks ka selles saalis toeks olnud. Katla keldrisaalis esinenud Islandi duo **Asonat**, mille üks liige on Eestis elav **Jonas Thor Gudmundsson**, aga välvkuvaid stroboskooppe ei vaja. Asonati põhjamaist, kuid ometi sooja elektroonilist tiksumist ilmestab lauljatar, kes kõlab vaatamata oma prantsuse päritolule vägagi Islandi ja Björgi moodi.

Naisi kohtab elektroonilises muusikas harva ja siis ka just lauljatena. Pãris omapãi nuppe keeravatest ja *sound*'e produtseerivatest preilidest on puudus nii meil kui ka mujal. Õnneks leevendab Eestis seda kriisi **Mari-Liis Rebane** ehk **Vul Vulpes**, kes lisab oma helimaastikele ka laulu, luues nii eksperimentaalset *electro-pop*'i, mis suuri kontserdipaike või tantsuklubisid ei rihigi ning sobib pigem väiksematesse esinemispaikadesse, nagu plaadipood Biit või Von Krahliteater. Muusikale, mis on loodud elektrooniliste vahenditega, ongi üldiselt iseloomulik see, et leidub allhoovusi, mis ilmnevad küll paralleelselt, kuid ometi omaette – ühes ääres on need, kes otsivad kuulajaid intiimsetest *indie*-lokaalidest, teises need, kes sihivad tantsijaid klubisaalides. Ja kuigi kõigest sellest on raske ülevaadet anda, oli Tallinn Music Weekil koogu spekter esindatud.

Anton Andres
DJ SanAntonio

TMW suurima, Skype'i preemia võitnud ansambel **Odd Hugo** esinemas **Von Krahlis**.
FOTO LIINA SOOSAAR

Palju poppi ja rokki

Viiendat aastat toimunud Tallinn Music Weeki väisanud muusikasõpradel tuli teha raskeid valikuid ja loobuda mõnegi artisti nägemisest. Ka minu põgusad muljed nähtust ja kuuldust ei pretendeeri kaugeltki ammendava ülevaate andmisele.

27. aprillil tähistas Von Krahlis oma 25. sünnipäeva Helsingis tegutsev plaadifirma **Stupido Records**, mis loodi veerand sajandit tagasi selleks, et avaldada eesti rockbändide loomingut ning tutvustada seda teisel pool Soome lahte ja kaugemalgi. Muidugi ei saadud sel üritusel läbi Stupido märgi all mitu plaati avaldanud **Villu Tamme** ansambli **J.M.K.E.**, kelle laulutekstide ja lavarepliikide oluliseks osaks on läbi aegade olnud eluterve eneseiroonia. **Kosmikud** tulid Von Krahli teatrilaval publiku ette pärast mitmekuist pausi ja esitasid oma loomingu paremiku. Pole kahtlust, et bänd on endiselt tippvormis. Vokalist Hainz ei pidanud paljuku lavaservale kõhuli heites pealtvaatajate esimeste ridadega dialoogi astuda, tehes seda talle omase väärikusega. Kosmikute etteaste krooniks oli koos Kauko Röyhkaga lauldud, algselt Röyhkä legendaarse ansambli Narttu jaoks kirjutatud pala "Reklaamitahvli teaga". Publik sai korraliku vaatamängu osaliseks ja polnud poolehoiuavaldustega kitsi. Von Krahli baaris võis kuulda ka Stupido Recordsi praeguseid artiste, *skad* ja *reggae*'t viljelevat bändi **The Valkyrians** ning psühheedelset gruuvi pakkuvat kollektiivi **Hypnomen**. Mõõda ei mindud ka Soomes hetkel kõige edukamast melodilist punkrocki esitavast ansamblist **Pää Kii**, mida võiks energiatulva poolt võrrelda Pärnumaalt võrsunud gru-

piga **Totally Obnoxious**.

Suureks boonuseks muusikasõpradele, kes polnud endale soetanud festivalipassi või -päaset, olid tasuta üritused linnalavadel, mis pälvisid ka juhuslike möödujate ja muidu uudishimulike tähelepanu. Tallinna kesklinnas liikujale ei saanud Tallinn Music Week märkamatuks jääda. Traditsiooniliselt andsid mitmed esinejad kaks kontserti, ühe linnalaval ning teise klubiseinte vahel. Linnalavadest üks tähelepanuväärsemaid oli Tornimäel Swisshoteli vahetus läheduses paiknev, tavaolukorras muuseumina toimiv Jaani Seegi paviljon. Reedel pakkusid seal meelde jääva kontserdielamuse kollektiivid **St Cheatersburg** ja **Kreatiivmootor**. Mõlemad bändid toetuvad suuresti karismaatiliste vokalistide lavakujudetele. Kui esimene viljeleb punkrocki pinnalt võrsunud tantsulist poppi, siis oma loometeel mitu faasi läbinud Kreatiivmootor võib tänu vokalisti **Roomet Jakapi** dadaismi vaimus esinemismaneerile jätta mulje täielikult improviseerivast kooslusest. Ansambli tegevusega vahelselgi määral kursis olevad kuulajad siiski teavad, et palad on sageli hoolikalt läbi komponeeritud. Lisaväärtuse annab grupi loomingule kordumatu mänguline element. Huvitava seigana võib ära märkida, et kui Jakapi puhul mainitakse pea alati ära tema tegutsemist filosoofia vallas, siis St Cheatersburgi lauljal ja liidril **Indrek Spunginil** on selja taga mõned aastad õpinguid Tartu Ülikooli usuteaduskonnas. Kontserdil oli hea võimalus veenduda, et kaks bändijuhti tunnevad nõkse, kuidas publikule hinge pageda. Jaani Seegis mängis põnevalt kaasa läbi klaasseinte paistev linnaruum koos piirkonnas kõrguvate ärihoonete ja elava liiklusega. Seal võiks

ürituste korraldamist kindlasti jätkata.

Reedeõhtuse esinejate plejaadi kohvikus Sinilind juhatas sisse 1990. aastate alguse *death metal*'i laine nii muusikalisi kui ka imagoloogilisi elemente stiilipuhalt taaselustav **Aghor**. Vaatamata hõredavõitu publikule esines bänd nii, nagu nende ees oleks olnud staadionitais andunud fänne. Raskerockist huvituv seltskond oli samal ajal koondunud teemaõhtule klubisse Rockstars, kus alustas samal ajal oma etteastet bluusilikku *doom-metal*'it mängiv, seni kaks albumit salvestada jõudnud **Hukkunud Hinged**. Ehk oleks ka Aghor pidanud üles astuma hoopis Rockstarsis? Sinilinnus jätkas õhtut šamanistlikku riitust meenutanud kava esitanud **Allinn**. Vaatamata asjaolule, et grupp avaldas oma esimese üllitise alles möödunud aasta lõpul, on salapärane üksus pakkunud muusikapresidile palju kõneainet. Bändi etteasteid võib üles lugeda ühe käe sõrmedel. Just seesugustele artistide tutvustamiseks on Tallinn Music Week eriti tänuväärne võimalus, nii esinejate kui publiku poolt vaadatuna. Samal õhtul võis Sinilinnus kuulda ka endale juba nime teinud bände nagu **Mimicry**, **Talbot** ja **Sibyl Vane**.

Laupäeval andis Rock Cafés efektse kontserdi **Elephants From Neptune**, kel tõelise rockitähe ainest. Huumoriga võrtsitatud energiline, klassikalisele kitarrirockile toetuv kava tõmbas publiku kaasa. Järgmine esineja, kunstiliste taotlustega brittide **Public Service Broadcasting** mõjus vaatamata oskuslikule multimeedia kasutamisele eesti rokkarite hooga ja hingestatud etteaste järel liiga introvertselt. Rockirahvale tõi taas eluvaimu sisse **Winy Puhh**, kes ei väsi publikut üllatamast. Üllatused ei ole tingimata seotud muusikaga, vaid pigem vaatamänguliste detailidega. Sel korral oli ansambliga liitunud kokk, kes otse laval valminud pannkooke kilekottidesse pakituna publikusse pillutas. Pealtvaatajate kätel lähetati nutika reklaamina saali ringlema Tallinn Music Weeki sümbolika pappkastid.

Siinsed elamustekillud katavad paratamatult vaid väikese osa suurest muusikapeost, kus igal külastajal oli võimalik panna kokku endale meelepärane festival. Kes sel korral kohale ei jõudnud, tehku seda järgmisel aastal!

Lauri Leis
muusik

Omaloomingut otsides

RIINE PAJUSAAR

klaveri- ja improvisatsiooniõpetaja

Sissejuhatuseks

Kui sain ajakirja Muusika toimetuselt ettepaneku arendada edasi omaloomingu ja improvisatsiooni teemat, mille tõstatas Leelo Kõlar 2. veebruari Õpetajate Lehes ilmunud artiklis “Ei saa mitte vaki olla”, mõistsin korrapealt, et esmapilgul pisike teema võib paisuda hiiglaslikuks, kui sellele põhjalikult mõtlema hakata. Sest rääkides omaloomingust, ei saa kuidagi mööda rahast, järelkasvu puudumisest pilliõpetajate hulgas, laste hõivatuses ja paljudest muudest küsimustest, mis on nii ulatuslikud ja valusad, et nende lahkimine ei mahu selle artikli raamidesse ega kuulu ka allakirjutanu kompetentsi. Et olen kõnealuse valdkonnaga muusikakoolides kokku puutunud peaaegu kakskümmend aastat ning näinud aegade ja väärtuste muutumist, püüan siiski lugejale seda tumeala, mida kutsutakse laste omaloominguks, pisut valgustada. Olgu mainitud, et panen laste puhul improviseerimise ja omaloomingu enamasti ühte patta. Mõlemad on loovuse ilmingud. Improvisatsioon ongi väikse lapse looming. Muusika üleskirjutamine ei pruugi lapsele jõukohane olla.

Kas ta on üldse kadunud?

Enne, kui midagi otsima hakata, tuleks veenduda, kas see on üldse kadunud. Sageli puutume kokku sellega, et asju tahetakse hirmsasti muuta ja muudetaksegi. Aga kas muudetakse paremaks, pole sugugi kindel.

Omalooming ja impro on Eesti muusikakoolides põrandaalused tegevused. Valdava osa pilliõppijate tunniplaanis ei ole sellist tundi nagu looming või improvisatsioon. Improvisatsioonitundi pakuvad Eestis tegutsevast 80 muusikakoolist vaid vähesed – meenuvad Nõmme, Lasnamäe, Tallinna, Saue ja Keila muusikakool. Neis on olemas vastava väljaõppega (enamasti Anto Peti improvisatsioonikursus) õpetaja, kes annab nõu ka omaloomingulistele lugude

Lasnamäe muusikakooli omaloomingu päev.

FOTO ERAKOGUST

asjus. Ma ei tea, et lastekoolides lausa kompositsiooni õpetataks. Kompositsioon kui õppeaine on olemas vaid Tallinna muusikakeskkoolis, Otsa ja Elleri koolis, kus loomingut õpivad pisut suuremad lapsed kui muusikakoolide tavapärase õpilaskond. Niisiis kõneleme muusikakoolide puhul õpetajatest, kellel on lisaks erialatundidele ka mõni improvisatsioonitund nädalas. Miks mitte rohkem? Kas siis kõik lapsed ei saagi improviseerida? Ega ikka ei saa küll. Esiteks ei ole n-ö lisaainete jaoks raha. Teiseks oleks õpetajal väga raske anda näiteks nelikümmend 22,5-minutist (lisatunni pikkus!) improtundi nädalas. Olgu öeldud, et lastele improvisatsiooni õpetada on erakordselt keeruline. See on pidev loomine, nõudes õpetajalt palju rohkem kui valmis kirjutatud lugude õpetamine. Enamik improõpetajana alustanud pedagooge on hiljem pühendunud vähemalt osaliselt pillitundidele. Ja kolmandaks, kõik lapsed ei soovi improviseerida ja lugusid teha. Nii et mõnes mõttes on omalooming ja improvisatsioon tõesti kadunud... Aga ei ole ka.

Kust teda otsida?

Kõigepealt heitkem pilk Lasnamäe muusikakooli tegemistele. Seda kooli võib kindlasti nimetada improvisatsiooni ja omaloomingu kantsiks. Õpetajate Tiina Vurma, Anu Pärna ja Luule Jõelee eestvedamisel on juba kaksteist korda toimunud Lasnamäel omaloomingu päev, kuhu tulevad oma loomingut ja improvisatsioonioskusi näitama lapsed üle kogu Eesti. Iga kord on omaloomingu päeval kindel teema, näiteks 2012. aastal oli fookuses film ning ühe ülesandena tuli lastel teha filmiklipp helitaust. Omaloomingu päev on innustav ja lõbus. Aga see on toimunud ainult tänu nendele sädeinimestele, kes on kaksteist aastat nuputanud lastele põnevaid ülesandeid, kirjutanud rahastamisaotlusi (muusikakoolil endal ju raha selliste sündmuste tarvis puudub!), teinud reklaami jne. Sajad tunnid lisatööd, tasuta laste säravad silmad. Osalejate arv omaloomingukonkurssidel on ennustamatult. Kui juba oma loomingut teistele näidata, peab see olema väga hea! Nii arvavad õpetajad ning enesekriitika tõttu võib juhtuda, et õpe-

taja arvates pole tal seekord kellegagi tulla ja jääbki tulemata. Aga mõnel teisel aastal satub loovaid õpilasi mitu ning siis tullakse hea meelega.

Lasnamäe muusikakoolis seotakse omaloomingut ka õppekavaga. Igal sügisel toimub koolis etüüdide kontsert, mille jaoks kirjutab õpilane ise endale etüüdi. Uuema algatusena toimub Lasnamäel I veerandi lõpul projektipäev, mille raames osalevad õpilased erinevates töötubades, nagu hääleimpro, tantsuimpro, improorkester, kunstituba, kus joonistatakse muusikat kuulates pilt. Projektipäev lõpeb kontserdiga. Et raha ei ole, otsivad sädeinimesed oma endiste õpilaste ja heade sõprade hulgast juhendajaid, kes oleksid nõus tegelema lastega oma vabast tahtest täiesti tasuta.

Traditsiooniks on kujunenud ka **Saue muusikakooli loomingu- ja impropäevad**, mis on toimunud juba 16 korda. Mitmepäevane laager on sisustatud improviseerimisega pillil ning hääle- ja liikumisimproga. Leiame pildilt veel **Saaremaa rütmi- ja improviseerimiskonkurssile**, mis keskendub rohkem jazzimproviseerimisele. **Märjamaa muusika- ja kunstikool** korraldab **õpilaste muusikalise omaloomingu konkursse**. **Vanalinna hariduskolleegiumi muusikakooli** tege-
mistest meenub 2008. aastal toimunud üle-eestiline konkurss **“Võistkondlikud klaverimängud”**; osalev kool pani kokku võistkonna, kuhu kuulus esindaja igast klassist. Esimese klassi esindaja pidi mängima koos õpetajaga ansambli loo, 2. klassi esindaja tantsu, 5. klassi esindaja ülesandeks oli omaloominguline pala. See konkurss tekitas nii õpilastes kui ka õpetajates palju põnevust. Seda tasuks korrata. Omaloominguga tegelemiseks pakuvad väljundi ka **Gustav Adolfi gümnaasiumi** korraldatav **kvintettide konkurss** ning üleriigiline (tegelikult lausa rahvusvaheline) **muusikaolümpiaad**, mis toimub küll üldhariduskoolide, mitte muusikakoolide arvestuses, kuid millel osalejad on valdavalt muusikakoolide

Kui laps on saanud kasvõi ühe korra proovida improviseerimist, küsib ta igas tunnis, et kas me täna improviseerime ka.

õpilased. Paljudes muusikakoolides toimub ka koolisisesed omaloomingu kontserte.

Julgen arvata, et kui muusikakooli satub loominguiliste kalduvustega laps, siis tema anne märkamata ei jää. Kuidagimoodi saavad palad paberile ja improviseerimised põranda alt välja.

Põrandaaluse tegevuse kohta tuli sündmuste nimekirja üllatavalt pikk, kas pole!

Kellele meeldib omalooming?

Lastele. Sageli tuleb 6–7-aastane laps pillitundi ise tehtud palaga, mida ta kiibele esimeses järjekorras ette mängima. Hiljem see loomissoov enamasti väheneb. Kui laps on saanud kasvõi ühe korra proovida improviseerimist, küsib ta igas tunnis, et kas me täna improviseerime ka.

Lapsevanematele. Iga lapsevanem soovib, et tema last õpetataks süstemaatiliselt, aga ka loovalt. Lapsevanem tahab näha, et tema laps on võimeline looma.

Kes kardab omaloomingut? (See ei tähenda muidugi, et ei meeldi.)

Pilliõpetaja. Kindlasti on erandeid. Aga tõsi on see, et juba alates 2.–3. klassist ei ole pillitunnis omaloomingu jaoks aega. Etüüdid, suurvormid ja polüfoonid vajavad õppimist, heliredelid harjutamist. Kui 3. klassi õpilane tuleb vaimustusest põlevate silmadega ja teatab, et tegi mõned uued lood, ohib vae-
ne õpetaja ning mõt-

leb samal ajal palavikuliselt, kuidas teha nii, et hundid saaksid sõõnuks, aga lamabad ikkagi terveks jääksid ehk kuidas innustada omaloomingut, jõudes samas tunnis veel heliredelite ja paladeni. Vahel ohverdab õpetaja oma vaba tunni, vahel heliredeli, vahel polüfooniat, vahel (enamasti) omaloomingu. Siin on veel üks konks. Pilliõpetaja ei pruugi osata omaloomingut juhendada. Igaüks tahaks ikka seda tööd teha, mida ta oskab.

Direktor. Sest lisatundide jaoks ei ole raha. Kunagi oli 3.–7. klassi õpilastele ette nähtud lisatund (muude pillide õp-

pijatele klaveritund, klaveriõpilastele noodilugemine, ansambel või saateklass). Lisatund kadus paljudest muusikakoolidest sinna, kuhu rahagi. Ma kahjuks ei tea, kui paljudes koolides ja mis ainetena on lisatund veel õppekavas olemas. Olen õpetajatega vesteldes aru saanud, et kõigile seda ei anta. Praegu on reaalsus selline, et iga viiuliõpilane ei saa õppida lisapillina klaverit ega iga klaveriõpilane saa ansamblitundi.

Minul on olnud õnn töötada sellise juhi alluvuses, kes väärtustab improviseerimist ja omaloomingut. Kui õpilane soovib improviseerimise või loomingu tegelda, siis leitakse see lisaraha. Selliseid lapsi on kooli peale kaks-kolm. Oleme Keila muusikakooli direktori Andres Teppoga alati lahenduse leidnud. Keila muusikakooli tahaksin kiita ka sellepärast, et klaveriõpilastel on 4.–7. klassini lisapooltund, mille sisustamine ei ole kindlate reeglitega piiratud. Õpilane saab valida saateklassi, ansambli või improviseerimise vahel ja tegelda igal õppeaastal erineva alaga. **Lisatund on paljude murede lahendus.**

Kuidas edasi?

Lasnamäe muusikakooli omaloomingu päeva peakorraldaja Tiina Vurma sõnastas omaloomingu edasise saatuse väga selgelt. Ta tõi välja kolm varianti:

- Loomingut või improt **EI SAA** üldse muusikakoolides õpetada.
- **SAAB**, aga ainult eraldi ainena spetsiaalse ettevalmistuse saanud õpetaja käe all.
- **SAAB**, aga seda peab tegema erialaõpetaja ja selleks tuleks muusikaakadeemias anda kõigile pedagoogilise haru üliõpilastele improalane ettevalmistus.

Tahaks lootda, et leiame kesktee teist ja kolmandat punkti omavahel sidudes. Ma ei tea, kuidas reaalne on kõikidesse muusikakoolidesse improõpetaja leida. Aga arusaama, et noodi järgi mängimine ei ole ainus võimalus musitseerida, peaks lastele andma juba pilliõpingute alguses. Seda tuleb teha erialatunnis.

Praeguses muusikahariduses on karjup puudus kahest asjast:

- pilliõpetaja ettevalmistusest omaloomingu ja improviseerimise õpetamisel.
- loovusest ja paindlikkusest õppeka-

vade koostamisel ning kontsertide ja konkursside läbiviimisel ehk vaja on anda omaloomingule roheline tuli ning vääriline koht noodist õpitud repertuaari kõrval.

Üleöö ei muutu miski. Neile pilliõpetajatele, kes leiavad erialatunnis aega loomingu tegelda, põlebki kogu aeg roheline tuli. Võimalusi omaloomingu näitamiseks on. Keegi ei vaata halvasti sellele, kui üks-kaks lugu õppeaasta jooksul esitatavast repertuaarist on õpilase enda loodud. Pigem on siin probleem õpetaja valmisolekus ning pisut ka õpilase eelistustes ja muusikalistes eeldustes. Vaata et kõige olulisem tegur on aga traditsioonid ja harjumused. Pilliõpetus on viimase paarisaja aastaga muutunud peaaegu täielikult noodikeskseks. Kui Mozarti eluajal oskas iga muusik instrumentaal-kontserdile kadentsi improviseerida, siis nüüd, enam kui kakssada aastat hiljem, arutleme noodis näpuga järge ajades erinevate redaktsioonide üle. Võibolla kuulub kakssada aastat, et improviseerimisoskus tagasi tuleks. Eestis on pinnas muutuse jaoks tegelikult väga soodus. Muusikaakadeemias tegutseb äärmiselt elujõuline improvisatsiooniosakond, magistrantuuri ja doktorantuuri on suisa võimalik improvisatsiooni erialal lõpetada. Tahaks loota, et vastava haridusega muusikuid järjest enam ka muusikakoolides rakendatakse.

Oma artiklis kutsub Leelo Kõlar Muusikakoolide Liidu uut juhatust üles mõtlema selle üle, et korraldada improvisatsiooni ja omaloomingu kontserte. Mõte on katsetamist väärt. Parim tulemus saavutatakse, kui liidu juhatust ja praegused omaloomingu ürituste korraldajad teeksid koostööd ning mõtleksid läbi, kuidas täpselt selliseid kontserte teha. Kogemus on meil ju olemas, nullist alustada ei ole vaja. Kui omaloomingut toetaksid ka n-ö kõrgemad instantsid, väärtustaksid direktorid ja õpetajad seda ehk rohkem. Sellistel kontsertidel ei oleks ehk k o h e piisavalt esinejaid, sest ei saa nõuda tulemusi alalt, mida ei õpetata. Ja jõuamegi selleni, et kontsertidest veelgi tähtsam on see, et erialaõpetajatele pakutaks pidevalt omaloomingu- ja improkoolitust. Kindlasti tuleb mõelda ka õppematerjali üllitamisele. Kunagi peavad need valdkonnad jälle oma koha pillitunnis leidma. Sest üks on nende “võibolla-de” ja “ehk-ide” kõr-

val kindel – laps vajab loomist. Jutu, et meil ei ole erialatunnis aega loomingu tegelda, võib hea tahtmise juures ka pea peale keerata. Õppekavad on praegu iga kooli enda teha ja niikuinii on need aja jooksul väga palju paindunud.

Kuidas motiveerida õpetajat?

Kui ma seda lõiku ei kirjutaks, oleks mul tunne, et ei raatsinud silmaklappidest loobuda. Olen olnud kaastegev üleriigiliste klaveriõpetajate päevade korraldamisel. Peaaegu iga kord on nendel päevadel toimunud ka improkoolitus klaveriõpetajatele, kus on leidunud hulgaliselt tänuilikke osalejaid. Jah, paljud pilliõpetajad leiavad julgust ja aega ka loomingu jaoks.

Aga nüüd pahu-pool. Kui 1990. aastatel oli klaveriõpetajate päevadel osalejaid 150 ringis ja aastatuhande vahetudes 70–80, siis paaril viimasel korral on olnud registreerujaid umbes 30. Huvi vähenemine on ilmselge. Miks ei tule õpetaja koolitusele? Tõsi, klaveriõpetajate päevade kõrvale on tekkinud mitmeid uusi kursusi. See on ainus positiivne põhjus. Negatiivseid on rohkem. Esiteks peab õpetaja osalema koolitusel osaliselt omaenda rahakoti peal. Teiseks ei ole atesteerimiseks enam koolitustunde vaja, sest vana atesteerimissüsteem on praktiliselt lõhutatud ja uus veel ei toimi. Kolmandaks, õpetajate kaader on auväärses eas ning väga suurte kogemustega ja paljudele kindlasti tundub, et koolitustelt ei olegi midagi juurde õppida. Mis saab siis, kui praegune kulda-väärt õpetajaskond, kes on õpetanud ka nõukogudeaegses süsteemis, kus nõudmised olid palju rangemad ja tsentraliseeritumad kui praegu, töötamise lõpetab? See aeg ei ole kaugel. Eesti õpetaja keskmine vanus 2012. aastal oli 46,7 eluaastat. Ma ei tea, milline on muusikakooli õpetaja keskmine vanus (sellise statistika tegemine oleks kindlasti vajalik), aga pakuksin, et paljudes koolides 50–60 eluaasta vahel. Sellises eas on õpetaja elu lill – omad lapsed üles kasvatanud, amet selge! Õpetajatega nalja heites oleme jõudnud arusaamisele, et

kõige parem on olla pensionärist õpetaja – kui pension palgale juurde lisada, elab õpetaja ilusti ära ja jääb raha ka ravimite ostmiseks. Kas õpetajate palgad jõuavad kunagi kahekordsest miinimumist kõrgemale? Õppigu muusikaakadeemias sadade kaupa andekaid muusikuid – kui erialase töö eest makstav tase ei võimalda peret luua, ei ole tööle ka tegijat loota. On ülimalt reaalne, et kahekümne aasta pärast ei arutle me ajakirja veergudel enam omaloomingu teema üle, vaid mõtiskleme, kas muusikakoole saab üldse ülal pidada. Meie, õpetajad, oleme kogu oma õpetamisaja tegelnud õpilaste motivatsiooni hoidmise-

ga. Järjest aktuaalsemaks muutub aga küsimus, kuidas motiveerida õpetajat. Missioonitundel ja fänlusel lõputult ei sõida.

Lõpetuseks

Eks ole ikka nii, et pinnases urgitsemahakates ei satu mitte rahapaja otsa, vaid tuleb tõdeda selle puudumist. Ei erine selle poolest ka muusikakoolide elu. Siiski suudavad õigel ajal tehtud õiged otsused palju muuta. Siinkohal kutsun üles õpetajaid ja koolijuhte muusikakoolide kitsaskohtade teemal sõna võtma. Tore on lugeda konkursisaavutustest, aga püsimise nimel peaksime palju rohkem oma probleemide üle arutlema. Elame muutuvmas maailmas ja ka pilliõpetus vajab kaasajastamist. Enamik muusikakooli lõpetanuid ei lähe muusikat edasi õppima. Küll aga võiksid kõikidest muusikakoolide lõpetanutest saada kontserdikülalastajad ja muusikaarmastajad. Pahatihti ei tee muusikakooli kasvandik pärast kooli lõppu enam klaverikaantki lahti ja klarnetikohver jääb toanurka tolmu koguma, kuni pill osta. ee-s maha müüakse. Sest kaua sa lõpukava ikka mängid! Õpetada muusikat armastama! See on muusikaõpetaja põhiesmärk, mille saavutamiseks on rohkelt võimalusi. Mul on hea meel, et paljud õpetajad ning õpilased on valinud selleks omaloomingu.

Täna kaastöö eest Tiina Vurmat!

“JAZZKAARE” 25 värvilist aastat

Usun, et kõik on nõus – “Jazzkaareta” on võimatu Eesti muusika- ja kultuurielu ette kujutada. Veerandsajandi vältel on festivalil üles astunud sadu kollektiive ja üksikesinejaid, mitukümmend neist maailma jazzi absoluutsest eliidist. Järgnevalt väike tagasivaade “Jazzkaare” ajaloole, kus festivali peakorraldaja **Anne Erm**, endine teletöötaja **Vesta Uuetoa** ning muusikakriitikud **Marje Ingel**, **Ivo Heinloo** ja **Joosep Sang** meenutavad oma eredamaid elamusi. Kokku on neid täpselt kaksikümmend viis. Jazzilegende, kes on loetelust välja jäänud, kuid väärinuks siin äramärkimist, on vähemasti samapalju: Charles Lloyd, Jan Garbarek, Joe Zawinul, Dianne Reeves, John Scofield, Randy Brecker, Al di Meola, Al Jarreau, George Duke, Bobby McFerrin, Dave Liebman, Kenny Garrett ja veel paljud teised.

Ray Anderson Alligatory Band (1995)

Trombonist, helilooja ja laulja Ray Anderson oli 1990. aasta festivali peaesineja, kes jõudis meile Moskva muusikakriitiku Dima Uhhovi soovitusel. Aga veel kihvtim kui tema toonane kvartett oli esimese kevadise “Jazzkaare” “alligaatoribänd”, kus hiilgas lisaks Rayle trompetist Lew Soloff. Nende muhe *funk* võitis südamed; publiku ergutamiseks jalutasid nad mängides ka saalis. Anderson ei pidanud paljuku osaleda ka lastele mõeldud “Puhhi *rave*’il”, tema bändi muusika tundsin ära ühe meie värvitootja telereklaamides. Nõnda jõudis see muusika massidesse.

Anne Erm

Orphéon Célesta (1997)

See oli staariderohke aasta: Charles Lloyd, Mari Boine, Jan Garbarek, Jobim-Morelenbaum 5tet, Leningradi Dixieland, RinneRadio, Nils Landgren, Zbigniew Namysłowski jt. Ja siis tuli lavale kummalistes kostüümides, ent tõ-

siste nägudega viisik Prantsusmaalt – ansambel Orphéon Célesta eesotsas oma kauaaegse liidri Emmanuel Husenot’ga, mängides lisaks tavapärasele pillidele, nagu saksofon, trompet, klarinet, bändžo ja kitarr, ka pesulaul ja puudelitel. ETV salvestas kümnel esimesel “Jazzkaarel” kõik Sakalas toimunud kontserdid ning korraliku toimetajana istusin salvestusbussis. Aga vaid esimese loo ajal, siis tormasin saali. Sellist naerupisarais ja vaimustusest huilgavat publikut polnud ma ammu näinud. See huumori- ja jazziküllane lustimäng on siiani elavalt silme ees.

Vesta Uuetoa

Marju Kuut (1991)

1991. aasta suvel sooritasin veel Nõukogude Liitu kuuluvas ENSVs sisseastumiseksamid Otsa kooli, õppeaasta algas mõni päev pärast augustiputši juba iseisvas Eesti Vabariigis. Pärast vananaistesuve tuli oktoobris järsk külmalaine ning pidin ühikatoa naabritelt kokku laenama kummalise kombinatsiooni riideid, millega Sakala keskusse “Jazzkaarele” siirduda. Hõbedaselt helkivas pidulikus kleidis esinenud lauljatar Marju Kuut, kes oli vist äsja kodumaale naasnud, sümboliseeris vabadust ja glamuurset jazzimaailma, mis mulle ühekorraga avanesid.

Marje Ingel

New York Voices (1996)

New York Voices esines “Jazzkaarel” esimest korda tänu sellele, et Läti festivali korraldaja loobus bandžokuulsusest Bela Fleckist. Nii tuli mulgi loobuda. Märkasin, et New Yorgi vaimustav vokaalne osaleb Espoo festivalil “April Jazz”. Järgnesid armsa Ilona pingutused Finnairi kontoris, et juba varem ostenud piletite asemele uued saada. Kui 1994. aastal üllatas rootslaste Real Group, siis New York Voices näitas kaks aastat hiljem vokaaljazzi ekstraklassi. Pool ansamblist jämmis ka hommikutundideni Raekoja platsi muusikaklubis.

Anne Erm

Tree (1997)

1997 oli “Jazzkaarel” väga hea aasta. Legendsaksofonist Charles Lloyd naasis festivalile pärast kolmekümmet aastat. Jan Garbarek, Mari Boine, Jobim-Morelenbaum 5tet – tõesti palju hinge minevat muusikat. Üks suurimaid üllatusi oli eespool mainitute kõrval Taani ansambel Tree, kus mängisid prantslane, ameeriklane ja hollandlane. Viimane, Ko de Regt mängis imeliselt madala kõlaga pilli, mida vaevalt keegi varem näinud ja kuulnud oli. See oli *obukano* ehk Ghana harf, kõla, mis jääb meeltesse.

Anne Erm

Peter Fessler (2003)

See kontsert muutis täielikult minu arusaama sellest, kuidas tuleb bossanoovat laulda. Suure hääleulatusega virtuoos tegi oma häälega edas- ja tagurpidi saltosid, nihutas laulufraasi takti esimese löögi suhtes sinna, kuhu ise tahtis, ning oli kogu oma etteaste vältel elegantse lõtvuse ning muusikalise nõtkuse võrdkuju. Ta saatis end ise kitarril ning seetõttu oli ka vokaali ja instrumentaalsaa- te vaheline sümbioos täiuslik. Taga- tipuks pikkis Fessler oma vokaalimprovisatsioonidesse teravmeelselt kohalikku aimest, näiteks tütarlapses Ipanema ran- nalt sai tütarlaps Tallinna sadamast. Jutu- ega laulujärg ei katkenud hetkeks- ki ideede puudusel. Kui see juhtus, siis üksnes seetõttu, et muusik ise nii soovis.

Marje Ingel

Jobim-Morelenbaum Quintet (1997)

Tšellist Jaques Morelenbaum oli Antonio Carlos Jobimi parem käsi tema kuulsas Nova Bandas ning tegi hiljem koostööd selliste suurkujudega nagu Cesária Évora, Mariza ja Madreus. Koos lauljatar Paula Jobimiga moodus- tatud kvintett tõi “Jazzkaarele” kõige ehtsama bossanoova, mida võis ette ku-

jutada. Hiljem, kui Paula Jobimist oli saanud Paula Morelenbaum, olen suuri- ma naudinguga kuulnud ka ansambli Morelenbaum2/Sakamoto (lisajõuks kuulus jaapani pianist Ryuichi Saka- moto) albumeid “Casa” ja “A Day in New York”. Oivaliselt peen, kammerlik muusika, parim sellelaadne pärast Tom Jobimi ja João Gilberto ajaloolist koos- tööd. Esimest korda avanesid mu kõr- vad sellele just “Jazzkaarel”.

Joosep Sang

Bela Fleck (1998)

Bandžomees Bela Fleck jäi mulle kõrvu ühel esimestest “Pori Jazzi” festivalidest, mida külastasin. Kui 1996. aastal pidime tema esinemise üles ütleva, siis nüüd ta tuli, pagasis lahe kantrijazz. Bändi virtu- oosus ja vabadus olid hämmastavad, saal oli rahvast täis. Victor Wooten tõu- sis varsti USA bassistide eliiti, Flecki hind on aga iga Grammy auhinna lisan- dumisega aina tõusnud. Nüüdseks on tal neid juba kolmteist. Hea, et saime te- da õigel ajal kuulata.

Anne Erm

Courtney Pine (1998)

Mul on olnud õnn näha seda kariibi juurtega briti saksofoniimet Eestis lausa kolmel korral. Kaheksakümnendate lõ- pul toimus Estonia kontserdisaalis ku- riosne kontsert, kus Pine tulistas veidi hämmeldunud publiku ees väga inten-

siivset akustilist jazzi, värvi lisamas põ- randal istuv tablamängija. 2005. aasta “Jõulujazzil” esines saksofonist, kes mängib ka flööte ja klarneteid, Rock Cafés. Kuid suurima elamuse valmistas Courtney Pine'i kontsert 1998. aasta “Jazzkaarel”. Afrokolad, kariibi aroomid, *hip hop*'i biidid, *funk*'i gruuvi ja loomuli- kult palju jazzi, kõik väga energiliselt ja *attitudé*ga esitatud. Kuulan aeg-ajalt Pine'i suurepärase albumit “Under- ground” ja kohe tuleb meelde ka Sakala saalis valitsenud elevus.

Joosep Sang

Eivør & Villu Veski World Project (2006)

Paljasjalgne islandi laulik Eivør on Eestis korduvalt käinud. Mina kuulsin teda Kaarli kirikus. Mäletan, et istusin tagumistes ridades ja muusikuid eriti ei näinud. Seda rohkem pidin usaldama oma kuulmismeelt. Oli, mida kuulata. Kõik kontserdid ei sobi kirikusse, aga Eivõri loitsudele, nõiasõnadele ja salapä- rale mõeldes ei kujuta ühtegi teist kont- serdipaika ettegi. Toona oli vähemasti minu jaoks temas põhjala kargust roh- kem kui üheski teises artistis, keda olen “Jazzkaarel” kohanud.

Ivo Heinloo

British Summertime Ends (1991)

Minu 1991. aasta festivalibukletis on palju autogramme, nende seas briti muusikutelt Sylvia Hallettilt, Stuart Jonesilt ja Clive Bellilt, kes moodustasid grupi British Summertime Ends. Tund- matust kooslusest oli tuttav vaid heliloo- ja, improvisaator ja tšellist Stuart Jones. Töötanud koos legendaarsete avangar- distide John Cage'i ja Karlheinz Stock- hauseniga, lõikas ta 1973. aastal läbi kõik sidemed muusikamaailmaga ja elas neli aastat koos beduiinidega Arabia kõrbes. Tema soov tutvuda Tallinna nüüdisarhitektuuriga kõlas mulle kum-

maliselt. Sõitsime Piritas kandis sihitult ringi, moodne arhitektuur oli sel ajal nagu ta oli. Kuid BSE kontsert on mulle alaliseks mallu sööbinud kui ahhetama panev teatraalne muusikaline nähtus – kõlade virvarr, hämmastav, vaimustav, vaheldusrikas, positiivselt šokeeriv elamus.

Vesta Uuetoa

Saksofonisajand (1999)

Festivali avakontsert Kaarli kirikus tähistas saksofoni sajandat sünnipäeva. Kuna esinema oli end pakkunud Riia saksofonikvartett, lasime Tallinna saksofonikvarteti ja duo Raivo Tafenau–Meelis Vind ning kümne saksofoniga sobis juba saksofonisajandit tähistada. Oli kümnes “Jazzkaar”, uudisteosed kirjutasid Raul Sööt ja Lepo Sumera. Lepo oli lahe kuju ja väga hea helilooja. Sellelt kontserdilt sai tuule tiibadesse duo Tafenau-Vind.

Anne Erm

Bugge Wesseltoft (2002)

“Jazzkaarel” olid käinud juba Jan Garbarek, Terje Rypdal, Nils Petter Molvær ja teised Norra jazzi tipud, puudu oli uue jazzikontseptsiooni looja, pianist ja helilooja Bugge Wesseltoft. Ta on väga hea jazzmuusik ja seepärast oli ka ta tantsuline elektrooniline jazz sisukas ja meelikõitev. Koos Buggega musitseeris tollel Sakala fuajees toimunud klubiööl noor andekas lauljatar Beady Belle.

Anne Erm

Ingrid Lukas Duo (2009)

Šveitsis elava eesti soost *singer-song-writer*’i Ingrid Lukase esimene suurem ülesastumine siinmail toimus äärmiselt tagasihoidlikult, kuid juba sellest väikesest kontserdist Okupatsioonide muuseumis aimusid Lukase talent ja avarad tulevikuväljavaated. Kõigepealt muidugi

koht ise – eesti rahva karmi minevikku meelde tuletavate eksponaatide küllus ja kõige selle keskel (petlikult!) habras eesti neiu, kelle patriotismitundega täidetud laulud on justkui antidoodiks keskmise eestlase küünilisusele. Vahendite vähesusele vaatamata suutis Lukas koos oma Šveitsi kolleegi Corina Schranziga luua päise päeva ajal mõneks hetkeks mingi imede maailma. “Maagiline” on sõna, mida kasutatakse liiga tihti ja hooletult, aga see sobib selle kontserdi iseloomustamiseks kõige paremini.

Ivo Heinloo

Georgie Fame & UMO Jazz Orchestra (1993)

Eesti Raadio bigbänd Kustas Kikerpuu juhatusel armastas mängida svingistandarddeid ja orkestriliikmete omaloomingut ning rõõmustas publikut nii 1992. kui ka 1993. aastal, solistideks Kadi-Signe Selde, Silvi Vrait ning maskuliinselt jõulise häälega rootslane Claes Janson. Kuid peaesinejaks oli tol aastal briti laulja ja klaverimängija Georgie Fame, kes astus lavale Euroopa ühe juhtiva jazzorkestri, soomlaste UMO ees, dirigendiks flüügelhornisoolosid mänginud Markku Johansson. Millise kõlakvaliteediga orkester! Fame haaras publiku juba esimeste fraasidega ja Sakala täissaal oskas olla tänulik kuni viienda lisapala lõpuni. Sellise kaliibriga lauljat polnud me Eestimaal veel kuulnud. Vaimustunult plaksutav publik tõi pisara silmanurka ka solistil – laulust “Blues for Amsterdam” sai sel öhtul “Blues for Tallinn”.

Vesta Uuetoa

Brad Mehldau (2003)

Mehldau esinemine 1995. aastal New Yorgis oli mulle kõrva jäänud ja kui teda pakuti soodsama hinna eest, olin nõus festivali tavalisest nädal varem alustama.

Nii hörku klassikaga segatud helikeelt kohtas tollal harva. Sakala keskuses oli juba tunda märke maja mahajätmisest. Pabistasin veidi – nõuti Steinway klaverit, kohalik Estonia ei kannatanud võrdlust välja. Klaverihäälestaja oli oma tööd eriti hoolikalt teinud. Mehldau proovi ei tulnud ja tuurimänedžer kinnitas, et nii ongi parem, sest klaveriga tutvudes võib ta hoopis mängimast keelduda. Kuna aimasin, et Eesti publik pianisti veel ei tunne, oli kontsert kaheosaline. Teises pooles toimus eesti pianistide gala – vähemasti nemad olid Mehldaud kuulamas. Brad tuli viis minutit enne esinemist, vajutas paari klahvi ja nentis, et esimese oktavi *fa* ei häälestu. Tuli klaverihäälestaja ja tegi mis suutis. Kontsert algas mõningase hilinemisega, aga ootamine tasus end ära.

Anne Erm

Avishai Cohen (2005)

Keegi Eesti Filharmoonia Kammerkoori liikmetest oli reisilt kaasa toonud Avishai Coheni 2003. aasta albumi “Lyla”, mis seisis mitu kuud mu laual, enne kui seda kuulama hakkasin. Kui plaadi lõpuks mängima panin, lummas mind kohe selle eriline idamaine, laadiline helikeel, tundelikus ja rütmirikkus. Kes võinuks arvata, et üks bassist oskab nii emotsionaalset muusikat kirjutada ja seda erilise energiaga esitada. Mind vaimustasid ka Avishai erinevate koosseisude pianistid Sam Barsh ja Shai Maestro, kes on edukalt soolokarjääri alustanud.

Anne Erm

Andy Emler MegaOctet (2009)

See oli justkui orienteerujate grupp, kes peab muusikametsas teatud kontrollpunkte külastama, kuid teed nendeni on vabalt valitavad. Piltlikult öeldes jõudsid mõned muusikud kontrollpunkti mööda rada jalutades, teised puude otsa ronides, hundiratast visates või kukerpallitades. Pidev korra ja kontrollitud koosseis vaheldumine toimus vastavalt ansamblijuhi Emleri käsklustele. Ansambli “hull geenius” oli multiinstrumentalist ja laulja Mederic Collignon, kes demonstreeris oma üliinimlikke vokaalseid võimeid ega peljanud kasutada oma nägu ning kõri trummi aseainena.

Marje Ingel

Ojos de Brujo (2007)

Seda põnevat flamenkosegust Hispaania bändi kuulsin Glastonbury festivalil. Mõjus kohe. Kuigi Rock Cafés oli nende rivaaliks legendaarne klubibänd Incognito, ei jäänud hispaanlased inglastele millegagi alla. Kontsert oleks peaaegu ära jäänud. Ei, mitte “pronksiöö” tõttu, vaid ansambli trummar, kes oli Helsingis maandunud, tõdes, et ei leia ühtegi Tallinna suunduvat lennukit ega laeva. Kulus poolteist tundi, et talle eralennuk leida. Kontserdi energiaplang oli lõnamaiselt kuum.

Anne Erm

Hildegard Lernt Fliegen (2013)

Hildegard Lernt Fliegen sarnanes oma pöörase muusikalise huumorimeele poolest aastaid varem esinenud Andy Emleri MegaOctetiga, kuid selle kõlapallett erines kardinaalselt. Bigbändi *sound*i asemel oli pigem tegu klezmergrupiga, mis vürtsitas oma muusikat jazzi, muusikalise draama, *beat box*i ja iseäraliku huumorimeelega. Helilooja ja laulja Andreas Schaerer kasutas oma hääle ja kogu ansambli juhtimisel piiratud fantaasiat. Ta kehastus ooperilauljat imiteerida püüdvaks *drag-queen*'iks, ent vahetas seejärel improvisatsiooni käigus ülikiirelt registreid, ülimaldast kähisevast häälest kõrgete falsetinootideni. Ilma temata poleks see ansambel niisugusel kujul võimalik.

Marje Ingel

Youn Sun Nah (2010)

Korealanna Tallinna jõudmises on osaliselt süüdi festivali plaadimüüja Hanno Kirikal, kelle vahendusel jõudsid peaaegu kõik firma ACT paremad albumid meie plaadiriivile. Youn Sun Nahi kontsert oli veel vaimustavam kui plaat. Lauljatar avas end iga lauluga järjest rohkem, tema õrn, tundlik hääli kasvas traditsioonilist korea muusikat esitades võimsaks. Delikaatne kitarrist Ulf Wakenius oli meie kuulajatele tuttav duost koos Niels-Henning Ørsted Pederseniga. Malbe Youn Sun Nah oli selle festivali avastus.

Anne Erm

Mayra Andrade (2011)

Cabo Verde *morna*'s on samasugust, ehkki teiste muusikaliste vahenditega väljendatud nukrust nagu Portugali *fado*'s, mida on meie publikule pakunud Ana Moura ja Claudia Aurora “Jazzkaarel” ja Cristina Branco “Jõulu-jazzil”. Suursaadiku tütrema mitmel pool maailmas elanud Andrade pole kaugeltki *morna* kõige krestomaatilisem esindaja, ent kõik selle saareriigi muusikale omane on tema lauludes selgelt säilinud. Kammerlik ansambel selja taga, tõestas ta, et suure Nokia kontserdimaja helide ja atmosfääriga täitmiseks piisab ka emotsioonidega ja läbielamisega laetud intiimsetest lauludest.

Joosep Sang

Free Tallinn Trio (2007)

Free Tallinn Trio kontsert NO99 teatri keldris oli ilmselt minu esimene tõsisem kokkupuude vabaimprovisatsiooni ja vokaalakrobaatika maailmaga, vähemasti kontserdil. Eredalt jäid meelde ka Tanel Rubeni energia kontserdile järgnenud jämmil ja Mederic Collignoni *show*. Silmaring oli tollal liiga väike, esimeseks reaktsiooniks oli pigem ehmatuse ja sellega võib õigustada mu naiivseid

ridu “Jazzkaare” veebiajakirjas: “Kui kontserti kuulanuks asjaarmastaja-psühhiaater, olnuks tema diagnoos toimunud ilmselt järgmine: lauljanna Anne-Liis Poll läbis patoloogilise hullumeelsuse kõik etapid. Alustas hüsteeriast, jõudis paranoia staadiumisse ja lõpetas skisofreenia lävel. Just sel hetkel, kui saabus tunne, et enam hullemaks minna ei saa, hüppas lavale Mederic Collignon, kes jõudis oma etteaste jooksul etendada traagilist stseeni koos Polliga, puhuda palavikulise kiirusega trompetit ja rööki-da, nagu praetaks teda vardas.”

Ivo Heinloo

Taavi Kerikmäe ja Eric Echampard (2013)

Eesti muusikute juba tuttavad kavad jäävad “Jazzkaarel” mu tähelepanu alt välja üldjuhul välja, aga pianist Taavi Kerikmäe ja trummar Eric Echampard'i duot läksin kuulama teadlikult. Need muusikud tunnetavad vaistlikult teineteise mõtteleenu suunda ja usaldavad teineteist kontserdil sellisel määral, mida võib võrrelda õhuakrobaatide koostööga, kus üks peab teise õhust kinni püüdma. Liigse kontrolli igavaks kipuvad turvavõrku need kaks improvisaatorit ei vaja. Elamus, mille sain soojendusesinejaiks valitud duo kontserdilt, ületas mitmekordselt n-ö põhiartisti Nils Frahm'i etteaste.

Marje Ingel

Richard Bona (2002 ja 2011)

Minu arvates on kamerunlane Richard Bona maailma parim elektribassist. Osaliselt ka selle pärast, et ta on palju muudki, kui vaid bassist: suurepärase laulja, rabavalt võimekas multiinstrumentalist ja väga sümpaatne oma rahva pärandi ja emakeele *douala* järjepidev esindaja maailma suurimatel lavadel. Esimesest “Jazzkaare” kontserdist on mees uudusevapurust, teine kontsert pani taas jahmuma. Äärmine kergus ka tehniliselt kõige keerulisemate partiide esitamisel, koordineerimine bassimängu, laulupartiide ja keerulise rütmika sidumisel, muusikast ja lavalisest suhtlemisest saali õhkuv soojus... Richard Bona plaat “Bonafied”, mis on otsast lõpuni soe ja sõbralik, oli mu eelmise aasta lemmikalbum.

Joosep Sang

Uperpallitav lugu sirgjoonelisest mehest

MARGUS HAAV

ajakirjanik

Rakvere teatri käesoleva hooaja üks suuremaid ettevõtmisi, Uno Loobi saatuse seitsmest alternatiivversioonist jutustav “Uno Bossa ehk Uno Loobi seitse elu” on tempokas ja nostalgiline *hommage* sportlikule vanameistrile ning toob ilmekalt esile teatri suurepärase trupitunnetuse. Kuigi lavastuse selgrooks on muusik ja muusika, ei ole siiski tegemist muusikaliga muusikust, vaid pigem dramaatilise estraaditükiga. Uno Loop on lavale toomist igatahes raudselt väärt kui ajatu muusik, kes tõi Eestimaale eksootiliselt peibutava bossanoova graatsilised meloodiad ja õõtsuvad rütmid. Nojah, ta laulis muidugi estraadi ka. Aga mitte iialgi sülti.

Loop on Loop

Miks ajalugu läks just nii, nagu ta läks, ei tea ilmselt ajalugu isegi. Alternatiivajaloost kirjutatakse nii ilu- kui aimekirjandust ja luuakse filme. Eesti kultuuriloo selle žanri kvintessents on tõenäoliselt Eduard Bornhöhe alternatiivajaloolise romaani põhjal valminud kultusfilmist “Viimne reliikvia” tehtud lavastus “Viimne võttepäev”. Selle tõi

möödunud suvel jandiks muutunud suvelavastusena publiku ette Ugala teater.

Eesti filmiloost on ilmselt aga üks nutikamaid alternatiivajaloolisi filme Hardi Volmeri “Minu Leninid” (1997), kus koolitatakse bolševike kurikuulsale juhile viit teisikut. Hardi Volmer on nii idee autori, lavastaja, kunstniku kui ka lavataguse häälena üks võtmefiguure ka Peep Pedmanson kirjutatud “Uno Bossas”. Volmeri peas keerles lugu juba aastaid. Üle libedate kivide ja jändrike kändude viimaks valmis saanud “Uno Bossa” ümber hakkas reklaamikampaania käima juba mitu aastat tagasi. Esialgu oli plaanis saada etendus valmis Uno Loobi 80. sünnipäevaks, mis oli juba 2010. aasta 31. mail. Esialgsete plaanide kohaselt pidi see publiku ette jõudma Laulasmaa sadamas, nimiosas oleks üles astunud Märta Avandi. Mõned asjad kipuvad lihtsalt venima. Algse stsenaaristi Villu Kanguri vahetas välja Peep Pedmanson, Avandi asemele kaaluti mitut teist kandidaati, sealhulgas ka Tanel Padarit.

Korraks alternatiivajaloo peibutavatele lainetele hulpima minnes võib aga tunnistada, et staar nimiosas oleks ilmselt varjutanud peategelase jõulise, kuid tagasihoidliku karakteri ja ongi hea, kui teater avastas, et tegelikult on neil endal sobiv mees olemas – Margus Grosnõi. Uno Loopi ongi paganama keeruline mängida, ilma et see muutuks sünnägu-kõlab-tuttavalt telekoomuskiks. Laval on küll Uno Loobi kesksed firmamärgid

bakenbardi ja kitarr, aga üldiselt on Loobi sirgjoonelisele, ent elegantsele naabrimehekarakterile väga keeruline pihta saada. Loop on Loop ja see ongi tema võlu ja magnet. Grosnõi on oma rolli lahendanud ilma koloriiti liiga kirjuks ajamata ning ei üritagi lauldes Loopi imiteerida.

Uperpallitav ajalugu

Tegelaste ja süžeedega mängitakse ning uperpallitatakse ilma reaalse ajaloo ees erilist aukartust tundmata. Enamasti kronoloogilist ajaliini korrektselt järgiv ja vaimukatele hüpoteesidele rajatud tükk nõudis suurt isikkoosseisu, kuigi enamik kõrvalosalisi astub üles mitmes rollis. Peale selle on laval veel pisike orkester, nii et teatri jaoks on see mitmes mõttes tõsine väljakutse. Aga nad tulid sellest auga välja. “Uno Bossa” näitlejatest tasub peale nimeategelase eraldi esile tuua eelkõige karismaatilist Toomas

Margus Grosnõi laulab kaasa Rakvere teatri meesansambli RMM, kuid solistina polnud siiani üles astunud. Rolli sisseelamiseks oli kõige kavalam õppida originaalilt ehk vitaalselt vanameistrilt Uno Loobilt endalt.

FOTO HEIGO TEDER

Suumanit, kel on täita Uno Loobi sõbra Uno Naissoo maitsekas roll. Tüki tüvimuusikaks ongi Eesti 1960. ja 1970. aasta estraadilaulud, mis pärinevadki enamasti Uno Naissoo sulest.

Trupi kaunid, ajastutruult kostümeeritud naisliikmed väärivad kütkestava ja harmoonilise esinemise ning eripalgete tantsunumbrite eest eraldi kiitust. Liikumise on paika pannud Ugala teatrist laenatud Oleg Titov. Lisaks Loobile on laval mitmed omaaegsed lavatähed nagu Heidy, Heli ja ehmunud Ivo, kes kannab Jaak Joalalt laenatud pallonit.

Lavakujundus on ülimalt minimalistlik, et mitte öelda peaaegu et puuduv ning see ei muutu kahe vaatuse jooksul oluliselt, kui välja arvata koos teleajastuga lavale laskuv hiid- teler kui sümbol.

Bossa tuleb südamest

Nii nagu ei ole olemas õiget bluusi, ei eksisteeri ka õiget bossanoovat. Bossa tuleb südamest ja hingest ning see on Uno Loobil õnnestunud ilmselt paremini kui ühelgi teisel eestlasel. Kas ta oleks võinud Euroopas läbi lüüa, kui aeg ja ruum oleksid teised? Täiesti võimalik. Mõnisteist aastat tagasi astus Loop üles Tallinna protohipsterite kuumadel klubipidudel ning pälvis seal teenitult sooja vastuvõtu. Tema universaalne muusika ja eriti just sügav tunnetus kõnetab erinevaid põlvkondi tänapäevani. Kokku kõlab lavastuses 22 pala, on Horoskoobi laule ja muud. Igihaljad viisid "Mis värvi on armastus" või "Löke preerias" on olemas. Hardi Volmer on öelnud, et lavastuse põhjus ei olegi niivõrd Loop ise, kuivõrd tema muusika. Muide, Uno Loop on ka ise laval. Küll ainult videoprojektsiooni kaudu, aga see annab etendusele palju juurde. Viimati esines ta 30. detsembril 2010 Nokia kontserdimajas. Nostalgiline "Uno Bossa" ei mängi ilutsevate metafooride ega sümbolitega ning on kõikelubavale žanrile vaatamata üsna sirgjooneline ning vaatamist väärt lugu. Täpselt nii nagu Uno Loop ise.

CANTORES VAGANTES
VÄRVAJÄRVA LUGEMISKIRKLAUAS

Cantores Vagantesel on külas

7. mail kell 19 Kõue mõisas
8. mail kell 19 Niguliste kiriku Antoniuse kabelis

Anna Kowalska
Anton Birula
barokk-kitarr ja theorb
plokklöötid ja flöödil

Reet Sukk ja Taavi-Mats Utt
Kavas inglise ja prantsuse barokkmuusika
Purcell, Williams, Marais, Philidor jt

Piletid Piletilevis ja tund enne algust kohapeal
www.piletilevi.ee
www.cantoresvagantes.ee

ERR
KULTUURIMINISTEERIUM
Kõue mõis

ESTI HELILOOJATE FESTIVAL!

Festivali kunstiline juht Monika Mattiesen

Eesti Heliloojate Festival
2.-8. 06
Festivali helilooja **JÜRI REINVERE**

2. juuni kell 20.00 Tartu Jaani kirik
3. juuni kell 19.00 Estonia Kontserdisaal
ensemble mosaik Berlin
dirigent Enno Poppe, solist Manika Mattiesen
kavas: J.Reinvere (eesiitkannet), H.Tulve, E.Poppe, J.Szmytko
koostöös Eesti Kontserdiga

4. juuni kell 19.00 Tartu Jaani kirik
Avarus Ensemble
kavas: M.Rajandi koostöös Loomingulise Rühmitusega Avarus

5. juuni kell 19.00 Tartu Jaani kirik
Garth Knox UK & Figura Ensemble DK
kavas: T.Kozlova, L.Jõealeht, L.Hirsch, (eesiitkanded), P.Bruun

6. juuni kell 19.00 Vanemuise kontserdimaja
Vanemuise Sümfoniaorkester, Vanemuise Ooperikoor,
Tartu Noortekoor, TÜ Kammerkoor, Tartu Akadeemiline Meeskoor,
Tartu Ülikooli Akadeemiline Naiskoor
solistid: Pirjo Püvi, Karmen Puis, Mali Turi, Atlan Karp, Märt Jakobson,
Maarika Järvi ja Monika Mattiesen, dirigent Lauri Sirp
kavas: R.Tobias, E.Tubin, C.Kreek, M.Siimer, C.Morishita (eesiitkanded)
J.Reinvere koostöös Tartu Laulupea ja Vanemuise Teatriga

6. juuni kell 21.00 Tartu Jazzclub
Garth Knox UK & Figura Ensemble, kavas: liri rahvamuusika

7. juuni kell 19.00 Tartu Jaani kirik
SUUREM RUUM
ansambel koosseisus L.Palu, A.Juurikas, A.Kaljuste, M.Vind jt
A.Veeroos, J.E.Gimeno, M.Mattiesen, (eesiitkanded), T.Tulev, M.Levinas

8. juuni kell 18.00 Tartu Jaani kirik
Küberstuudio
J.Reinvere Reekviem

PILETILEVI
Piletid Piletilevist

Eesti Balti muusika Berliini filharmoonias

ANU SCHAPER

muusikateadlane, Berliin

1. märtsil olid Berliini filharmoonia mõlemad saalid välja müüdud. Neist väiksemas, kammersaalis, toimus kontsert pealkirjaga "Chor. Baltisch.". Selles, et üritus oli tituleeritud just Balti koorimuusika kontserdiks, oli "süüdi" peamiselt Pēteris Vasks, kellelt oli ka vas üks teos. Kogu ülejäänud programm koosnes tegelikult ainult eesti muusikast (**Kõrvits, Sumera, Pärt**). RIAS-Kammerkoori (koormeister Denis Comtet) ning Ensemble Resonanzi juhatas **Tõnu Kaljuste**. Sissejuhatava loengu pidas enne kontserti arvukale ja haaratud kuulajaskonnale **Toomas Siitan** ning tema sulest pärines ka põhjalik kavalehesee. Niisiis oli tegu lausa eesti üritusega, kust ei saanud puududa ka suursaadik, kultuuriatašee ja hulk olulisi Berliini eesti või estofiilseid muusikainimesi.

Kontserdi avaloo, Tõnu Kõrvitsa teose "Labyrinths" esitas Hamburgis resideeriv, kammerorkestri ning solistideansambli vahepealne Ensemble Resonanz äärmiselt tundlikult. Tegemist oli detailideni kujundatud kauni labürindiga – nii selgelt ja hõrgukõlalaliselt mängis ansambel. Siis ühines lavalolijatega tutvustamist mitte vajav RIAS-Kammerkoor ja kõlasid Kõrvitsa "Kreegi noodivihiku" esimene ja viimane laul, mille eesti keele hääldu-

se osas oli siinkirjutajal au koori proovides abistada (ja veenduda, kui professionaalsete lauljatega on tegemist, kellele ei ole praktiliselt mingi probleem kohe võõrkeelt imiteerida, see õige eesti "ä" ja diftongid ehk välja arvatud, aga need on tõelised pähklikud igale sakslasele). Järgnes Lepo Sumera "Concerto per voci e strumenti". Kavalehel oli märgitud, et selle assotsiatiivsetest foneetilistest seostest koosnev tekst pole tõlgitav; enamik selles esinevaid sõnu on küll ka

keskmisele sakslasele arusaadavad, kuid siiski läks publikule osa selle keeleelegantsi vaimukusest tõlketa kaduma. Ettekandes aga ei tulnud puudu ei elegantsist ega vaimukusest, sartsust ega hoost!

Kontserdi teine pool oli pühendatud Balti "mammutite" muusikale igavikulistel teemadel. Kõigepealt tuli (Saksa esi-)ettekandele Vasksi "Prayer" ema Teresa auks. Kolme järjest tungivama palvena üles ehitatud teos kõlas intensiivselt ja ometi sametiselt. Muide, Vasks ning ka Kõrvits, kes olid isiklikult kohal, said mõlemad tugeva aplausi. Järgnenud teose, Arvo Pärdi "Cantus Benjamin Britteni mälestuseks" ettekandemeepotis oli vaid üks tilluke tõrvatilk – ivake lühike paus teose lõppedes, mis polnud kuidagi muusikute, vaid üliagara braavo-hüüdjate süü. Kontserdi lõpetanud "Aadama itku" kohta ütles Siitan oma sissejuhatavas kõnes, et selle võiks arvata Pärdi peateoste hulka, milles veenis ka mind just selle õhtu väga võimsalt kaasa haaranud, autentse vene keelega (vähemalt minu, vene keelt üksnes pusimisi oskaja kõrvus) ning õigeusu kiriku laulumaneerist inspiratsiooni ammutanud esitus. Ning Berliini filharmoonia kõikidel kohtadel suurepärase akustikaga saalide ülesehitus, kus istekohad teatavasti ümbritsevad lava, annab esinejate selja taga või küljel istuvalle publikule harukordse võimaluse jälgi da dirigenti eestvaates. See lisas elamusele veel poole juurde.

Ah jaa, samuti välja müüdnud suures saalis esitasid samal ajal Berliini Filharmoonikud koos suurepärase solistidega – ning Peter Sellars! lavastatuna! – Bachi "Johannese passiooni". Näib, et Baltimaade koorimuusika, suurepärasest muusikutest rääkimata, kannatab välja väga kõva konkurentsi.

Tõnu Kõrvits ja Toomas Siitan pärast kontserti.
FOTO HARRY LIIVRAND

“Klassikatähed 2014” finalistid: Elina Netsajeva, Katariina Maria Kits, Henri Zibo, Pipilota Neostus, Rene Laur, Taavi Toom, Jakob Teppo, Anni Ruugla.

FOTO KAUPU KIKKAS

Õpetlik ja meelelahutuslik “Klassikatähed”

KADRI ROOD

TÜ kultuuriteooria ja semiootika magistrant

Lõpule on jõudnud telesaate “Klassikatähed” teine hooaeg ning selgunud seekordne võitja — viuldaja Katariina Maria Kits. On meeldiv, et sisseostetud standardformaadis telemängude kõrval võib ekraanil näha ka üht kodumaise kontseptsiooniga võistlust. Uue formaadi leiutamine värskendab teleprogrammi ning sobitub kohalike oludega, vältides liialdusi, mis mõnest suurema rahvaarvu ja muusikatööstusega riigist võetud formaatidega kaasa tulema kipuvad.

“**K**lassikatähed” püüab endale selgelt ka pedagoogilist funktsiooni võtta. On ju klassikaline muusika kultuuriväljal pigem vähemuse pärusmaa ega saa ka peavoolumeedias (kui ehk Arvo Pärdi ja

mõne teise suurusega seotud sündmused kõrvale jätta) eriti palju tähelepanu. “Klassikatähtedes” on püütud integreerida õpetliku funktsiooniga kultuurisaadet, mille näiteks on juhtida publiku tähelepanu sellele, mida esitusele tuleva

pala juures märgata tasuks, ning meelelahutuslikku võistlust, mille teevad tava-vaatajale omasemaks saatejuht Marko Reikop, keda paljud seostavad “Eurovisiooni” ja “Eesti laulu” võistlusega, ning žürii liige Rein Rannap, kes on sedasama tööd teinud ka superstaarisaa-tes. Õpetlikkust, professionaalsust ja meelelahutuslikkust on saanud üsna parajas vahekorras ning ilmselt ei mõju saade ei üle jõu käivana muusikavõhi- kuse telemängude armastajale ega ka mitte naeruväärse või kuidagi primitiiv- sena kogunud muusikule.

Kõiksugu konkursside puhul on ikka oluline küsimus, kes valib võitja. Kui televaatajate soovidega ei arvestata,

kaob huvi, kui aga otsustamine ainult publiku kätte anda, kujuneb tulemus tihti, vähemalt osaliselt, millegi muu põhjal kui see, mille hindamiseks konkurss tegelikult on korraldatud. Pisut oli kääre publiku ja žürii eelistuste vahel ka "Klassikatähtedes", kuigi mõlema eelistused muutusid saadete lõikes üllatavalt palju. Oli siiski näha, et televaatajate hinnang võttis instrumendi käsitlemise oskusest rohkem arvesse ehk isiksust kui tervikut – sära, temperamenti, meelelahutajavõimeid ning mis seal salata – ka kaunist välimust. Sellest tuleneb ka üks saateformaadi probleemikohti: kui meelelahutusmaailmas ongi *show* tihti olulisem kui hääle kandvus, siis kas klassikaliselt muusikult ikka peab nõudma staarisaates esinejaga samu omadusi. Teisalt aga kujundas spetsialistidest žürii hinnang kindlasti omajagu ka televaatajate arvamust ning oli näha, et esimese saate "iludusvõistluse" asemel hakkas publik võistluse edenedes järjest rohkem muusikute sisulist arengut märkama. Kokku sündiski ehk kesktee – edukad olid atraktiivsed isiksused, kes samas olid ka küpsed muusikud.

Hindamise pool tekitas kohati siiski veidi küsimusi. Pannakse ju kõrvuti väga erinevad instrumendid ning see teeb kellegi paremuse üle otsustamise omajagu subjektiivsemaks. Kumb on parem, kas laul või flöödimäng? Viiul või klaver? Võrdsust oli püütud tekitada žürii vahelduvaks liikmeks erineva taustaga muusikuid kutsudes, et enam-vähem igapäev hindaks korra ka tema enese instrumenti valdav kogunud muusik. Žürii valikutele ja kriteeriumitele pole keerulist olukorda arvestades tegelikult midagi ette heita, hinnati nii mängutehnikat, loo valikut, koostööd lavapartneritega, esinemis- (ja näitlemis)oskust kui ka publiku nõudmistega arvestamist.

Saade andis osalejatele hea võimaluse end proovile panna ja mitmesuguseid esinemis- ja koostöökogemusi saada. Otsesaated ja pidev pingetreenisid lavanärvi ilmselt tugevamaks ka kõige suuremate esinemiste jaoks. Kuid selline formaat ei sobi kindlasti kõigile, kuna meelelahutuslikus saates hakkama saamiseks ei piisa ainult professionaalsetest oskustest. Õnneks pole oskus *show'd* teha klassikaliste muusikute jaoks väljaspool telesaadet siiski absoluutne kohus-

tus, vaid lihtsalt kasulik boonus, mille abil elus mõni uus uks avaneda võib. "Klassikatähtede" osalejatel on erinevalt nii mõnestki muust telekonkursist vajalikud oskused ning sageli ka enam või vähem stabiilne muusikukarjäär juba olemas. Seega ei tähenda saatesse mittepääsemine või sealt väljalangemine muusikalises mõttes unustuse hõlma vajumist ja kõigi võimaluste lõppu. Need muusikud, kes saatesse pääsesid, olid nagunii juba üsna "valmis" ning tulid ka psühholoogiliselt hästi toime nii iga reaktsiooni ja näoilmet jäädvustava kaameraaga kui žürii hinnangute kuulamisega.

Saadete "koreograafia" oli üsna hästi kavandatud. Esimestes saadetes jäi dünaamilisust küll veidi väheks, kuid selle vastu ei saanud ka eriti midagi ette võtta, sest kõik osalejad pidid oma esinemisvooru saama. Hiljem, kui võistlejad jäi vähemaks, muutusid ka saated vaheldusrikkamaks ja mitmekesisemaks. Kuna vaatasin saadet mitte muusikainimese, vaid kultuuriuuriija ja -huvilise pilguga, siis meeldis kõige rohkem ehk osa, kus muusikud pandi koostööd tegema teiste kunstiliikide esindajatega. Sellest vooorust tundusid kõige tugevamad Katariina Maria Kitse ja Jakob Teppo esitused koostöös installatsiooni-kunstniku ja tantsijaga, sest need mõjusid kõige rohkem iseseisvate ja terviklike kunstiteostena ning võiksid tõsimeeli sobida esitamiseks nüüdiskunsti näitusel või moderntantsufestivalil. Sümpaatsed olid ka osalejatega tehtud intervjuuklipid, mis avasid vähikule klassikalise muusiku argipäeva ning aitasid ehk murda ka mõnd stereotüüpi.

Nagu juba mainitud, soosib meelelahutuslik saateformaad teatud tüüpi osalejaid. Selles mõttes pole ime, et publiku püsivat soosingut said nautida alati üliaktiivne, julge ja enesekindel Elina Netsajeva või saate võitja, väga armsa ja sooja olekuga Katariina Maria Kits, keda pisut toetas ehk ka see, et tema vend on "Klassikatähtede" eelmise hooaja võitja Marcel Johannes Kits. Väga sümpaatne oli Henri Zibo oma põneva instrumendikäsitsemise ja intellegendse repertuaarivalikuga. Nagu ka žüriis juba mainiti, on Eesti ehk saamas endale sarnaselt põhjanaabrite Kimmo Pohjoneniga oma tippakordionisti. Mõnele osalejale sai aga saatuslikuks ju-

- "Klassikatähed 2014" võitja – **Katariina Maria Kits**; esikohaga kaasneb 2000 eurot Eesti Kontserdilt ja võimalus kasutada salvestuseks Estonia kontserdisaali või vähemalt viis esinemist EK järgmisel hooajal.

- EMTA auhind, õppe- ja kontserdireis – **Anni Ruugla**.

- ERSO auhind, esinemine solistina ERSO ees – **Henri Zibo**.

- Vaasa linnaorkestri auhind, esinemine solistina Vaasa linnaorkestri ees – **Katariina Maria Kits**.

- Helifirmade AudioMaja, KasTan Media ja ProTone eriauhind osalejale, kes nende arvates pidi põhjendamatult vara saatest lahkuma, ent on sellele vaatamata suurepärase ja särava artist, preemiaks viis tundi salvestusaega Eesti Raadio 1. stuudios – **Pipilota Neustus**.

- Klassikaraadio auhind, osalemine EBU konkursil "New Talent 2015" ja salvestusleping – **Katariina Maria Kits**.

hus: jäi mulje, et puhkpillimängijad kannatasid pisut oma rohke arvu tõttu – võis ju saates näha saksofoni, klarineti ja kahte flööti. Muusikavõõramatele vaatajatele võis see jääda veidi ühetooniliseks ning seega kallutada nende soosingu pigem uhkes üksinduses särava vokaali, viiuli või akordioni poole. Ei olnud ju ka finaalis lõpuks ühtki puhkpillimängijat.

Siiski olid need, kes finaali jõudsid, oma koha seal igati ära teeninud ning ka esikohavalikule pole midagi ette heita (kuigi oleksin ise esikoha meeleldi viiuli ja akordioni vahel ära jaganud). Loodetavasti täitis "Klassikatähed" ka oma hariduslikku eesmärki ning avardas vaatajate teadmisi muusikast. Riigitelevisiooni ülesanne polegi ju sõnuda kohtade nimel telesaadete vaadatavuse edetabelis, vaid pakkuda midagi ka neile, keda kommertskanalite reklaamipausitihnik ja kunstlik sensatsioonitekitamine ei paelu.

Heliloojate Liidu uus esimees on Märt-Matis Lill

14. aprillil valiti Heliloojate Liidu uueks esimeheks helilooja **Märt-Matis Lill**, kes siiani täitis EHLi aseesimehe kohustusi. 2001. aastast esimehe ametis olnud ning korduvalt tagasi valitud Olav Ehala otsustas esimeheks mitte enam kandideerida. Ehala jätkab tööd EHLi juhatuse liikmena. Juhatuse endisest koosseisust jätkavad tööd **Olav Ehala**, **Helena Tulve**, **Timo Steiner**, **Ülo Krigul** ja **Peeter Vähi**. Uute liikmetena valiti juhatusse **Evi Arujärv**, **Kristo Matson** ja **Tatjana Kozlova-Johannes**.

Märt-Matis Lill on EHLi aseesimehena tegelnud palju loomeliite ühendavate küsimustega. Märt-Matis Lill kuulub Kultuurikoja juhatusse, MTÜ "Elamusaasta" juhatusse, on SA Kultuurileht nõukogu liige ja Tallinna Ülikooli kuratooriumi liige. EHLi esimehena on Lill väljendanud soovi tegeleda muu hulgas selle nimel, et tekiks uus eesti muusika arengukeskus fookusega süvamuusika ja eesti heliloomingu edendamisel. Samuti soovib ta elavdada suhtlust välismaiste kolleegide ja heliloojate liitudega, luua otsekontakte ja seega suurendada huvi ja teadmisi eesti heliloomingu vastu. Tähtis on ka pidevalt suhelda kultuuri- ja haridusministeeriumiga, et heliloojate huvi ja arvamusi võetaks oluliste otsuste langetamisel kuulda ning teostataks eesti heliloomingu arenguks võimalikult soodsat kultuuri- ja hariduspoliitikat. Üheks olulisemaks teemaks on Lillele siiani olnud EHLi 90. aastapäeva ürituste planeerimine. Ta on tähtpäevaga seotud initsiatiivrühma liige ja selle kunstilise kontseptsiooni üks väljatöötajaid.

Märt-Matis Lill õppis kompositsiooni Lepo Sumera juures Tallinna muusikakeskkoolis ja lõpetas 1999. aastal

EMTA Eino Tambergi ja Lepo Sumera õpilasena. Aastatel 1998–2004 õppis ta kompositsiooni Sibeliuse Akadeemias Veli-Matti Puumala juures ning täiendas end Louis Andriesseni, Michael Jarrelli, Luca Francesconi ja Magnus Lindbergi meistrikursustel. 1997–2004 õppis Märt-Matis Lill paralleelselt heliloominguga ka japanoloogiat, sinoloogiat ja filosoofiat Helsingi Ülikoolis.

EFK uus peadirigent

Eesti Filharmoonia Kammerkoori (EFK) uueks kunstiliseks juhiks ja peadirigendiks saab alates järgmisest hooajast **Kaspars Putniņš**. Uuel peadirigendilt loodetakse koori repertuaari rikastamist ning koori vokaalset arendamist. EFK direktor **Esper Linnamägi**: "Nüüdismuusika asjatundjana toob Putniņš endaga kaasa uudseid kavu. Tal on väga hea renomee rahvusvahelisel areenil, samas tunneb ta Eesti muusika-maastikku, kuna on juhatanud meie kollektiive." Kaspars Putniņš: "Iga dirigent unistab olla seotud meie aja ühe parema kooriga. EFK on väga mitmekülsete oskuste ning vaid talle iseloomuliku kõlaga koor, kelle repertuaar hõlmab muusikat renessansspolüfooniast kuni meie ajastu keerukate teosteni. Soovin edasi arendada võimekust erinevate muusikastiilide esitamisel ning teha koostööd eesti heliloojatega uute teoste tellimisel. Üheks eesmärgiks on ka kaasata koori eri žanre ja kunstiliike ühendavatesse projektidesse."

Kaspars Putniņš (s 1966) on alates 1992. aastast olnud Läti Raadio koori dirigent, 1994. aastal asutas ta koori solistide baasil ansambli Läti Raadio kammerlauljad. Aastail 2005–2008 oli ta RAMi kunstiline juht ja peadirigent. Külalisdirigendina on ta juhitanud pal-

jusid Euroopa nimekaid koore, nagu BBC Singers, RIAS-kammerkoor, Berliini Rundfunkchor, NDR-koor, Hollandi Raadio koor, Collegium Vocale Gent, Flaami Raadio koor jt. EFKga on ta kontserte andnud 2005. ja 2006. aastal Eestis ning 2010. aastal Salzburgi Mozarteumis.

Uudiseid EMPilt

Tänavune EMP on lõppenud, järgmine juba kujuneb. Seekord 35. tegevusaastat tähistanud festival jätkab nüüdsest uue kunstilise juhiga. Pidulikult tseremonia Tallinna raekojas kuulutas **Ülo Krigul** oma mantlipärijaks helilooja **Helena Tulve**, kes jätkab tööd koos Timo Steineriga. 11. aprillil anti üle traditsioonilised EMP preemiad, tänavu pälvisid need **Tõnu Kõrvits** ja **Mariliis Valkonen**. Laureatide valimisse olid esimest korda kaasatud EMTA koolimuusika instituudi tudengid ehk tulevased muusikaõpetajad. Järgmisel aastal toimub festival taas aprilli alguses. Kuna 2015. aasta on Eestis kuulutatud muusika aastaks, on ka EMPL plaanis just sellele pühendatud projekt "mini-EMP", mis keskendub lastele ja noortele. Üheks nädalavahetuseks antakse EMP korraldus noortele, kes täiskasvanute-mentorite suunamisel koostavad festivali programmi, loovad muusika, kanalavad selle ette ja korraldavad ka kogu sündmuse alates praktilisest produktioonist turunduse ja kommunikatsioonini. Juba mai algul kuulutatakse välja ideede kogumine EMP 2015 uuele algatusele, mis võimaldab ellu viia vähemalt ühe muusikalise unistuse. Info jõuab huvilisteni heliloojate liidu kodulehe kaudu www.helilooja.ee/emp ning EMP Facebooki lehelt.

FOTO WIKIPEDIA

Riina Gerretz (1939–2014)

22. märtsil lahkus silmapaistev kontsertmeister ja pianist Riina Gerretz. 1939. aastal sündinud Riina Gerretz õppis Leelo Kõlari, Erna Saare ja Helju Aguri juures ning Tallinna konservatooriumis Bruno Luki klaveriklassis. 1970. aastal täiendas ta end ka lühikest aega Moskva konservatooriumis. Aastatel 1958–1971 töötas Riina Gerretz Tallinna Riiklikus Konservatooriumis kontsertmeistrina ja oli 1982–1986 Eesti Riikliku Filharmoonia kontsertmeister. Ta asus 1987. aastal elama Soome, töötas 1987–1988 pedagoogi ja kontsertmeistrina Turu konservatooriumis, 1988–1990 kontsertmeistrina Helsingi konservatooriumis ja professor Liisa Pohjola assistendina Sibeliuse Akadeemias. Oli 1990–1992 Stockholmi Kuninglikus Teatris repetiitor ning 1992–1994 Porvoos õpetaja ja kontsertmeister. Riina Gerretz on olnud ansamblipartner paljudele tuntud solistidele, nagu Georg Ots, Tiit Kuusik, Hendrik Krumm, Ivo Kuusk, Anu Kaal,

Margarita Voites, Jüri Gerretz, Hannes Altrov jt. Instrumentaalkonkurssidel 1969. aastal Tallinnas ja Chişinăus, 1980. aastal Minskis ja 1981. aastal Tallinnas pälvis ta parima kontsertmeistri preemia. Riina Gerretz on olnud Mikk Mikiveri ja Jüri Gerretzi abikaasa.

Muusikakoolide liidu üle-eestiline konkurss

15. veebruarist 9. märtsini toimusid Eesti Muusikakoolide Liidu (EML) noorte interpretide konkursi regionaalsed voorud. Konkursi finaali peeti 17. märtsil EMTAs, kus võistles ligi 200 õpilast kuues pillirühmas. 17. märts oli ühtlasi EMTAs kujundatud õppepäevaks, noored muusikud said tutvuda väärika õppeasutusega, saada osa õpitubadest ning osaleda ekskursioonil Eesti Teatri- ja Muusikamuuseumis.

EMLi noorte interpretide konkursi üheks eesmärgiks on propageerida pilliõpetaja elukutset. EML teeb konkursi korraldamisel koostööd EMTA, ETMMi ja programmiga EDUKO. Konkursil osalesid akordioni-, kandle-, kitarr-, löökpilli-, tšello- ja viiuliõpilased neljas vanuserühmas. Auhindadega toetasid konkursi Tallinna loomaaed, Eesti meremuuseum, ajakirjad Muusika ja Kitarr, Eesti muusika infokeskus, RO Estonia, Eesti Kontsert, Pärnu muusikafestival, Tallinna muusikakeskkool, löökpillimängija Andrus Vaht ning korraldamist toetasid Eesti Kultuurkapital ja Hasartmängumaksu Nõukogu. Lähem info EMLi kodulehel www.muusikakoolide.ee.

TULEMUSED

VIIUL

I vanuserühm

I koht ja eripreemia parima kohustusliku pala eest: **Arp Eerik Reindla** (VHK MK, õp Tereza Šmerling-Heinsaar); II koht: **Katariina Tammemägi** (TMKK, õp Raeli Florea), **Katarina Nurmepaju** (Rakvere MK, õp Tiiu Peäske); III koht: **Saskia Einpalu** (Vanalinna HK MK, õp Kristi Alas)
Diplomid: **Rahel Peäske** (TMKK, õp Tiiu Peäske), **Camilla Kaaver** (Võru MK, õp Mirja Randvere)

II vanuserühm

I koht: **Miia Olivia Onni** (Viljandi MK, õp Sirje Rein); III koht: **Jaagup Illak** (TMKK, õp Tiiu Peäske), **Rita-Iris Loonde** (TMKK, õp Raeli Florea)
Diplomid: **Adriana Mass** (Häädemeeste MK, õp Valeria Rjumina), **Epp Katariina Jaanson** (Elleri MK, õp Kristel Eeroja-Põldoja), **Iris-Eva Aabloo** (Tartu I MK, õp Kai Rebane ja Tiiu Koitla), **Simone Minn** (Keila MK, õp Hele Eisel)

III vanuserühm

I koht: **Triinu Piirsalu** (Tallinna MK, õp Katrin Talmar); III koht: **Anette-Celine Peri** (TMKK, õp Raeli Florea), **Linda Lukas** (Elleri MK, õp Kadri Sepalaan)
Diplomid: **Eliina Gorobets** (Tallinna MK, õp Katrin Talmar), **Kaisa Padur** (Nõmme MK, õp Leila Eespere), **Joosep Reimaa** (Elleri MK, õp Eveli Roosaar), **Aleksandra Serebrjakova** (Ahtme KK, õp Ljudmilla Vinogradova)

IV vanuserühm

III koht: **Saimi Ester Kortelainen** (Elleri MK, õp Kristel Eeroja-Põldoja), **Fred Heinoja** (TMKK, õp Hanna-Liis Nahkur)
Diplom: **Lota Loviisa Rohtla** (Elleri MK, õp Kristel Eeroja-Põldoja)

TŠELLO

I vanuserühm

I koht: **Ekke Rainer Arndt** (Tallinna MK, õp Evi Olt); II koht: **Aleksander Traksmann** (TMKK, õp Mart Laas); III koht: **Marija Smirnova** (Kreenholmi MK, õp Julia Smirnova)
Diplomid: **Maria Tepp** (TMKK, õp

Tšellistid võistluseks valmistumas.
FOTO MIRJE MÄNDLA

Mart Laas), **Oskar Toomet-Björk** (VHK MK, õp Aare Tammesalu), **Polina Smirnova** (Kreenholmi MK, õp Julia Smirnova)

II vanuserühm

III koht: **Teodor Juko Hiimaa** (TMKK, õp Mart Laas), **Lii Schmidt** (Viimsi MK, õp Ann Kuut)
Diplomid: **Klim Smirnov** (Kreenholmi MK, õp Julia Smirnova), **Tobias Pilv** (Elleri MK, õp Reet Mets)

III vanuserühm

I koht: **Maria Mutso** (Elleri MK, õp Reet Mets); II koht: **Aleksander Sebastian Lattikas** (TMKK, õp Mart Laas)
Diplom: **Angelika Antsmäe** (Nõmme MK, õp Lembi Mets)

IV vanuserühm

I koht: **Marten Meibaum** (TMKK, õp Mart Laas); II koht: **Marit Oja** (TMKK, õp Mart Laas); III koht: **Rasmus Perend** (Elleri MK, õp Reet Mets)
Diplom: **Martin Mänd** (TMKK, õp Mart Laas)

KONTRABASS

II vanuserühm

II koht: **Marten Taavet Kääramees** (VHK MK, õp Marek Mere)

KANNEL

I vanuserühm

II koht: **Emma Loona Mängli** (Tallinna MK, õp Malle Vihul); II koht: **Lauren Luik** (Viljandi MK, õp Pille Bergmann); III koht: **Johanna Järg** (Tallinna MK, õp Ella Maidre), **Anna Neutal** (Keila MK, õp Pille Karras), **Simona Voolaine** (Keila MK, õp Pille Karras)
Eripreemia **Paulina Andrejeva** (Keila MK, õp Pille Karras)

II vanuserühm

I koht: **Kirke Antsmäe** (Tallinna MK, õp Malle Vihul), II koht: **Sandra Serena Sulin** (Saku MK, õp Laura Linnaks), **Maria Hindreko** (Saku MK, õp Laura Linnaks); III koht: **Lee Ann Madisson** (Saku MK, õp Laura Linnaks), **Kärt Suurlaht** (Keila MK, õp Pille Karras)

III vanuserühm

I koht: **Brenda Pärtel** (Tallinna MK, õp Malle Vihul); II koht ja eripreemia: **Hanna Elisabeth Arrak** (Tallinna

MK, õp Ella Maidre), **Laura-Maria Vahimets** (Saku MK, õp Laura Linnaks)

IV vanuserühm

III koht: **Marie Johanna Univer** (Viljandi MK, õp Pille Bergmann)

KITARR

I vanuserühm

I koht: **Adele Margarita Pärna** (Nõmme MK, õp Ranno Nurmsaar), II koht: **Ellen Moissejeva** (Ahtme KK, õp Vadim Nikitin); III koht: **Ekke Gross** (VHK MK, õp Vahur Kubja), **Tobias Herman Jürgens** (Elleri MK, õp Peep Peterson)
Diplom: **Joonas Kirs** (Saku MK, õp Daniel Julle), **Juuli-Johanna Aaman** (Kuusalu MK, õp Juliana Kuklin)

II vanuserühm

I koht: **Rasmus Strastin** (Saue MK, õp Iljo Toming), **Oliver Strastin** (Saue MK, õp Iljo Toming); II koht: **Darina Šilova** (Jõhvi MK, õp Inga Tagirova), **Oliver Villers** (Jõhvi MK, õp Jüri Link); III koht: **Julia Zökina** (Sillamäe MK, õp Sergei Martšenko)
Diplom: **Carolin Škerin** (Nõmme MK, õp Ranno Nurmsaar)

III vanuserühm

I koht: **Anete Altrov** (Nõmme MK, õp Ranno Nurmsaar); II koht: **Jaagup Kuusemaa** (Elleri MK, õp Peep Peterson); III koht: **Oskar Jonathan Reini** (Nõmme MK, õp Martin Kõöbi), **Semjon Kravtšenko** (Kohtla-Järve KK, õp Jüri Link)

IV vanuserühm

I koht: **Priit Peterson** (Elleri MK, õp Peep Peterson); II koht: **Hugo Kähri** (Valga MK, õp Aleksander Verte); III koht ja diplom: **Elisabeth Rudanovski** (Elleri MK, õp Peep Peterson), **Ivan Uvarov** (Rakvere MK, õp Tiit Korsar)
Diplom: **Joosep Talumaa** (Saue MK, õp Iljo Toming)

AKORDION

I vanuserühm

I koht: **Bogdan Keplast** (Sillamäe MK, õp Tatjana Danilova); II koht: **Mariliis Kruve** (Kose MK, õp Karin Sarapuu), **Richard Mario Raun** (Keila MK, õp Pille Metsson); III koht: **Polina Vinogradova** (Narva koorikool, õp

Galina Voronova), **Ats Aavakivi** (Tartu I MK, õp Heli Möttus-Asson), **Triin Vilde** (Jõgeva MK, õp Olga Tättar)
Diplom: **Carlotta Škerin** (Nõmme MK, õp Olivia Kalluste), **Nikita Tšistokletov** (Kohtla-Järve KK, õp Svetlana Belovolova)

II vanuserühm

I koht: **Georg Orr** (Tartu I MK, õp Külli Kudu), II koht: **Jevgenia Siroš** (Sillamäe MK, õp Ljudmilla Tkachenko); III koht: **Mart Kirotar** (Põlva MK, õp Ave Astel), **Helari Tehver** (Abja MK, õp Valdo Värk)
Diplom: **Kai-Melli Kaptan** (Türi MK, õp Kaidi Piigert), **Kaisa Press** (Võru MK, õp Heli Raitar)

III vanuserühm

I koht: **Natali Ponetajev** (Viimsi MK, õp Henn Rebane), **Vladislav Virtonen** (Sillamäe MK, õp Tatjana Danilova); II koht: **Maria Tähe** (TMKK, õp Aivi Tilk), **Meeri Kraas** (Aruküla HK Pääsulind, õp Eve Vendt); III koht: **Kirill Leontjev** (Lasnamäe MK, õp Aivi Tilk)
Diplom: **Kristiina Püü** (Aruküla HK Pääsulind, õp Eve Vendt), **Rika Reinberg** (Koeru MK, õp Kerli Sirila)

IV vanuserühm

I koht: **Albert Mamedov** (Sillamäe MK, õp Tatjana Danilova); III koht: **Carmen Koov** (Tallinna MK, õp Aivi Tilk), **Lisette Reinvars** (Tallinna MK, õp Aivi Tilk)

LÖÖKPILL

I vanuserühm

I koht: **Arvo Pärt** (Jõhvi MK, õp Raivo Kallas), **Renno Kokmann** (Räpina MK, õp Küllike Männik); II koht: **Kaspar Teorein** (Abja MK, õp Endel Purju); III koht: **Olaf Pandre** (Nõmme MK, õp Csaba Marjan)

II vanuserühm

I koht: **Tanel-Eiko Novikov** (TMKK, õp Kristjan Mäeots); II koht: **Ernst Valdmaa** (Nõmme MK, õp Csaba Marjan); III koht: **Heinri Teesalu** (Keila MK, õp Marilyn Erikson), **Kaur Pennert** (Paide MK, õp Ken Koemets)

III vanuserühm

II koht: **Eva-Britta Simson** (Türi MK, õp Valdo Preema), **Triinu Ruuspõld** (Räpina MK, õp Küllike Männik)

“In corpore”

Igal aastal toimub Tallinnas rahvusvaheline noorte kammermuusika festival “In corpore”. Tänavune festival peeti 15.–16. märtsini, esinesid gümnaasiumialised noored muusikud Helsingi konservatooriumist, Riia Daržinšī-nimelisest muusikakoolist, Vilniuse Čiurlionise-nimelisest kunstikoolist, Tartu Elleri ja Tallinna Georg Otsa muusikakoolist ning Tallinna muusikakeskkoolist. Festivali korraldab Tallinna muusikakeskkool ja Eesti kammermuusikaõpetajate ühing “In corpore”. Kavaga saab lähemalt tutvuda aadressil incorpore.tmkk.edu.ee, enamik festivali esitusi on nähtavad [youtube.com/user/incorporefestival](https://www.youtube.com/user/incorporefestival).

Seekordsel festivalil esines menukalt ka “Klassikatahtede” eelmise hooaja võitja **Marcel Johannes Kits** koos flötist **Kristin Määrseppaga**, samuti trio **Robert Traksmann–Marcel Johannes Kits–Rasmus Andreas Raide**. Samal kontserdil mängis ka nüüdne uus klassikatäht **Katariina Maria Kits** koos eelmise aasta finalisti **Auli Lonksi** ja tšellist **Valle-Rasmus Rootsiaga**. Nende ja paljude teiste ansambelite esitused kurnistaksid edukalt meie suuremaid kontserdilavasid. Musitseerimine on suures osas ühistegevus, noored õpivad koos mängides üksteist kuulama ning ühiselt muusikalise terviku eest vastutama. Tore on jälgida arengut võrreldes eelmise festivaliga, näha noorte töökust, andekust ja küpsust ning nõudlikku ja keerulist tööd, mida teevad nendega õpetajad. Tase on kõrge, kuid seejuures hämmastab noorte muusikute energiline ja reibas lähenemine kõigele, mida ette võetakse. Mõned ansamblid alustasid tööd festivali teostega juba kammermuusika suvekursusel, mida korraldab samuti TMKK ja MTÜ “In corpore”.

Muusikavalik festivalil oli mitmekesine. Traditsiooniliselt on esinejate kavas oma maa muusika, näiteks leedu heliloojate Banaitise ja Balakauskase ning läti helilooja Plakidise teosed. Mängiti Steve Reichi ning Philip Glassi loomingut, loomulikult Brahmsi, Schubertit ja Beethovenit, aga ka Kuhlau ja Dvořáki lugusid. Koosseise oli väga erinevaid, muu hulgas kaks *Lied*’i duot Helsingi konservatooriumist, kes esitasid Sibeliusi ja Brahmsi laule. Kuulsime veel näiteks brasskvintetti, flöödi ja tuu-

Kristin Määrsepp ja Marcel Johannes Kits
Tallinna muusikakeskkoolist.
FOTO MAIT JÜRIADO

ba duot, kahe flöödi ja klaveri triot ning seadeid teostest, mis originaalis on loodud teistele koosseisudele, nagu näiteks Raveli klaverisonatiini seatuna oboele ja klaverile ning Brahmsi enda kahe klaveri seadet oma 4. sümfooniast.

*

Vestlesin festivalil ürituse korraldajate, Tallinna muusikakeskkooli õpetajate ja MTÜ Eesti kammeransambliõpetajate ühingu “In corpore” juhatuse liikmete **Jana Peäske** ja **Nata-Ly Sakkosega**.

Kammermuusikal on noore muusiku interpreediks kujunemisel tähtis osa ning esinemisvõimalus “In corporel” on noortele suureks stiimuliks. Mis inspireerib noori ansambli mängijaid? Nata-Ly Sakkos: Sõpradega on kontserdiks palju huvitavam valmistuda. Tihti möödub tulevase muusiku päev üksi klassis harjutades, üheskoos kammermuusikat mängida on palju haaravam. Ka laval on koos julgem esineda. Festival toimus juba seitsmendat korda, on tekkinud traditsioon ja huvi, siin esinevad Eesti, Soome, Läti ja Leedu parimad noored. Nad on siirad, täis loominguist energiat ja oskavad juba päris palju, näitavad üllatavalt kõrget taset ja neid on huvitav kuulata. Igal kontserdil esineb ansambleid kõigist osavõtjatest maa-dest, neid on väga põnev samal kontserdil kuulata ja võrrelda erinevate koolide taset.

Kuidas muusikaõpilased “In corporeks” valmistuvad, kui palju harjutatakse selleks sündmuseks?

Harjutatakse palju. Noored tahavad ju midagi koos teha ning koos musitseerimine on selleks suurepärane viis. “In corpore” festivalile mängima pääseda pole sugugi lihtne. Kõigis koolides toi-

muvad valikmängud, kus valitakse parimad ansamblid. Kõige toredam on aga see, et osavõtjates koolides on oluliselt kasvanud huvi ansambli mängu vastu, seda on tunda isegi nooremate hulgas, kes unistavad tulevikus “In corporele” pääseda. Brahmsi, Beethoveni, Schuberti jt klassikalised kammermuusikateosed pakuvad publikule siirust, ilu, liigutavaid elamusi ja tõsist mõtteainet. Publik tuleb ju kontserdile, et kogeda midagi eheadat. On hea kuulata seda, mille nimel on tõsiselt vaeva nähtud, mis on viimistletud, põhjalikult välja töötatud ja muusikaliselt mõjuv. Festivalil esinenud noored on tänu oma meisterlikkusele ja küpsusele võimelised pakkuma publikule tõelist elamust. **Jana Peäske:** Noortele meeldib suhelda ja on ääretult tore, kui nad avastavad, et üks võimalus selleks on koos musitseerimine. Väga paljud leiavad selle kaudu tee tõelise muusikatunnetuseni, saades innustust oma individuaalsete oskuste lihvimiseks. Ansambli mäng annab ka tagasihoidlikumatele võimaluse saada osa seltskonnaelust ja võimaluse muusika kaudu oma emotsioone väljendada. Ei ole harvad ka juhused, kus just muusika noored terveks eluks kokku viib.

Piret Väinmaa

G. Otsa nimelise Tallinna Muusikakooli
pedagoog

30. Naissoo-nimeline konkurs

6. aprillil G. Otsa Muusikakoolis aset leidnud 30. Uno Naissoo nimelisel loomingu- ja interpretatsioonikonkursil saavutasid esimese koha **Marten Kuningas** ja **Raul Ojamaa** looga “Tagurpidi vaal”. Lugu avaldatakse mai

keskel Marten Kuninga praegu salvestamisel oleval plaadil "Praktiline mees". Žürii liige **Ivo Heinloo**: "Valida oli paljude heade lugude vahel. Leidus tugevaid instrumentaliste, kuid mitte niivõrd häid lauljaid, mis on minu meelest tihtipeale selliste konkursside puhul probleem. "Tagurpidi vaal" eristus teistest just selle poolest, et oli tunda, kuidas oli vaeva nähtud loo tervikuks seadmisega." Lisaks Ivo Heinloole kuulusid žüriisse **Olav Ehala** (esimees), **Urmas Lattikas**, **Toivo Unt** ja **Merli Antsmaa**.

TULEMUSED

I koht (stipendium 500 eurot Kultuurkapitali helikunsti sihtkapitalilt ja stipendium Eesti Esitajate Liidult 1000 eurot): "Tagurpidi vaal", muusika **Raul Ojamaa**, viis ja sõnad **Marten Kuningas**

II koht (stipendium 250 eurot Kultuurkapitali helikunsti sihtkapitalilt ja stipendium Eesti Esitajate Liidult 500 eurot): "With My All", muusika **Pille-Rite Rei**, sõnad **Lo Ersare**

III koht (stipendium Kultuurkapitali helikunsti sihtkapitalilt 150 eurot ja stipendium Eesti Esitajate Liidult 500 eurot): "Rataskaevu", autor **Kristjan Robert Rebane**

XXV rahvusvahelised trompetipäevad

1.–6. aprillini peeti Tallinnas taas XXV rahvusvahelisi trompetipäevi. Trompetipäevade raames toimuval rahvusvahelisel konkursil "Trompetitalendid Tallinn 2014" 6. aprillil osales kuues vanuserühmas 55 mängijat Venemaalt, Lätist, Leedust, Hispaaniast, Soomest ja Eestist. Võistluse *grand prix*, Stomvi trompeti pani välja firma Stomvi, oma preemiad andis ka Tallinna linn, ülejäänud autasudeks olid Kultuurkapitali stipendiumid. Žüriisse kuulusid **Adán Delgado Illada** (Hispaania), **Boriss Taburetkin** (Venemaa), **Adomas Kontautas** (Leedu), **Kārlis Jēkabsons** (Läti) ja **Aavo Ots** (Eesti).

Konkursile eelnes 5. aprillil muuseumitund "Peterburi konservatoorium ja trompetiõpetus Eestis 1919–2014" Eesti Teatri- ja Muusikamuuseumis. Ettekandeid pidasid **Boriss Taburetkin**

Eesti trompeticisolistid pärast autasustamist koos trompeti eriala žüriiga. Vasakult: **Ingmar Nõmmann**, **Thomas Robert Muehlenbeck-Pfotenhauer** (USA), **Adán Delgado Illada** (Hispaania), **Aleksander Tšernõšev** (USA), **Aavo Ots**, **Gatis Gorkuša**, **Priit Rusalepp**, **Laur Keller** ja **Jaan Mesi**.

(Peterburi konservatoorium), **Adomas Kontautas** (Leedu Muusika- ja Teatriakadeemia), **Aavo Ots** (EMTA), **Henri Christofer Aavik** (TMKK), **Peeter Margus** (ERSO) ja **Andres Uibo** (EMTA). Kõne all oli Peterburi Konservatooriumi tähtsus Eesti vaskpilliõpetuses, meenutati Peterburi konservatooriumi kasvandikke Julius Vaksi, Raimund Kulli ja Heiki Kalau. Kontserdiosas esinesid trompetikvartett ja Reval Brass. Kõrghetkedeks olid silmapaistvate trompeticisolistide **Miroslav Petkovi** (Saksamaa), **Philipp Hutteri** (Šveits), **Adán Delgado Illada** (Hispaania) ja trombonist **Frederic Belli** kontserdid 1., 2. ja 3. aprillil. Ansamblipartneriteks olid neil õhtutel **Meeli** ja **Jaan Ots**. Koolitusprogrammi raames toimusid ka Adán Delgado Illada, Adomas Kontautase, Philipp Hutteri ja Aavo Otsa trompeti meistrikursused. Tromboonisolist Frederic Belli juhendas eesti tromboonimängijaid.

TULEMUSED

I vanuserühm

I koht: Iko Heero, II koht: Olari Rüütelmaa, III koht: Marten Kirs, Albert Aadla, Oliver Jõgar

II vanuserühm

I koht: Karl Reimand, II koht: Ignas Gajauskas (Leedu), III koht: Mattis-Johan Mere, Aleksander Pors, Rauno Rütelmaa

III vanuserühm

I koht: Karolis Urbanavičius (Leedu), II koht: Martins Zujs (Läti), III koht: Ilya

Sorokin (Venemaa), diplom: Krišjanis Libins (Läti)

IV vanuserühm

I koht: Laur Keller, II koht: Alexander Danshin (Venemaa), III koht: Vytautas Junkys (Leedu), Kristians Kalva (Läti), diplom: Ingmar Nõmmann, Kristupas Žiura (Leedu)

V vanuserühm

I koht: Apolinaras Dubauskas (Leedu), II koht: Janis Narkevics (Läti), Reinis Purinš (Läti), III koht: Kristijonas Sakalauskas (Leedu), Gytis Vaitiekunas (Leedu), diplom: Henri Christofer Aavik, Jaan Mesi

VI vanuserühm (professionaalid)

Grand prix: Neeme Ots
I koht ja Tallinna preemia: Vytautas Milieška (Leedu), Nikolai Stranatkovskiy (Venemaa), II koht: Augustinas Malikenas (Leedu), Mihkel Kallip, III koht: Gatis Gorkuša (Läti), Chris Sommer, diplom: Vilius Surdokas (Leedu)

*

TMKK ja EMTA õppejõu Aavo Otsa trompetiõpilased olid väga edukad 25.–29. märtsini Petrozavodskis toimunud VII rahvusvahelisel puhkpilli- ja löökpillisolistide konkursil. 14–15-aastaste vanuserühmas sai esikoha TMKK õpilane **Laur Keller** ja III koha samuti TMKK õpilane **Ingmar Nõmmann**. Kuni 20-aastaste vanuserühmas oli võidukas **Jaan Mesi** (TMKK). Kuni 30-aastaste vanuserühmas sai esikoha Aavo Otsa EMTA üliõpilane **Gatis Gorkuša** ning III koha **Priit Rusalepp**.

Vardo Rumesseni artikkel ilmus vene muusikateoreetiliste artiklite kogus

Moskva linna kultuuritoimetistes ilmus Skrjabini muuseumi uurimuslike artiklite kogumik "Aleksandr Skrjabini looming ajaloo ja XXI sajandi kunstistiilide ja tendentside valguses", mis põhineb eelmisel aastal toimunud rahvusvahelise konverentsi ettekannetel. Selles väljaandes sisaldub rohkete teemakäsitluste hulgas ka Vardo Rumesseni artikkel "Skrjabini mõjust eesti muusikale". Pianist ja muusikateadlane Vardo Rumessen vaatleb seal Skrjabini stiililisi mõjusid Mart Saare, Heino Elleri, Eduard Oja ja Eduard Tubina helikeelele, tuues näidetena esile Saare pala "Skizze", Elleri Prelüüdi nr 5 ja Prelüüdi Des-duur (pühendatud Skrjabinile), Eduard Oja klaveritsükli "Sugestioonid", klaverikvinteti ning Oja harmooniale omase, Skrjabiniga suguluses oleva spetsiifilise helirea (c-d-es-f-ges-gis-a-h) kasutuse. Tubina loomingus näeb Rumessen Skrjabini eri tüüpi mõjutusi tema kahes klaverisonaadis, klaverikvartetis ning esimeses prelüüdis b-moll.

Jazziajaloolane Larry Appelbaum Eestis

18.–27. aprillini viibis Eestis jazziajaloolane, ajakirjanik ja USA Kongressi raamatukogu muusikaosakonna teadur **Larry Appelbaum**, kes andis Tallinnas, Tartus, Pärnus ja Narvas muusikaõppuritele ja -õpetajatele jazziteemalisi loenguid ning kohtus muusikaajakirjanikega. Appelbaum viibis Eestis USA saatkonna ja Eesti Jazzliidu kutsel, tähistamaks Eestis ülemaailmset jazzikuud (Jazz Appreciation Month), mis sai alguse Appelbaumi kodulinnas Washingtonis. Ehkki Appelbaum vii-

5. aprillil toimus Nõmme muusikakoolis ainulaadne kontsertsündmus. Pianist Erna Saar tähistas oma hiljuti möödunud 90 aasta juubelit kontserdi ja piduliku koosviibimisega. Vitaalse maestra vaimujõud on erakordne, ta esineb ja mängib siamaani ning on sage külaline kontsertidel. Erna Saar oli Bruno Luki esimene õpilane; kunstist rikastatud kodust õhkkonda täiendas elupartnersus kunstnik Johannes Võerahansuga.

bis Eestis esmakordselt, on ta meie jazzmuusikaga kursis. Larry Appelbaum on maailmas tunnustatud jazzispetsialist. Just tema on leidnud mitu Thelonious Monki, John Coltrane'i ja Lester Youngi ajaloolist salvestust. Alates 1981. aastast töötab ta USA Kongressi raamatukogus, täites erinevaid rolle heliinsenerist kuraatori, haridus- ja arhiivindusspetsialistini. Appelbaum kuulub Grammy auhinna jazzikateegooria nominatsioonikomiteesse, ta on töötanud produtsendi ja kontserdikorraldajana ning konsultandina paljude jazzialgatuste juures üle maailma. Tema hiljutine suurem töö konsultandina hõlmab Venemaa jazziarhiivi ja uurimiskeskuse loomist koostöös Vene kolleegidega. Ajakirjanikuna on Appelbaum teinud aastaid kastööd maailma jazziajakirjanduse eliiti kuuluvale JazzTimesile. Ta kirjutab ja pildistab USA, Vene kui ka Jaapani trüki- ning veebiväljaannetele. Alates 1981. aastast töötab ta vabatahtliku jazzitoimetajana raadiojaama WPFW-FM heaks, mis levib üle maailma. Tema saatetes on korduvalt kõlanud ka eesti muusika. Eestis pühendus Appelbaum kohtumistele muusikaõpilaste, -õpetajate ja ajakirjanikega. Keskmes olid vestlused jazziajaloo, samuti arutelud jazzihetkeisust maailmas ning noorte muusikute rahvusvahelistest karjäärivõimalustest. Tema kohtumiste korraldamisele panid õla alla jazzmuusikud ja pedagoogid Jaak Sooäär, Oleg Pissarenko ja Marek Talts. Koostööpartnerid ja toetajad: USA saatkond Eestis, Eesti Kultuurkapital, USA Kongressi raamatukogu, EMTA, Otsa kool, Elleri kool, "Jazzkaar", Narva jazziklubi, Narva kolledž, Sillamäe muusikakool, Tartu jazziklubi, Pärnu muusikakool, Pärnu Endla jazziklubi, Eesti Muusikaõpetajate Liit jt.

Madli-Liis Parts

18.05.2014 kl 18 Tartu Jaani kirikus, 19.05.2014 kl 18 Tallinna Niguliste kirikus

Kammerkoor
Voces Musicales
Dirigeerib
Sander Tamm
Tarkuse allikas

Piletid 5€/8€ Piletilevist ja tund enne algust kohapealt

PILETILEVI®

Kavas: M. Hogan, E. Whitacre, V. Tormis, Z. R. Stroope, P. Certon jt

E · R · S · O

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER
Peadirigent ja kunstiline juht Neeme Järvi

Kuldsponsor
aastast 2004

8. ja 9. mai 2014 kell 19

Estonia kontserdisaal

MÄLLESTUSI ITALIAST

IGOR STRAVINSKI
SERGEI PROKOFJEV
RICHARD STRAUSS

HOOAJA
LÕPP-
KONTSERT

VADIM GLUZMAN viiul
EESTI RIIKLIK
SÜMFOONIAORKESTER
dirigent NEEME JÄRVI

Piletid 20 / 15 €; www.piletilevi.ee; www.piletimaailm.com www.erso.ee

Hooaja
peasponsor

EESTI EKSPRESS
Meediapartner

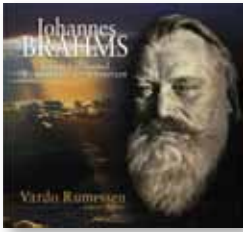

Radisson
Edukaspartner

KLASSIKA
PARTNER

Valude häällilaulud. Johannes Brahms. Vardo Rumessen.
ERP/Estonian Classics

Eelmise aasta lõpul ilmus heliplaat Vardo Rumessenilt, kus ta esitab Johannes Brahmsi klaveriloomingut. See on järjekordne tähis tema maailmaklassika salvestustes, millest on saanud muljet avaldav rida: Bachi HTK I, Chopini teosed albumil “Žal”, plaat Rahmaninovi teostega, neljast plaadist koosnev album Skrjabini salvestustega ning nüüd see CD. Kõik see on tehtud viimasel kümnel aastal, paljud teosed ka värskest sisse mängitud. Eesti pianistidest ei ole keegi nii arvukalt klaveriklassika tippteoseid salvestanud. Pigem tehakse plaate, kus on valik eesti või nüüdismuusikat ning vähem esitatud teoseid, sest sellise klaverirepertuaari kullafondi ees on aukartus ju erakordselt suur. Rumesseni plaate kuulates võib rõõmu tunda, et tema seda on julgenud, ning kahetseda, et paljud eesti pianistid pole seda siiski piisavalt teinud.

Vardo Rumessen on korduvalt väljendanud armastust ja imetlust selle ajastu vastu, mil elasid ja löid Bach, Chopin, Brahms, Rahmaninov ja Skrjabin. Talle pole võõras ka mõte, et midagi neile aegadele omaselt suurt ja vaimset on jäädavalt kadunud. Iga tema plaat on seega ühest küljest kui märk, jäädvastus nendest aegadest ning teisalt soov midagi selle muusika kaudu edasi anda. Soov oma sõnumit järelejätmatult edastada, mitte hoolides moevooludest ja trendidest, püüdes järjepidevalt varasemaid väärtusi teadvustada ja hoida.

Iga tõlgendus on väärtus. Kontserdiarvustuses vahendame hetkeõnnestumist, plaadile on aga jäädvustatud kristalliseerunud mõte ja heli. Brahmsi looming sobib Vardo Rumesseni interpreedina-

tuurile kahtlemata erakordselt hästi. Siin langevad kokku mõlemale olemuslik tõsisus, suurejoonelisus, traagikatunnetus ja neurootilisest emotsionaalsusest vaba karge lüürika. Siin ei ole midagi kerglast ega pealiskaudset. Erakordselt kaunid on Brahmsi ballaadid, mis annavad justkui mingil määral edasi traagilisi pilte või tundeid, kuid on samas absoluutne muusika, vaba sõnalistest seletustest või programmilisusest, mille poole Brahms pürgis. Südamest tuleb ka “Capriccio” ja “Rapsodia” esitus, kauneid näiteid Brahmsi lüürikast pakuvad kuus intermezzot op 117, 118 ja 119. Rumesseni esitusstiil on jõuline ja vormi loov, märkimisväärne on tema süvenemine kõlasse. Plaat on tervik, kus peavad harmoneeruma esitus, plaadikujundus ja saate-tekstid. Siin on sisu ja välimuse vahel saavutatud täiuslik kooskõla.

IA REMMEL

Karjajuht. Metsatöll. Spinefarm

“Karjajahi” avapalad “Külmking” ja “Lööme mesti” tekitavad soovi täiskuuööl metsa poole joosta. Kitarride madal urin, raudse kindlusega müdisev trummirütm, võitlusvaimust kantud laulutekstid ja Metsatöllu kogu muu ilma tuhandete raskerokikollektiivide kõlast eristavad rahvapilliid moodustavad jõulise terviku. Eesti metal-muusika oleks neis kuulajat üdini läbi raputavas palades justkui saavutanud oma apoteoosi. Pisut kahju, et kogu plaat sama raevukalt ei mõju. Tuttavate koostisosade toel rulluvad lood hästi sissetöötatud masinavärgina edasi, vilksatab leidlikke ja toimivaid meloodiakäike, kuid õhus on inertsi. Ehk on põhjuseks suurfirmaga sõlmitud leping, mis

sunneb bände regulaarselt plaate avaldama?

Kui üks väike Tallinna raadiojaam edastas millalgi üheksakümnendate teisel poolel intervjuu esimesel kokkupuutel naljaka nimega värske bändi paari liikmega, kes esitasid otse-eetris akustiliselt mõned omaloomingulised palad, mõjusid nad sümpaatse häälena põrandalt. Praeguseks on Metsatöll saanud osaks peaaegu iga eestlase igapäevasest uudistevooast. Enam ei möödu naljalt nädalatki, mil me neist mitte midagi ei kuuleks. Kord tuuritavad tõllud Ameerikas, kord saavad nad järjekordse muusikaühinna. Bändi ihukunstniku Jüri Arraku plaadikaane tarvis maalitud mütoloogiline kahepäine olend ehib ka Metsatöllu nime kandva rukkileiva pakendit ja tundub, et ühe rockibändi turundamises pole väikeriigi oludes võimalik palju kaugemale minna. Tõsi, veel on käiku laskmata Metsatöllu liikmeid kujutavad suveniirrukud. Maailmas leidub ka piisavalt alasid, kuhu tõllude eestikeelse raskerocki vallutusretk pole ulatunud. Aga bändil on kindlasti kõvasti püssirohtu varuks ja küllap nad juba teavad, kuidas seda kasutada. Hoidkem siis neile põialt samuti kui meie olümpiasangareile. Nad on seda väärt.

LAURI LEIS
muusik

Kulg. Mart Soo.
AVA Muusika

Kitarrist Mart Soo on mitmekülgne muusik, keda teatakse üht- ja teistpidi eksperimenteerivate kollektiivide Weekend Guitar Trio ja Tunnetusüksus liikmena, hinnatud pedagoogi ja sessioonimuusikuna, koduse impro-skene eestvedajana ja tagantõukajana, viimasel ajal ka ansambli MiaMee liikmena. “Kulg” on Soo esimene soloplaad. Kui arvestada, et kitarrist osaleb Eesti

muusikaelus juba ligi kolkmümmend aastat, oli otsast lõpuni isikliku loomingulise eneseväljenduse jaoks ammu aeg. Soo paljudest tegevussuundadest peegeldub tema autoriplaadilt enim vahest Weekend Guitar Triole sageli omane kordusmuustrite kasutamine ning tähelepanu simultaansetele kitarriliinidele ja nende kõlavärvidele. Harmoonilises plaanis on Soo omalooming “liikumam”, ansambli-sise hierarhia ja soolode ehitusloogika mõttes kohati üsna lähedal sellele, mida võib nimetada tänapäeva kitarrijazziks (eriti lugudes “Runner in the Sky” ja “Sky Blue”, kus kasutatakse lisavärvina Helin-Mari Arderi vokaliisi). Mujal kohtab idamaiseid ja ebamaiseid muusikalisi allusioone (“Miraaž”, “Püramiid” ja Krista-Citra Joonase bansuri-mängust palju võite “Ruudule”), sekka ka veidi tõrkamat, nurgelisemat kraami (“Gary Larson”). Valdavalt kõlavad siiski väljapeetult eleegilised, rikkalike kõladega laetud lüüriksed lood. Kaasamängijatest on tähtsamal kohal kontrabassist Taavo Remmel, trummar Brian Melvin ja klahvpillimängija Raun Juurikas. Plaadi materjal on salvestatud kolme ja poole aasta vältel. On tore, et see on nüüd ühe albumina ilmunud.

JOOSEP SANG

Some Other Me. MiaMee.
MiaMee

Liina Saar on olnud juba aastaid üks meie kõige ilusama tämbri naisaluljaid. Tema sume, suitsune hää sobib kui valatult kokku jazziga ja nagu tõestab album “Some Other Me”, ka teistegi stiilidega. Väga mitmekesise stiilipaletiga plaadi põhitoon on lüürikselt autobiograafiline. Kõlapilt ja faktuur on

läbipaistvad, hõredad. Basskitarri saab kuulda vaid ühes loos, tšello (Anni Elif Egecioglu) või klahvpilligi katavad bassifunktsiooni vaid kohati. Kuna esteetiliselt kuulub plaat selgelt pigem popi valdkonda, on lisaks isikupärasele häälematerjalile väga teretunud ka äärmusteni tungiv, oma minast välja rabelev, liialdatud eneseväljendus, mida plaadil meelsasti rohkemgi kohanuks. Võrdluseks kasvõi Björk.

Saja lisastuudiotunni olemasolu korral (kust neid võtta!) väärinuks lood kindlasti ka pisut tugevdatavat lisainstrumentaliseeringut, sest Liina Saar tõestab end ka suurepärase laululoojana. Haaravaid meloodiaid on mitmeid, lood on huvitavalt üles ehitatud. Liigsesse lüürilisusse ei lase suikuda plaadil kaasa tegev jazzi ja tämbriemistrite raskekahurvägi, kelle panust märgib ka kaasautorlus kõigis arranžeringutes. Eesti väga kirevast popipildist hoolimata pole ma sellist jazzimeeste avatust ja sulandumist seni kohanud. Plaadil pole kahte esteetikat rohmakalt kokku traageldatud. Vähe on selliseid kohti, kus saaks näpu peale panna, öeldes: see on jazz. Ometi, jazz ja klassikalist muusikat tundmata sellist poppi ei sünniks. Ses mõttes on album ka lausa krestomaatiline. Taavi Kerikmäe, Mart Soo ja Ahto Abner võtavad ette suurepärase retke nüüdisaegse popi maastikele. Abner oskab mängida löökriistu lausa kontseptuaalselt. See sobib popimaailma imehästi.

SANDER UDIKAS
muusik

Mustrimäng. Tribute to Collage. Puzle.

Puzle

“Mustrimäng” on kummardus ansambli Collage, kes ehitas ühe esimestest, tänini tugevatel taldadel seisvatest sildadest koduse pärimuse ja toona, kuue- ja seitsmekümnendatel, uudselt ja põne-

valt, aga paljudele ka võõralt mõjunud jazzi vahel. Collage'i kaks LPd “Käokiri” ja “Kadriko” on kodumaine klassika, väärt ülevaatomist ja -kuulamist ning rearranžeerimist. Just seda muusikatundengid Viljandi kultuuriakadeemiast teevadki, aupaklikult ja allikatrult, kuid siiski uue sajandi vaimus ja vahenditega. Collage oli samuti noor, entusiastlik bänd, kuid kui kahte ansamblit võrrelda, on Puzle võimekam, eriti vokaalselt. See ei peaks olema ime, sest meie jazz on teinud aastakümnetega läbi suure arengu, nii haridussüsteemis ja stilistikas kui ka info hankimise ja muusikaliste kontaktide vabaduses. Ent ajaline ja oluline distants on nii suur, et kaht kollektiivi ei tasugi liigselt kõrvutada. Collage'i sound'il oli ja on oma mõju ja maagia, mida ei saa taasluua ka parima stuudio- tehnikaga.

Puzle ridades on nii pärimusmuusikale kui ka jazzile keskendunud tudengeid. Hääled kõlavad kenasti kokku, ka saatbänd on kompaktne. Eriti kutsuvad kuulama Taavi Toomsalu saksofonisoolod. Omaette kurioosum on minu teada esimene plokklöödisoolo eesti jazzis (Ulvi Võsa palas “Kee, pada”). Olgu lõpetuseks loetletud kõik Puzle liikmed, täna veel õppurid, homme osa meie muusikaelu kujundajatest. Laulavad Lee Taul (ka viiul), Ulvi Võsa (ka plokklööd), Sänni Noormets, Vootele Ruusma ja Eva-Lotta Vunder (ka klahvpillid); mängivad Taavi Toomsalu (saksofonid), Harri Heinsoo (kitarrid), Sander Kahu (bass) ja Karl-Markus Kohv (löökpillid).

JOOSEP SANG

Live in Tallinn. Gourmet Duo Plus.

XEQT Group

Gourmet Duo koosneb, nagu nimigi ütleb, kahest muusikust, pianist-lauljast Yvetta Uustalust ning kontrabassistist Tõnis Tüürist. Kui lisada veel kaks suurepärasemat muusikut, saksofonist Marko Mägi ja trummar Indrek Tetsmann, saame ansambli Gourmet Duo Plus. See bänd ei mõju ainult kuulaja hinge, vaid viib endaga, haarates kõiki meeli, tundeid ja aistinguid. “Live in Tallinn” on duubelplaat 2011. aas-

tal “Jazzkaarel” toimunud kontserdist. Topeltplaadi väljaandmine on Eestis harukordne, kuid seda tänuväärsem ettevõtmine. On mõistetav, et täispikk kontsert ühele plaadile ei mahu. Aga kui materjal on nii hea nagu Gourmet Duo Plusi muusika, ei jää üle muud, kui rõõmustada muusikute otsuse üle anda välja kahest plaadist koosnev album.

“Live in Tallinn” on tõeline pärl, kus leidub nii rahulikke ballade, jazzistandardeid, prantsuskeelseid, hinge minevaid laule kui ka kiiret nõretavaid tangosid. Esimene plaat on pisut vaoshoitum ja magusam, võrtsikamad hetked ootavad kuulajat teisel plaadil. Bändi laiendatud koosseis annab solistile võimaluse tunda end muusikas veel vabamalt kui muudu. Yvetta Uustalu huvitav fraaserimine ja vokaalimprovisatsioonid Indrek Tetsmanni ja Tõnis Tüüri kindla saate taustal haaravad endasse. Marko Mägi sopransaksofon mõjub tõelise suhkrutükina, mõnes loos igatsevalt, mõnes hoogu andes ja mõnes suisa seksikalt. Kuna kontsert toimus gurmee-õhtusöögi ilmestamiseks, lisavad salvestusele ehedust aegajalt taustaks kõlavad õrnad söögigõude kõlksatused.

Väärrib mainimist, et Gourmet Duo on Eestis üks eesrindlikumaid infotehnoloogilisi vahendeid (sh sotsiaalmeediat) kasutav muusikakollektiiv. Turundus on tuntuse saamiseks ja hoidmiseks väga oluline. Yvetta Uustalu ja Tõnis Tüür on seda mõistnud – nii ansambli koduleht kui ka Facebooki konto on maitsekalt kujundatud ja uueneb pidevalt, seal on plaadiloosimist, kontserdireklaame ja muud. Enda tutvustamiseks kasutab ansambel selliseid sõnu nagu “kohalolek”, “pühendumine”, “sügavus”, “emotsioon”. Just sellega on nii Gourmet Duo kui ka Gourmet Duo Plus väga paljude kuulajate hinge puudutanud.

MARGE LUMISALU
laulja ja muusikakriitik

KUULA KA NEID

30. detsember. Henri Peipman.

hpmuusik

Austraalias elav ja Sydney konservatooriumis jazzklaverit õpetav eestlane andis 2004. aastal koos meie muusikutega välja albumi “Virmalised”. Kümme aastat hiljem ilmunud plaadil mängivad muusikud Austraaliast, ent Peipmani omaloomingus ja mängulaadis domineerivad endiselt põhjamaise jazzi värvid.

Histrionic. Maria Minerva.

Not for Fun

“Histrionic” on rahvusvahelist karjääri tegeva eestlanna Maria Juure diskograafias juba kolmas kauamängiv, varem on ilmunud “Cabaret Cixous” (2011) ja “Will Happiness Find Me?” (2012). USAs salvestatud ja välja antud ingliskeelse plaadi singellugu on “The Beginning”, albumi lõpetab koduleelne “Hingede öö”.

FOTO RENE JAKOBSON

Joel-Rasmus Remmel

Neljanda "Jazzisessiooni" külaliseks on 2012. aastal noore jazzitalendi auhinna pälvinud pianist Joel-Rasmus Remmel. Ta on üks meie noorema generatsiooni andekamaid muusikuid, kes on oma trioga välja andnud albumi "Lumekristall" ning salvestas hiljuti Saksamaal plaadi, mida Eestis esitletakse maikuus. Kuulasime taas muusikat Tallinnas Tatari tänaval asuvas jazziklubis Philly Joe's. Seekordne sessioon leidis aset vahetult enne Joel Remmel Trio kontserti ning kuulajaskond oli varasemast arvukam. Kontsert oli triole, kus lisaks Joelile musitseerivad tema vend, bassist Heikko-Joseph ja trummar Aleksandra Kremenetski, peaprooviks enne sõitu Luganosse, kus tutvustati Šveitsi publikule meie jazzis värsked tuuli.

IVO HEINLOO
jazzikriitik

McCoy Tyner, "Fly with the Wind". (Plaadilt "Fly with the Wind", 1976)
Enne pala avalikustamist: Siin on kerge Chick Corea

hõng, kuid lugu on mulle võõras. Palju pille, mida jazzmuusikas tihti ei kuule. Orkestri massiivne kõla toetab triot. Ajastu mõttes pakuks kaheksakümneid. Võiks ka pakkuda, et Holger Marjamaa, aga ilmselt siiski mitte. Tema moodi on küll.

Pärast: *Sound'i* järgi võib arvata, et see ei saanud olla hiljem sisse mängitud. Siis oli Tyner ka veel heas vormis. Jazzmuusikutele on eesõigus või ka paratamatus, et elus püsimiseks, tuleb anda vanas eas kontserte. Mõned teevad seda väga hästi, aga kõik ei ole loodud elu lõpuni mängima. Loomulikult ma saan aru, et McCoy Tyner on väga muljetavaldavalt mõjutanud kogu jazzpianismi kulgu, aga ma ei ole temast nooremas eas väga vaimustuses olnud.

Bugge Wesseltoft/Sidse Endresen, "Try". (Plaadilt "Out Here. In There", 2002)
Enne: Kõlab hästi. Seda lugu pole ma

ka varem kuulnud. Eks ta sealt Ameerika poolt tuleb. Põhjaeurooplased sellist muusikat justkui ei tee... Kuigi siin on raske elu ja see muusika väljendab ka kurblikkust, aga võibolla mitte sellisel kujul. Miks ma nii arvan? Ei tea, võibolla Rhodesi elektriklaver tekitab sellise mulje, põhja pool eelistatakse naturaalsemaid instrumente. Klaverimäng on küll mu tugevam külge, aga esimese pianistiga juba panin mööda, nii et edasi on tõenäoliselt veel hämaram ala.

Pärast: Ühel Bugge Wesseltofti kontserdil olen käinud, Roots. Siis ta mängis jõululaule. Ta käis selle kavaga vist ka "Jõulujazzil". Mängis koraale, polnud isegi eriti arranžeerinud. Teda kuulates valdavad mind kahetised tunded. Ta ei vasta neile kriteeriumidele, mida koolides õpetatakse ja mida noored vihased jazzimehed taga ajavad. Seal on mingi muu sügavuse mõõde ja seda pole kunstlikult otsitud.

Wesseltoft ei ole mu lemmik, aga selline muusika rahustab. Ega keerulisus ja ülim virtuoossus olegi alati see, mis inimesi kõnetab. Ja ma arvan, et muusika peaks kindlasti kõnetama, muidu pole mõtet seda teha.

Chris Potter Underground, "Facing East". (Plaadilt "Ultrahang", 2009)
Enne: Esimesena

meenutab see muusika mulle Mike Sterni. Kunagi mängisin Mai Agana Otsa kooli lõpueksamil ja siis me harjutasime mitu kuud pala nimega "Tipatinas". Mulle kangastus praegu see kõlapilt. Mul on tunne, et see saksofonist esineb tänavu "Jazzkaarel". Tegemist on Chris Potteriga.

Pärast: Kui ma Potterit esimest korda pildil nägin, ei läinud tema nimi ja nägu minu meelest kokku.

Ivo Heinloo: Sellega seoses võiks naljaga pooleks öelda: Potter tõestab, et suurepärane, maailmatasemel jazzmuusik võib välja näha nagu täiesti tavaline inimene.

Mulle ka see mõttekäik väga meeldib. Selleks, et teha midagi toredat, ei pea olema mingi ekstsentrik.

Moskus, "Ville Vesten". (Plaadilt "Salmesykkel", 2012)

Enne: Euroopalik lähenemine. Palju

vaikust, trummide minimalistlik kasutamine. Terve lugu on üles ehitatud kahe motiivi peale, kaks erinevat osa väikeste variatsioonidega.

Pärast: Huvitav, kui sa nüüd koosseisu mainisid, siis mulle meenus, et olen selle trummariga, Hans Hulbaekmoga kokku puutunud. Ta käis ka "Jazzkaarel", koos Hanna Paulsbergi ansambliga.

Jan Garbarek, "In Praise of Dreams". (Plaadilt "In Praise of Dreams", 2004)

Enne: Justkui Andres Mustonen mängiks. Akustiliste

pillide ja elektroonika segunemine on selline asi, et ma ei teagi, kuidas sellesse suhtuda...

I. H.: Eelistad naturaalsust?

See tuleb ilmselt sellest, et ma ise olen elektroonikavidinate haldamisel üsna nõrk. Pole leidnud motivatsiooni ja aega, et sellele erilist tähelepanu pöörata. Ja teine põhjus – nooremapoolse muusikuna tuleb ühel hetkel lihtsalt otustada, millega tegelda. Šveitslased teevad midagi sellist. Ja norrakad ka. Gar-

barekit ei julge pakkuda...

Pärast: Jaak Sooäär on Garbareki puhul rõhutanud seda, kui hästi ta valdab jazzitraditsiooni. Tänapäeval kipub nii minema, et sa kas pühendad palju aega traditsiooni tundmaõppimisele või võtad kohe mingi muu lähenemise. Kui kuulata sellist põhjamaa muusikat, siis tundub kohati, nagu oleks hüpatud ajaloost üle ja hakatud mängima lihtsalt seda, mis meeldib. Mulle meenusid praegu albumid, mis Garbarek salvestas koos Keith Jarrettiga. Garbarek olevat praegu pahane nende peale, kes neid plaate uuesti välja annavad. Ta ilmselt elab pigem tänases päevas ja tunneb, et see ei ole päris adekvaatne pilt, mis temast seal maalitakse.

Art Blakey & The Jazz Messengers, "Like Someone In Love". (Plaadilt

"Like Someone In Love", 1966)

Enne: Loo pealkirja

võin ära öelda – "Like Someone In Love". Eestlasena on alati väga hea kuulata, kui trompetist mängib. Eestis puudub jazzis trompetikool, see hakkab vaikselt alles nüüd tekkima. Ma ei tea, miks see nii on. Ei tohiks olla tegu väga keerulise pilliga (naerab). Ma olen ise ka trompetist hääle kätte saanud. Trompet on jazzi kliše, nagu ka saksofon – on inimesi, kes on väga pettunud, kui kuulevad, et jazzansambelis ei ole saksofoni. Kas see trompetist on Clifford Brown? (Tegelikult Lee Morgan – I.H.). Enne meie sessiooni algust kõlas siin vinüüli pealt just Brown ja tema *sound* on puhtam. Milesi *sound* on jällegi äratuntavam..

Pärast: Trompet oli natuke eksitav, aga tagantjärele võib öelda, et need trioolid olid küll Jazz Messengersi moodi.

Brad Mehldau Trio, "Blackbird". (Plaadilt "The Art of Trio Volume One", 1997)

Enne: Kaunis. Seda lõppu olen ma väga

palju kordi kuulanud. Mehldau teeb seal mingi triki, millest ma päris täpselt aru ei saa. Lugu on muidugi väga ilus,

ka biitlite originaalis.

Pärast: Siis, kui tuju on natuke kehv ja ei taha muusikat kuulata, panen selle loo peale ja kõik on jälle hästi.

I. H.: Kuidas sa Mehldau juurde jõudsid?

Esimest korda ma ei mäleta, aga päris kindlasti olen ma teda kuulnud koos isaga autos sõites, eriti Tokyo kontserdi plaati. Korra õnnestus ka ise Mehldau kontserdil käia. Mind paelub tema juures popmuusika asetamine trio keskonda. Ma olen YouTube'is panustanud sellele, et Mehldau saaks hästi palju klikke, olen vaadanud ja kuulanud tema asju erinevatelt IP-aadressidelt.

I. H.: "Live in Tokyo" pärineb aastast 2004, aga juba aasta varem käis Mehldau ka Eestis, "Jazzkaarel".

Jah, olin siis kolmeteistaastane, jazzipisik ei olnud mind ilmselt veel nakanud.

The Thing, "Ode to Don". (Plaadilt "The Thing", 2001)

Enne: Sellist muusikat tuleb vist mingi teise kõrvaga kuulata. Ma ei mä-

leta, kumb kõrv mul see oli... Keegi pidi selle kassipinina nimel, mis sealt ülevalt kostab, ilmselt väga palju vaeva nägema, et sellist *sound*'i kätte saada. (Trios The Thing mängivad mainekad Skandinaavia *free jazz*'i muusikud, lisaks Rootsi saksofonistile Mats Gustafssonile ka Norra bassist Ingebrigt Haker-Flaten, keda Joel ilmselt silmas pidas – I.H.)

Eks see on eksperimentaalmuusika ilu ja teistpidi ka küsitavus. Jazzimeestele võib tunduda, et nad ei oska pilli mängida. Võiks ka arvata, et tegu on pillide häälestamisega.

Pärast: Aeg-ajalt naudin ma ka ise katsetusi teistsuguse lähenemisega, kuna jazzis pannakse liiga palju rõhku sooritusele. Aga see on see muusikaline kasvatus, et kui tunned vale noodi ära, tunned end halvasti. Kuigi tegelikult – kui läks sassi, las ta siis läks... Tänapäeval ilmselt süvenebki raamistike hägustumine ja muusikastiilide segunemine. Alles jääb lihtne rõõm koosmusitseerimisest, ükskõik, kuidas see siis ka välja ei kuku.

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kontserdid mais

2. mai kell 12.00

EMTA orelisaal

POLIINA MIINA (klavessiin)

2. mai kell 18.30

EMTA kammersaal

Loeng-kontsert: EMTA kannel 10, Väino Maala 100
Kandle eriala endised ja praegused üliõpilased
Koostöös Eesti Teatri- ja Muusikamuuseumiga

3. mai kell 15.00

Tallinna Linnamuuseum

“EMTA trubaduurid Linnamuuseumis”
TIINA VÄLJA ja SIRJE MÖTTUSE akordioniõpilased Maarika Kõrve, Jekaterina Danilova, Mikk Langeproon jt

3. mai kell 18.00

EMTA kammersaal

JUBILATE – RENÉ EESPERE
TampereRaw

4. mai kell 18.00

Tartu Ajaloomuuseum

JUBILATE – RENÉ EESPERE
TampereRaw
Pilet 5 eur

5. – 9. mai kell 20.00

KUKU klubi

Rahvusvaheline kursus “Girl Power in Jazz”

Taani, norra, rootsi, soome, leedu, läti ja eesti muusikud
Kavas jam-sessionid ja kontsert

8. mai kell 20.00

“Le Chic Classique”

DMITRI TKACHENKO (laul, klaver)
Kavas prantsuse šansoonid

8. mai kell 18.00

Lasnamäe õigeusu kirik

RADUGA kammerkoor & EMTA segakoor
Dirigent Galina Morozova

9. mai kell 18.00

EMTA kammersaal

“Teistmoodi harmoonia”
REPOO Ensemble
Kavas Hans-Gunter Lock

10. mai kell 15.00

Tallinna Linnamuuseum

“EMTA trubaduurid Linnamuuseumis”
HEIKI MÄTLIKU ja PAUL DANIELI kitarriõpilased

10. mai kell 16.00

EMTA kammersaal

LEO DUBOVSKI (klaver)
Kavas Bach, Skrjabin

15.–18. mai kell 19.00

Tellisikivi Loomelinnak

Nüüdisooper “Korduma kippuvad küsimused”
Heliloojad: Marianna Liik ja Sander Mölder, libreto autor Andra Teede, lavastaja Laura Mets, dirigent Taavi Kull
Pilet 8 / 12 eur

17. mai kell 15.00

Tallinna Linnamuuseum

“EMTA trubaduurid Linnamuuseumis”
Esinevad IMBI TARUMI klavessiinitudengid

18. mai kell 18.00

Tartu Jaani kirik

19. mai kell 18.00

Niguliste kirik

“Tarkuse allikas”
Kammerkoor Voces Musicales, dirigent Sander Tamm
Pilet 5 / 8 eur

20. mai kell 19.00

EMTA kammersaal

BORIS BERMAN (klaver)

22. mai, 23. mai kell 19.00

Rahvuskooper Estonia kammersaal

Donizetti koomiline ooper “Il Campanello di Notte”
Solistid Olari Viikholm, Tamar Nugis, Ksenia Kuchukova jt
Muusikalised juhendajad Ene Rindesalu, Tiina Kärblane, Ave Sikk
Pilet 5 / 3 eur

24. mai kell 15.00

Rotermanni soolaladu

“Meistrid ja sellid”
IMBI TARUM ja tema varajase muusika tudengid

AUTORILAULUFESTIVAL MAILAUL 2014

8.-10. mai 2014 Tartu

Jaani kirik, Genialistide klubi,
Feel Good Music Café

FLOATSTONE (Belgia)
JAREK KASAR
KATRIN PÄRN & INBOIL
TUULI VELLING
MIKK TAMMEPÖLD
“ALENDERI LAULUD”
(Taavi Peterson ja Tajo Kadajas)
“SÜNTERI LAULUD”
MARTEN KUNINGAS
MARIA PETERSON & EVA ENSAAR
VOICES IN POETRY (Argentiina/Eesti)
PÖÖRIÕÕ jt.

WWW.MAILAUL.EE

Festivali passid ja piletid müügil Piletilevis

PILETILEVI

